

PROTOKÓŁ
kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Gminy Miłkowice
przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Miłkowice
ul. II Armii Wojska Polskiego 71, 59-222 Miłkowice

Kontrolę, na podstawie upoważnień do przeprowadzenia kontroli wydanych 21 czerwca 2016 r. przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, przeprowadzili:

- 1) Joanna Majchrowska – po. głównego inspektora (upoważnienie 126) od 30 czerwca do 15 września 2016 r., z wyłączeniem dni: od 5 do 25 lipca, 30 sierpnia i od 1 do 14 września 2016 r.,
- 2) Małgorzata Ozga – starszy inspektor kontroli (upoważnienie nr 127) od 30 czerwca do 15 września 2016 r., z wyłączeniem dni: 11 lipca, 30 sierpnia i od 1 do 12 września 2016 r.,
- 3) Adrian Zabłocki – młodszy inspektor kontroli (upoważnienie nr 128) od 30 czerwca do 15 września 2016 r., z wyłączeniem dni: 8, 30 sierpnia i od 1 do 14 września 2016 r.

Kontrolą objęto system organizacji i gospodarkę finansową Gminy Miłkowice w latach 2013-2015 i I kwartale 2016 r.

Ustalenia kontroli zawierają rozdziały:

- I. Ustalenia ogólnorganizacyjne, str. 1
- II. Księgowość i sprawozdawczość, str. 3
- III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego, str. 18
- IV. Mienie komunalne, str. 62
- V. Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi, str. 75

I. Ustalenia ogólnorganizacyjne

Wójtem Gminy Miłkowice jest Dawid Stachura, wybrany w wyborach przeprowadzonych 16 listopada 2014 r. (zaświadczenie Przewodniczącego Gminnej Komisji Wyborczej z 25 listopada 2014 r.).

W poprzedniej kadencji Wójtem Gminy Miłkowice był Waldemar Kwaśny, wybrany w wyborach przeprowadzonych 5 grudnia 2010 r. (zaświadczenie Przewodniczącego Gminnej Komisji Wyborczej z 9 grudnia 2010 r.)

Sekretarzem Gminy od 12 listopada 2008 r. jest Ludwika Duszeńko-Klancko, powołana uchwałą Rady Gminy Miłkowice Nr XXXI/169/2008 z 12 listopada 2008 r., której stosunek pracy z dniem 1 stycznia 2009 r. przekształcony został w umowę o pracę na podstawie pisma Nr OK.1020/34/09 z 26 stycznia 2009 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję Skarbnika Gminy powierzono:

- Renacie Matusiewicz-Dziuba – w okresie od 1 stycznia 2003 r. do 15 lutego 2013 r. (uchwała III/13/2002 z 30 grudnia 2002 r. i Nr XXX/184/2013 z 15 lutego 2013 r.),
- Ewie Wołyniec – w okresie od 1 marca 2013 r. do 1 kwietnia 2016 r. (uchwała Nr XXXI/185/2013 z 27 lutego 2013 r. i Nr XIX/162/2016 z 17 marca 2016 r.),
- Renacie Matusiewicz-Dziuba – od 1 kwietnia 2016. (uchwała Nr XIX/163/2016 z 17 marca 2016 r.).

Przewodniczącym Rady Gminy jest Tadeusz Gładysz – wybrany uchwałą Nr I/1/2014 z 1 grudnia 2014 r.

Według stanu na 30 czerwca 2016 r. w Urzędzie zatrudnionych było 53 osoby w wymiarze 49,25 etatu, w tym: 8 osób na stanowiskach kierowniczych (Wójt, Skarbnik, Sekretarz i 5 kierowników wydziałów i referatów), 25 osób na stanowiskach administracyjnych i 20 pracowników obsługi (**akta kontroli część B Nr I-1, str. 1**).

Ustrój Gminy Miłkowice określał Statut Gminy Miłkowice, wprowadzony uchwałą Rady Gminy Miłkowice Nr V/25/2003 z 28 marca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 21 maja

2003 roku nr 63, poz.1428). Ostatnia zamiana Statutu przyjęta została przez Radę Gminy Miłkowice uchwałą Nr XXII/190/2016 z 16 czerwca 2016 r.

Z wykazu stanowiącego załącznik nr 3 do Statutu wynikało, iż w Gminie funkcjonowało 7 jednostek organizacyjnych, tj.:

- jednostki budżetowe: Urząd Gminy w Miłkowicach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkowicach, Szkolno-Gimnazjalny Zespół Szkół w Miłkowicach, Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Rzeszotarach,
- samorządowe instytucje kultury: Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Miłkowicach z/s w Siedliskach,
- samorządowy zakład budżetowy: Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Miłkowicach
- samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej: Gminny Ośrodek Zdrowia w Miłkowicach.

Osoby sprawujące funkcje kierownicze w jednostkach (wg stanu na 30 czerwca 2016 r.) posiadały pełnomocnictwa do działania, o których mowa w art. 47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, udzielone w formie zarządzeń Wójta Gminy.

W okresie objętym kontrolą organizację i zasady funkcjonowania Urzędu określone zostały w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy Miłkowice wprowadzonym zarządzeniami Wójta:

- Nr 89/2012 z 7 grudnia 2012 r. ze zmianami - obowiązujący od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2013 r.,
- Nr 44/2013 z 10 czerwca 2013 r. ze zmianami – obowiązujący od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.,
- Nr 99/2013 z 16 grudnia 2013 r. ze zmianami – obowiązujący od 1 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2014 r.
- Nr 46/2014 z 5 czerwca 2014 r. ze zmianami – obowiązujący od 1 lipca 2014 r.

W Regulaminie określono zakresy zadań Wójta, Sekretarza i Skarbnika Gminy oraz zakresy działania referatów i samodzielnych stanowisk pracy w Urzędzie (ustalono na podstawie Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Nr 46/2014 z 5 czerwca 2014 r. ze zmianami).

Skarbnikom Gminy powierzone zostały obowiązki odpowiedzialności w zakresie m.in.: prowadzenia rachunkowości oraz dokonywania kontroli finansowej, z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury. Przyjęcie powierzonych obowiązków potwierdzone zostało podpisami Skarbników na pismach: z dnia 1 marca 2013 r. nr ASP.II.052.19.2013 – dotyczy Ewy Wołyniec; z dnia 17 marca 2008 nr OK.1020/3/08 i 1 kwietnia 2016 r. nr OR.I.0052.8.2016 – dotyczy Renaty Matusiewicz-Dziuba.

Skarbnicy w czasie pełnienia swojej funkcji udzielali upoważnienia do czynności określonych w art. 54 i art. 262 o finansach publicznych dla: Inspektora ds. księgowości budżetowej (B.L.) – pismo z 6 sierpnia 2013 r. nr ASSP.II.0052/2013 i 25 kwietnia 2016 r. nr OR.I.0052.14.2016 oraz dla Inspektora ds. księgowości podatkowej (K.K.) – pismo z 6 sierpnia 2014 r. nr OR.I.0052.12.2014

Zarządzeniem Nr 88/2010 z dnia 30 grudnia 2010 r. Wójt Gminy Miłkowice, określił sposób prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Miłkowice i jednostkach organizacyjnych Gminy Miłkowice oraz zasad jej koordynacji. Przeprowadzanie kontroli wewnętrznych Urzędu należało do obowiązków Sekretarza Gminy (§ 18 pkt 21 Regulaminu organizacyjnego z 1 lipca 2014 r.).

Ostatnia kontrola kompleksowa Gminy Miłkowice przeprowadzona przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu, zakończona została 31 października 2012 r. Wystąpienie pokontrolne Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej przekazał Wójtowi Gminy pismem Nr WK.60/219/K-34/12 z 17 grudnia 2012 r. Informacja o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych przekazana została do RIO pismem nr WK.609/219/K-34/12 z 17 grudnia 2012 r.

II. Księgowość i sprawozdawczość budżetowa

1. Gospodarka pieniężna

1.1 Raporty kasowe oraz kontrola kasy

Zasady obrotu gotówkowego oraz sposób jego dokumentowania określono w Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy Miłkowice stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia Wójta nr 6/2015 z 15 stycznia 2015 r. w sprawie zmiany przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy Miłkowice.

W § 5 ust. 2 Instrukcji kasowej Wójt ustalił kwotę pogotowia kasowego w wysokości 3.000,00 zł.

Obsługę kasową Urzędu w okresie objętym kontrolą powierzono (M.Z.) - Podinspektorowi ds. obsługi finansowo-księgowej zakresem czynności z 1 kwietnia 2014 r. a następnie (K.Z.) po zmianie nazwiska (K.K.) – Inspektorowi ds. obsługi finansowo-księgowej zakresem czynności przyjętym 4 stycznia 2016 r. Kasjerka (K.K.) złożyła oświadczenie o odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy służbowej i skarbowej z datą 4 stycznia 2016 r. W aktach osobowych pracownika znajdowało się oświadczenie o przyjęciu kasy z pełną odpowiedzialnością materialną za powierzone składniki majątkowe z datą 23 marca 2011 r. oraz informacja o niefigurowaniu w kartotece karnej Krajowego Rejestru Karnego z 28 lutego 2011 r.

Kontrolujący w obecności kasjerki dokonał w dniu 3 sierpnia 2016 r. kontroli stanu kasy zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Protokół z kontroli kasy stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli. Stan rzeczywisty gotówki w kasie był zgodny z raportem kasowym. Zabezpieczenie gotówki w miejscu jej przechowywania nie budziło zastrzeżeń i było zgodne z zapisem w Instrukcji kasowej.

W Urzędzie sporządzane były dwa rodzaje raportów kasowych. Jeden rodzaj dotyczył dochodów i wydatków oraz funduszu świadczeń socjalnych i sporządzany był w programie komputerowym ZSI SIGID 2,36a. Drugi rodzaj raportów kasowych dotyczył opłat za odpady komunalne i sporządzany był przy użyciu programu komputerowego autorstwa firmy Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek sp. j. Saldo w raportach dotyczących opłat za odpady komunalne na każdy dzień było zerowe. Przyjmowane wpłaty w całości na koniec dnia odprowadzane były do banku.

Szczegółową kontrolą objęto raporty kasowe sporządzane dla dochodów i wydatków oraz funduszu świadczeń socjalnych za okres od 1 czerwca 2015 r. do 30 czerwca 2015 r. od RK nr A104/15 do RK nr A 123/15 (łącznie 20 raportów kasowych).

Kontrole przeprowadzono pod kątem:

- ujmowania operacji kasowych w raporcie w dniu ich wystawienia,
- zachowania zgodności przychodu pobranej z banku gotówki do kasy z potwierdzającymi operację dowodami,
- kompletności i prawidłowości dowodów kasowych, w tym, czy zawierają numery identyfikacyjne,
- zgodności zapisów w raportach kasowych z dowodami księgowymi,
- ujmowania operacji kasowych w bieżącym miesiącu,
- zachowania zgodności obrotów i sald,
- udokumentowania operacji kasowych dowodami kasowymi dopuszczonymi do stosowania,
- sprawdzenia pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym dowodów wypłaty gotówki,
- zatwierdzenia przez upoważnione osoby dowodów do wypłaty,
- odbioru gotówki z kasy przez upoważnioną do tego osobę,
- terminowości odprowadzania do banku wpłaconej do kasy gotówki z tytułu dochodów budżetowych,
- sprawdzenia raportów kasowych przez uprawnionego pracownika,

Nie stwierdzono nieprawidłowości w w/w zakresie.

Inwentaryzację środków pieniężnych w kasie przeprowadzono na ostatni dzień roku obrachunkowego, co udokumentowano protokołem z dnia 31 grudnia 2015 r.

Na okoliczność zastępstwa na stanowisku kasjera w trakcie roku, sporządzane były protokoły zdawczo-odbiorcze i tak: w 2015 roku sporządzono 43 protokoły, a do 20 czerwca 2016 r. - 21 protokołów. W protokołach zawarte były informacje o stanie kasy (inwentaryzacja środków pieniężnych).

1.2 Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

Zasady gospodarowania drukami ścisłego zarachowania w Urzędzie uregulowano w Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 7/2005 Wójta z dnia 1 lutego 2005 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową Urzędu gminy Miłkowice. Zmiany do ww. Instrukcji wprowadzone zostały zarządzeniami Wójta nr 99/2008 z dnia 29 grudnia 2008 r. i nr 102/2008 z 31 grudnia 2008 r.

Zgodnie z § 3 pkt 3 Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania, w Urzędzie do druków ścisłego zarachowania zaliczono: czeki gotówkowe, kwitariusze przychodowe, arkusze spisu z natury, raporty kasowe, kasa wyda – KW, kasa przyjmie – KP. Druki KW – kasa wyda i Raporty kasowe nie były ewidencjonowane w księdze druków ścisłego zarachowania, ponieważ były generowane przez program komputerowy - systemu finansowo-księgowego autorstwa ZSI „SIGID” Poznań oraz program autorstwa firmy Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek sp. j.

Osobą odpowiedzialną za gospodarkę, ewidencję i zabezpieczenie druków ścisłego zarachowania była osoba zatrudniona na stanowisku Inspektora ds. administracyjnych (A.A.) zgodnie z zakresem czynności z 2 listopada 2011 r. zmienionym 1 lipca 2013 r., 1 stycznia 2014 r. i 1 kwietnia 2014 r.

Ewidencja druków ścisłego zarachowania prowadzona była w 2 księgach druków ścisłego zarachowania założonych odpowiednio: 2 stycznia 2002 r. dla czeków oraz 5 stycznia 2015 r. dla pozostałych druków (kwitariusze przychodowe, arkusze spisu z natury, kasa przyjmie – KP).

Kontrola wykazała, że arkusze spisu z natury niewykorzystane w roku 2012 nie zostały prawidłowo anulowane. Dopiero w czasie kontroli pracownik odpowiedzialny za prowadzenie spraw związanych z ewidencją druków ścisłego zarachowania dokonał anulowania druków zgodnego z obowiązującymi przepisami zawartymi w § 9 ust. 2 Instrukcji sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania poprzez przekreślenie druków i wpisania adnotacji „anulowano” dnia 8 sierpnia 2016 r. W trakcie kontroli inspektor RIO przeprowadził kontrolę druków ścisłego zarachowania, której wyniki ujęto w odrębnym protokole, stanowiącym **załącznik nr 2** do niniejszego protokołu. Rozbieżności między stanem rzeczywistym a ewidencyjnym druków ścisłego zarachowania nie stwierdzono.

Ostatnia inwentaryzacja druków ścisłego zarachowania przeprowadzona była w dniu 31 grudnia 2015 r. Na tę okoliczność spisano protokół, który został podpisany przez komisję inwentaryzacyjną powołaną przez Wójta zarządzeniem nr 151/15 z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Gminy Miłkowice za rok 2015. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

1.3 Karty płatnicze

Zasady korzystania ze służbowych kart płatniczych zostały określone przez Wójta zarządzeniem nr 74/2009 z dnia 30 grudnia 2009 r. wprowadzającym Regulamin przyznawania i korzystania ze służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek samorządowych Gminy Miłkowice.

W § 1 ust. 1 zarządzenia określono, że „Imienne, służbowe karty płatnicze przysługują: Wójtowi, dyrektorom jednostek budżetowych, innym pracownikom samorządowym w

szczególnie uzasadnionych przypadkach”, w § 1 ust. 2, 3 i 5 określono, że „Decyzję w sprawie przyznania imiennych służbowych kart płatniczych podejmuje Wójt na podstawie uzasadnionego wniosku określającego kwotę proponowanego limitu środków finansowych. Warunkiem zawarcia umowy z bankiem prowadzącym bankową obsługę o korzystaniu ze służbowych kart płatniczych jest pozytywna decyzja Wójta. Służbową kartę płatniczą przyznaje się na czas oznaczony”. W Gminie Miłkowice do korzystania z karty uprawniony był poprzedni Wójt Waldemar Kwaśny; obecny Wójt nie posiada karty.

Do kontroli przedstawiono następujące dokumenty:

- 1) umowę zawartą z Bankiem Spółdzielczym we Wschowie o debetowe karty płatnicze Visa Business Electron z 30 września 2009 r.,
- 2) wniosek o wydanie międzynarodowej debetowej karty płatniczej Visa Business Electron
- 3) oświadczenie z 30 grudnia 2009 r. Wójta o zobowiązaniu się do przestrzegania obowiązujących przepisów dot. korzystania ze służbowej karty płatniczej,
- 4) informacja o przyznanej limicie karty płatniczej,
- 5) informacja z Banku Spółdzielczego we Wschowie o wznowieniu karty Visa Business elektron z datą ważności do 31 października 2015 r.,
- 6) umowę zawartą z Bankiem Spółdzielczym we Wschowie z dnia 20 grudnia 2013 r. o kartę,
- 7) zastrzeżenia karty z 13 stycznia 2015 r.,
- 8) dzienny limit pobierania gotówki za pomocą karty płatniczej do wysokości 1.000 zł został określony we wniosku o wydanie karty,
- 9) wydruki z ewidencji księgowej z dnia 2 sierpnia 2016 r. za okres od 2014-01-01 do 2014-12-31, konto 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, konto 130 - „Rachunek bieżący urzędu”.

Szczegółową kontrolą objęto dokumenty księgowe: rachunki, wyciągi bankowe dotyczące miesiąca maja, września i listopada 2014 r. (w latach 2015-2016 nie było przeprowadzanych operacji przy użyciu karty) i sprawdzono czy:

- operacje finansowe dokonane za pomocą karty płatniczej dokumentowane były fakturą, rachunkiem czy równoważnym dowodem księgowym (§ 3 pkt 1 zarządzenia nr 74/2009 z dnia 30 grudnia 2009 r.),
- czy korzystający z karty płatniczej przedkładał dokumenty źródłowe w terminie określonym w § 3 pkt 1 powołanego zarządzenia (5 dni od dnia dokonania operacji finansowej na terenie kraju, 14 dni od dnia zakończenia podróży służbowej poza granicami kraju,
- czy przedkładane do Referatu Finansowego dokumenty były opisane w sposób umożliwiający ustalenie charakteru, okoliczności i celu dokonania wydatku (§ 3 i 4 zarządzenia),
- czy wystąpiły przypadki wykorzystania służbowej karty płatniczej niezgodnie z obowiązującymi w jednostce zasadami i czy dokonany był zwrot wydatkowanej kwoty (§ 2 zarządzenia).

W powyższym zakresie stwierdzono, że:

Operacje dokonane kartą były dokumentowane rachunkami. W przypadku dokonania zapłaty kartą zakupów prywatnych Wójt nie przedkładał rachunków. Po obciążeniu rachunku bankowego kwotą stanowiącą równowartość dokonanych zakupów Wójt składał oświadczenie, że wyraża zgodę na potrącenie z wynagrodzenia kwoty (...) za omyłkowo dokonane zakupy (przykładowe oświadczenie stanowi **akta kontroli część B nr II-1, str. 2.**

Dokumenty źródłowe (rachunki) były przedkładane przez Wójta ze znacznym opóźnieniem w stosunku do obowiązującego terminu określonego w § 3 pkt 1 zarządzenia. Opóźnienie wynosiło od 5 do 59 dni.

Przedkładane do Referatu Finansowego dokumenty źródłowe nie były opisane w sposób umożliwiający ustalenie charakteru, okoliczności i celu dokonania wydatku, wbrew wymogowi

wynikającemu z § 3 i § 4 zarządzenia,

Wystąpiły przypadki wykorzystania służbowej karty płatniczej niezgodnie z obowiązującymi w jednostce zasadami (§ 2 zarządzenia). Zwrot wydatkowanej kwoty następował przez potrącenie z listy płac. W objętej kontrolą próbie wystąpiły 3 takie przypadki.

Szczegóły dotyczące rozliczeń kartą zostały przedstawione w tabeli pn. „Zestawienie wybranych operacji dokonanych kartą płatniczą” - **akta kontroli część B nr II-2, str. 3-4.**

W przyjętych przez Urząd zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem nr 85/2010 z 31 grudnia 2010 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości Urzędu Gminy Miłkowice wraz z ze zmianami, nie opisano sposobu ewidencji księgowej dotyczącej zapłaty za zobowiązania przy użyciu karty płatniczej używanej od 2009 r., pomimo, iż taki wymóg wynika z art. 10 ust. 1 pkt. 3 a ustawy o rachunkowości. Z wyjaśnienia złożonego przez Wójta, które stanowi **akta kontroli część B nr II-3, str. 5-6** wynikało, że „W Urzędzie Gminy funkcjonowała tylko jedna karta płatnicza, która została wydana dla ówczesnego Wójta Gminy Waldemara Kwaśnego. W związku z powyższym, tworząc w 2010 roku politykę rachunkowości, nie opisano szczególnego sposobu ewidencji księgowej dotyczącej zapłaty za zobowiązania przy użyciu karty płatniczej - ponieważ wszelkie płatności dokonywane za jej pośrednictwem były bezpośrednio księgowane na konto analityczne 234-Rozrachunki z pracownikami. Następnie po przedłożeniu faktur potwierdzających zakup – dokonywano rozliczenia rozrachunków z pracownikiem i odnoszono operację w odpowiednie koszty. Obecnie w Urzędzie nie funkcjonują już karty płatnicze i nie przewidujemy ich wprowadzenia”. W zależności od okresu badanego czynności dotyczące opisu w polityce rachunkowości wykonywali Skarbnicy (R.M-D. i E.W.).

1.4 Obsługa bankowa

Kompleksową obsługę bankową budżetu Gminy Miłkowice i budżetu Urzędu Gminy Miłkowice oraz jednostek organizacyjnych prowadził Bank Spółdzielczy we Wschowie na podstawie umowy o prowadzenie rachunków bankowych zawartej 30 grudnia 2013 r. z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2016 r. W ramach tej umowy Bank prowadził rachunek bieżący budżetu oraz 10 rachunków pomocniczych. Do dysponowania środkami pieniężnymi na w/w rachunkach bankowych były upoważnione osoby wymienione w karcie wzorów podpisów złożonych w w/w Banku tj. Wójt, Skarbnik, Sekretarz, Inspektor ds. księgowości budżetowej, Inspektor ds. księgowości budżetowej i płac oraz Inspektor ds. gospodarki przestrzennej. Zgodnie z zawartą 30 grudnia 2013 r. umową oraz z potwierdzeniami otwarcia poszczególnych rachunków (bieżącym budżetu i pomocniczych) środki zgromadzone na tych rachunkach nie podlegały oprocentowaniu. Również rachunek bankowy, na którym przechowywane były środki z tytułu wnoszonych przez Wykonawców zabezpieczeń należytego wykonania umów postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych (w gotówce) był i nadal jest nieoprocentowany. Z ewidencji księgowej konta 240 - „Pozostałe rozrachunki” wynikało, że wniesione w gotówce środki tytułem należytego wykonania umów, według stanu na 31 grudnia 2013 r. wynosiły łącznie 17.308,98 zł i dotyczyły 3 wykonawców; na 31 grudnia 2014 r. wynosiły 27.968,82 zł i dotyczyły 3 wykonawców; na 31 grudnia 2015 r. wynosiły 24.194,88 zł i dotyczyły 2 wykonawców (Gmina dokonała zwrotu kwoty 3.773,94 zł w dniu 30.11.2015 r.), a na 8 sierpnia 2016 r. wynosiły 10,08 zł (Gmina dokonała zwrotu jednemu wykonawcy kwotę 24.184,80 zł w dniu 4 marca 2016 r.). Pozostała kwota 10,08 zł stanowiła uzupełnienie do brakującej kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy wniesionego w formie gwarancji papierowej. Ustalono, że zwrotów środków zgromadzonych na rachunku depozytów 94 8669 0001 0320 5929 2000 0003 dokonywano bez odsetek, co było niezgodne z art. 148 ust. 5 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r, poz. 907 ze zm., oraz Dz. U. z 2015 r., poz. 2164). Przepis ten stanowi, że jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku

bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy Wykonawcy. W tej sprawie przyjęto od Wójta następujące wyjaśnienia: „Zamawiający dokonywał zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy na podstawie § 8 punkt 4 umowy o prowadzenie rachunków bankowych z dnia 30.12.2013r., w której wskazane jest, iż oprocentowanie środków pieniężnych na rachunkach bieżących i pomocniczych wynosi 0%. Przepis art.148 ust.5 Ustawy Prawo zamówień publicznych nakazuje zwrot zabezpieczenia wniesionego w pieniądzu wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego. Z umowy zawartej pomiędzy Gmina Miłkowice a Bankiem Spółdzielczym Wschowa wynika, iż oprocentowanie wynosi 0%. Biorąc pod uwagę opinię zawartą w komentarzu autorstwa Jerzego Pieróg Prawo Zamówień Publicznych (Wydawnictwo C.H.Beck Warszawa 2015) wskazującą, iż Zamawiający nie ma obowiązku przechowywania pieniędzy na najbardziej korzystnym dla wykonawcy rachunku bankowym uznaliśmy, iż powyższa umowa zawarta z bankiem jest wystarczająca i spełnia wymogi ustawowe. Nadmieniam jednocześnie, że składanie zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez Wykonawców w formie pieniężnej odbywało się sporadycznie. Czynności w powyższym zakresie wykonywali Skarbnik –Ewa Wołyniec oraz pracownik merytoryczny ds. społecznych i zamówień publicznych (E.P.) - **(akta kontroli część B nr II-4, str. 7-8).**

Wybór banku został dokonany bez zastosowania przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U z 2015 r., poz. 2164 ze zm. wcześniejsza publikacja: Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.) powołując się na art. 4 ust. 8, który stanowi, że ustawy nie stosuje się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty wcześniej 14.000 euro, a od 16 kwietnia 2014 r. gdy nie przekracza 30.000 euro. Wartość szacunkowa została ustalona na podstawie szacunkowych kosztów na lata 2014-2016 przedstawionych przez poszczególne jednostki organizacyjne. Wartość zamówienia na usługi bankowe ustalono w wysokości 40.400 zł. Kwota ta nie przekraczała równowartości 14.000 euro. Kurs euro dla zamówień publicznych w 2013 r. został ustalony na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 16 grudnia 2011 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2011 r. nr 282, poz. 1650) i wynosił 4,0196 zł. Wybór banku poprzedzono wszczęciem postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, którego wartość nie przekracza odpowiednio 14.000 euro. Wójt w dniu 18 listopada 2013 r. wysłał do Banku Spółdzielczego we Wschowie oddział w Miłkowicach zaproszenie do złożenia oferty. W dniu 18 grudnia 2013 r. Bank Spółdzielczy złożył ofertę. Odrębne umowy na prowadzenie rachunku bieżącego z wybranym bankiem zawarli kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy.

Skontrolowano zgodności stanów rachunków bankowych ze stanami wynikającymi z ewidencji księgowej budżetu i Urzędu kont: 133 - „Rachunek podstawowy budżetu” (133-4 Lokaty), 130 - „Rachunek wydatków urzędu”, 135 - „Rachunek środków funduszu świadczeń socjalnych Urzędu”, 139 - „Inne rachunki bankowe” według stanu na koniec roku 2013, 2014 i 2015. Stan środków wykazany na rachunkach bankowych był zgodny ze stanami wykazanymi w ewidencji księgowej za wymienione wyżej okresy.

W sprawozdaniach Rb-ST rocznych o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego za 2013 r., 2014 r. i 2015 r. wykazano stan środków na rachunku bankowym jednostki samorządu terytorialnego odpowiednio: w kwocie 813.996,27 zł, 1.292.305,49 zł i 1.305.568,55 zł. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z ewidencją księgową.

Wykaz funkcjonujących rachunków bankowych i odpowiadające im konta księgowe oraz ich stany na 31 grudnia 2013 r., 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2015 r. stanowi **akta kontroli część B nr II-5, str. 9.**

2. Księgi rachunkowe budżetu i Urzędu

2.1 Stan i kompletność urzędów księgowych

Kontroli poddano zgodność zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2016 r. z wymogami określonymi w art. 10 ustawy 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047, wcześniej: Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie obowiązywały zasady (polityki) rachunkowości wprowadzone zarządzeniem Wójta nr 85/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Wójta:

- nr 85/2011 z 30 grudnia 2011 r., zmiany dotyczyły postanowień ogólnych, metod ustalania wyniku finansowego, kontroli dokumentów księgowych oraz zmian w załączniku nr 3, który obejmował plan kont dla Urzędu,
- nr 58/2012 z 31 sierpnia 2012 r., które zmieniło w załączniku nr 2 nazwy kont, wprowadzono nowe brzmienia nazw kont: 072 - „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”, 080 - „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” i 140 - „Krótkoterminowe aktywa finansowe” oraz wprowadzono nowe konto bilansowe: 245 - „Wpływy do wyjaśnienia” i pozabilansowe 976 - „Wzajemne rozliczenia między jednostkami”, oraz zmieniono zasady funkcjonowania kont 030, 080, 130, 139, 140, 221, 222, 223, 640, 720, 750, 751, 760, 761, 800, 810, 860.

Powyższe zasady (polityka) rachunkowości straciły moc 31 grudnia 2014 r. po wejściu w życie w dniu 1 stycznia 2015 r. zarządzenia Wójta nr 6/2015 z 15 stycznia 2015 r. w sprawie zmiany przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy Miłkowice. W załączniku nr 1 do zarządzenia nr 6/2015 stanowiącym zasady (politykę) rachunkowości określono:

1. Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych,
2. Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego,
3. Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym:
 - a) wykaz kont budżetu Gminy oraz zasady ewidencji analitycznej dla kont budżetu Gminy,
 - b) wykaz kont dla jednostki budżetowej - Urzędu Gminy oraz zasady ewidencji analitycznej dla kont Urzędu Gminy,
 - c) wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych, opis systemu przetwarzania danych.
4. Systemy służący ochronie danych, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych, innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

W okresie objętym kontrolą w urzędzie obowiązywało zarządzenie nr 7/2005 Wójta z dnia 1 lutego 2005 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową, na mocy którego wprowadzono do użytku wewnętrzny:

- 1) Instrukcję obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów finansowo-księgowych stanowiącą załącznik nr 2 do zarządzenia Wójta nr 7/2005, wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem Wójta nr 99/2008 z 29 grudnia 2008 r. i zarządzeniem Wójta nr 102/2008 z 31 grudnia 2008 r., zarządzeniem Wójta nr 75/2012 z 26 października 2012 r., zarządzeniem Wójta nr 6/2015 z 15 stycznia 2015 r., zarządzeniem Wójta nr 29/2016 z 1 kwietnia 2016 r.;
- 2) Instrukcję w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasady odpowiedzialności za powierzone mienie (załącznik nr 3) wraz ze zmianami wprowadzonymi: zarządzeniem Wójta nr 99/2008 z 29 grudnia 2008 r., zarządzeniem Wójta nr 2/2009 z 9 stycznia 2009 r.;
- 3) Instrukcję w sprawie gospodarki kasowej (załącznik nr 4) wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Wójta: nr 23/2008 z dnia 16 kwietnia 2008 r. i nr

88/2011 z 30 grudnia 2011 r. Z dniem 31 grudnia 2014 r. powyższa Instrukcja straciła moc. Zarządzeniem nr 6/2015 Wójta z 15 stycznia 2015 r. z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2015 r. weszła w życie Instrukcja w sprawie gospodarki kasowej stanowiąca załącznik nr 2 do ww. zarządzenia;

- 4) Instrukcję w sprawie ewidencji i kontroli druków ściślego zarachowania (załącznik nr 5) wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem Wójta nr 99/2008 z 29 grudnia 2008 r. i zarządzeniem Wójta nr 102/2008 z 31 grudnia 2008 r.;
- 5) Instrukcję w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat (załącznik nr 6) wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem nr 23/2008 z 16 kwietnia 2008 r.

Zasady ewidencji i poboru opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały określone przez Wójta zarządzeniem nr 82/2013 z 30 września 2013 r. w Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Powyższa Instrukcja oraz Instrukcja w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat z dniem 8 lutego 2015 r. straciły moc. Na miejsce tych dwóch instrukcji weszła w życie z dniem 9 lutego 2015 r. wprowadzona zarządzeniem Wójta nr 15/2015 z 9 lutego 2015 r. nowa Instrukcja w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat lokalnych oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Urzędzie Gminy Miłkowice.

Z przedłożonych wydruków ewidencji księgowej budżetu Gminy - konta bilansowe i pozabilansowe pn.: „Zestawienie obrotów i sald od konta 133 do konta 992 za okres od 2013.01.01 do 2013.12.31” z dnia 11 sierpnia 2016 r., „Zestawienie obrotów i sald od konta 133 do konta 992 za okres od 2014.01.01 do 2014.12.31” z dnia 11 sierpnia 2016 r., „zestawienie obrotów i sald od konta 133 do konta 992 za okres od 2015.01.01 do 2015.12.31” z dnia 11 sierpnia 2016 r., stwierdzono, że konta księgowe funkcjonujące w budżecie Gminy są zgodne z kontami zawartymi w planie kont dla budżetu Gminy zawartymi w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 6/2015 Wójta z dnia 15 stycznia 2015 r., wcześniej w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 85/2010 z 31 grudnia 2010 r. ze zmianami w sprawie wykazu kont dla budżetu.

Z wydruków ewidencji księgowej Urzędu konta bilansowe i konta pozabilansowe pn.: „Zestawienie obrotów i sald od konta 011 do konta 999 za okres od 2013.01.01 do 2013.12.31” z dnia 11 sierpnia 2016 r., „Zestawienie obrotów i sald od konta 011 do konta 999 za okres od 2014.01.01 do 2014.12.31” z dnia 11 sierpnia 2016 r., „Zestawienie obrotów i sald od konta 011 do konta 999 za okres od 2015.01.01 do 2015.12.31” z dnia 11 sierpnia 2016 r. stwierdzono, że konta księgowe funkcjonujące w Urzędzie są zgodne z kontami zawartymi w planie kont dla Urzędu zawartymi w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 6/2015 Wójta z dnia 15 stycznia 2015 r., wcześniej w załączniku nr 3 do zarządzenia nr 85/2010 z 31 grudnia 2010 r. ze zmianami w sprawie wykazu kont dla Urzędu Gminy.

Zgodnie z obowiązującymi w Urzędzie zasadami (polityką) rachunkowości, księgi rachunkowe budżetu Gminy prowadzone są za pomocą komputera przy użyciu programu „Księgowość budżetowa”(skrót KB) – autor: Firma Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek sp. j. wersja programu: 2014.1.12.1216.1231 z 2013 roku z późniejszymi zmianami wprowadzonymi przez autora programu opisanymi w systemie w zakładce „Pomoc”. Pozostałe programy stosowane w Urzędzie Gminy do prowadzenia ewidencji środków trwałych i wyposażenia, ewidencji i drukowania faktur, program obsługi kasy, ewidencji i drukowania poleceń przelewów, do spraw kadrowych i płac urzędu, podatków (księgowość podatkowa) były autorstwa firmy Zakład Systemów Informatycznych „Sigid” sp. z o.o. Poznań. Dodatkowo wykorzystywane były programy Firmy Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek sp. j. do ewidencji i obsługi kasowej opłat za gospodarowanie odpadami: „Opłaty lokalne”, „Księgowość zobowiązań” i „Kasa”. Powyższe programy komputerowe oraz ich dalsze aktualizacje były zatwierdzane do użytkowania przez Wójta zarządzeniami.

Dokumenty opisujące przyjęte przez Urząd zasady (politykę) rachunkowości obejmowała wszystkie elementy wymienione w art.10 ust.1 ustawy o rachunkowości.

2.2 Prawdliwość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej

W okresie objętym kontrolą księgi rachunkowe Urzędu Gminy oraz Organu prowadzone były komputerowo z wykorzystaniem wymienionych wyżej programów finansowo-księgowych. W kontrolowanej jednostce prowadzone były dzienniki częściowe dla określonych grup rodzajowych zdarzeń. Dzienniki prowadzone były oddzielnie dla: wyciągów bankowych, raportów kasowych i faktur.

Kontroli poddano dowody księgowe (faktury zakupu) dokumentujące poszczególne operacje gospodarcze, prawidłowość ich ujęcia w ewidencji księgowej, zgodność z zasadami przyjętymi w dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości oraz z rozporządzeniem w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych i ustawą o rachunkowości, tj.: faktury zakupu za miesiąc styczeń 2015 r. (faktury od nr FV 1/1/2015 do FV12/8/2015 dk. od poz. 337 do poz.754), faktury zakupu za grudzień 2015 r. (faktury od nr FV/192/1/2015 do FV 211/26/2015 dk. od poz. 11857 do poz. 13183).

Stwierdzono, że podstawą dokonanych zapisów były odpowiednie dowody źródłowe spełniające wymogi dowodów księgowych zawierające pełną adnotację stwierdzającą zakwalifikowanie ich do ujęcia w księgach poprzez dekretację tj. wskazanie symboli kont księgi głównej, na których operacje powinny być ujęte wraz z podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania, zapisy dokonywane były terminowo.

Na podstawie skontrolowanych dokumentów księgowych stwierdzono, że w księgach rachunkowych 2015 r. Urzędu ujęto dokumenty księgowe (faktury zakupu) na łączną kwotę 11.746,74 zł dotyczące miesiąca grudnia 2014 r., wystawione przez:

- 1) Wasko S.A. Gliwice – faktura nr FV 01/2014/12/0225, data sprzedaży - 31 grudnia 2014 r., za świadczenie kompleksowej usługi serwisu technicznego - 1.402,20 zł, data wpływu do Urzędu 7 stycznia 2015 r. (d.k. poz. 748, FV12/2),
- 2) Śląskie Media sp. z o.o. – faktura nr 25/11/2014, data sprzedaży - 24 listopada 2014 r. za zamieszczenie wykazów nr 57,58/2014 – 20,91 zł, data wpływu do Urzędu 27 stycznia 2015 r. (dk. poz. 747, FV 12/1),
- 3) Kopalnia Kruszyw Rokutki Sp. z o.o. Chojnów - faktura nr 0000319/2014/FVS, data sprzedaży – 29 grudnia 2014 r. za piasek – 615 zł, data wpływu do Urzędu 2 stycznia 2015 r. (dk. poz. 693, FV 10/3),
- 4) Biuro Projektowe Linia Wrocław – faktura nr 50/2014, data sprzedaży 29 grudnia 2014 r. –projekt zmiany planu MPZP Głuchowice IV etap – 1.317,33 zł, data wpływu do Urzędu 30 grudnia 2014 r. (dk. poz. 691, FV10/1),
- 5) Biuro Projektowe Linia Wrocław – faktura nr 51/2014, data sprzedaży 29 grudnia 2014 r. –projekt planu MPZP Lipce II – 985,23 zł, data wpływu do Urzędu 30 grudnia 2014 r. (dk. poz. 691, FV10/1),
- 6) Poczta Polska S.A. Będzin - faktura nr FV-70146/G0400/14/WW/S/P/12/14, data sprzedaży 31 grudnia 2015 r. – zapłata za znaczki na listy wysłane w m-cu grudniu – 2.974,90 zł, data wpływu do Urzędu 13 stycznia 2015 r. (dk. poz. 490, FV5/1),
- 7) Regionalny Instytut Szkoleń Samorządowych Warszawa – faktura nr 0004/15/FVS, data sprzedaży 18 grudnia 2014 r., - szkolenie dot. opłat za gospodarowanie odpadami z 18 grudnia 2014 r. – 540 zł, data wpływu 12 stycznia 2015 r. (dk. poz. 404, FV4/1),
- 8) Powiat Legnicki – faktura nr FV/7/15, data sprzedaży grudzień 2014 r. – koszty administracji baz danych ewidencji gruntów i budynków za IV kw. 2014 r. – 1.050 zł, data wpływu 8 stycznia 2015 r. (dk. poz. 377 FV3/1),
- 9) Kancelaria Notarialna Edyta Nowicka – Śliwa Legnica - faktura nr 994/2014, data sprzedaży 23 grudzień 2014 r. –akt notarialny Rep. Nr 5862/2014 – 801,20 zł, data wpływu 23 grudnia 2014 r. (dk. poz. 364 FV 2/3),

- 10) PHU S.C. Star-Mot Legnica - faktura nr FA/02298/2014, data sprzedaży 11 grudnia 2014 r. – części samochodowe – 1.374,54 zł, data wpływu 15 grudnia 2014 r. (dk. poz. 363 FV 2/2),
- 11) TOMI-CAR Goślinów – faktura nr 152/2014, data sprzedaży 30 grudnia 2014 r. – transport piasku- 664,20 zł, data wpływu 8 stycznia 2015 r. (dk. poz.362,FV2/1),
- 12) HR Konsulting Sp. z o.o. Legnica – faktura nr 11/12/1014, data sprzedaży 31 grudnia 2014 r. – usługi tłumacza migowego – 1,23 zł, data wpływu 9 stycznia 2015 r. (dk.poz. 337 FV1/1).

Ujęcie w/w faktur zakupu dotyczących roku 2014 w miesiącu styczniu 2015 r. było niezgodne z art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz zasadami przyjętymi w polityce rachunkowości Urzędu. W załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 6/2015 Wójta z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie zmiany przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w pkt 32 zapisano: „Koszty ponoszone w danym okresie sprawozdawczym zachowuje się w następujący sposób: a) faktury wystawione do dnia 31 grudnia zaliczane są do tego okresu sprawozdawczego, b) faktury wystawione z datą m-ca stycznia i dalsze księguje się do kosztów roku, którego dotyczą pod warunkiem, że wpłynęły do jednostki nie później niż na 15 dni przed zamknięciem ksiąg rachunkowych”.

Zagadnienie prawidłowości i terminowości zapisów w ewidencji księgowej skontrolowano również na podstawie wybranych prób w tematach objętych kontrolą i opisane w poszczególnych częściach niniejszego protokołu.

2.3 Zgodność obrotów zestawień obrotów i sald kont syntetycznych z obrotami dziennika

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, na koniec każdego miesiąca należało sporządzać zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej, którego obroty powinny być zgodne z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia dzienników częściowych. Zgodnie z art. 13 ust. 6 ustawy o rachunkowości, za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych.

Porównano miesięczne obroty dzienników oraz obrotów i sald kont syntetycznych Urzędu i budżetu Gminy m. in. po stronie Wn i Ma według stanu na koniec poszczególnych miesięcy 2015 roku. Na podstawie wydruków komputerowych pn. „Zestawienie dzienników cząstkowych – rok obrotowy: 2015” z obrotami zestawień kont syntetycznych w 2015 r. - wydruki komputerowe pn. „Zestawienie obrotów i sald (...) Konta syntetyczne od: 011 do 999” - dla Urzędu oraz „Zestawienie obrotów i sald (...) Konta syntetyczne od: 133 do 992 – dla Budżetu”. Stwierdzono, że obroty dziennika były zgodne z obrotami zestawienia kont syntetycznych.

2.4 Prawidłowość przeniesienia na początek roku sald kont syntetycznych dla budżetu i Urzędu z roku poprzedniego

Sprawdzono prawidłowość przeniesienia stanów końcowych wszystkich kont syntetycznych dla budżetu i Urzędu i stwierdzono, że salda kont syntetycznych z roku 2015, zostały w tej samej wysokości przeniesione jako salda początkowe roku 2016. Powyższe ustalono na podstawie kontroli ksiąg rachunkowych budżetu Urzędu i Gminy – wydruki komputerowe: „zestawienie obrotów i sald za miesiąc grudzień 2015 r. oraz za miesiące styczeń 2016 roku z dnia 12 sierpnia 2016 r”.

3. Rozrachunki i roszczenia

3.1 Terminowość regulowania zobowiązań wykazanych w bilansie Urzędu

Porównanie zgodności urzędzeń księgowych i danych bilansu jednostkowego Urzędu

Gminy przedstawiono poniżej według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. W zakresie sald końcowych kont Zespołu 2 sprawdzono rozliczenie rozrachunków konta 201, w następującym po nim okresie sprawozdawczym.

Rozrachunki na dzień 31 grudnia 2015 r.

Konto	Ewidencja księgowa		Bilans	
	Wn (zł)	Ma (zł)	Aktywa (poz. bilansu)	Pasywa (poz. bilansu)
201 - Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami	664,20	157.989,34	B.II.1. 664,20	C.II.1. 157.989,34
221- Należności z tytułu dochodów budżetowych	2.426.164,08	-	B.II.1 1.350.772,91 B.II.4. 1.075.391,17	-
225- Rozrachunki z budżetami	3.044,44	20.596,00	B.II.4. 3.044,44	C.II.2. 20.596,00
226- Długoterminowe należności budżetowe	50.489,80	-	A.III. 39.500,00 B.II.4. 10.989,80	-
229- Pozostałe rozrachunki publicznoprawne	-	92.755,76	-	C.II.3. 92.755,76
231- Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	-	198.369,37	-	C.II.4. 198.369,37
234- Pozostałe rozrachunki z pracownikami	52.904,72	-	B.II.4. 52.904,72	-
240- Pozostałe rozrachunki	-	107.756,07	-	C.II.5. 105.122,88 C.II.6. 2.633,19
290- Odpisy aktualizacyjne należności	-	863.094,42	-	B.II.4. -863.094,42
310- Materiały	41.779,00	-	B.I.1. 41.779,00	-
suma	2.575.046,24	1.440.560,96	2.575.046,24	1.440.560,96

Z przeprowadzonej weryfikacji sald kont syntetycznych i odpowiednich pozycji bilansu Urzędu wynikało, że ww. rozrachunki zostały zaprezentowane w bilansie jednostki zgodnie ze stanem prowadzonej ewidencji księgowej (zestawienie obrotów i sald kont bilansowych, za okres od 01.2015 do 12.2015). W bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania” wykazane zostały wpłacone wadła i zabezpieczenia należytego wykonania umów, które powinny być wykazane w pozycji „Sumy obce”.

Kontrolą objęto terminowość regulowania zobowiązań oraz prawidłowość ich ujęcia w ewidencji księgowej Urzędu. Weryfikacji poddano zobowiązania ujęte na koncie 201- „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” według stanu na 31 grudnia 2015 r. w wysokości 157.989,34 zł. Szczegółową kontrolą pod względem rozliczenia w następnym okresie sprawozdawczym objęto wszystkie faktury, tj. 26 szt. dotyczące 17 kontrahentów. Kontrola wykazała, że faktury były prawidłowo opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do zapłaty przez upoważnione osoby. Stwierdzono, że zobowiązania zostały uregulowane w terminie, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Kontrolą objęto również zobowiązania wynikające z kont: 225, 229, 231, 240 za 2015 r. i tak:

Konto 225 – “Rozrachunki z budżetami”

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. na koncie 225 po stronie Ma wystąpiło saldo w kwocie 20.596 zł, na które złożyły się zobowiązania z tytułu:

- Ma 225/01 – zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych za m-c grudzień 2015 r. – w kwocie 16.176 zł - zapłata nastąpiła 20 stycznia 2016 r. (WB nr 12 z 20 stycznia 2016 r.)
- Ma 225/02 – zaliczka na podatek dochodowy za grudzień 2015 r. wypłaconych świadczeń socjalnych – w kwocie 4.420 zł - zapłata nastąpiła 20 stycznia 2016 r. (WB nr 12 z 20 stycznia 2016 r.).

W wyniku analizy zadeklarowanych ww. kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z przekazywanymi w 2015 r., nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ujęcia przedmiotowych wydatków w ewidencji księgowej oraz ich terminowego regulowania stosownie do: postanowienia art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 963; wcześniejsza publikacja Dz. U. z 2012 r. poz. 361 ze zm.).

Konto 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Na dzień 31 grudnia 2015 r. na koncie 229 wykazywało zobowiązanie w kwocie 92.755,76 zł wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, tj.:

- Ma 229-1 składki ZUS - naliczone od dodatkowego wynagrodzenia rocznego w kwocie 30.977,02 zł,
- Ma 229-1 składki ZUS (społeczne) naliczone od wynagrodzeń za miesiąc grudzień 2015 r. w kwocie 44.336,16 zł,
- Ma 229-1-1 naliczony Fundusz Pracy w kwocie 3.192,97 zł,
- Ma 229-1-2 składki ZUS (zdrowotne) w kwocie 14.249,61 zł.

Przelewu składek dokonano dnia 5 stycznia 2016 r. (WB nr 2 z 5 stycznia 2016 r.) oraz od dodatkowego wynagrodzenia rocznego 4 lutego 2016 r. (WB nr 23 z 4 lutego 2016 r.). Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie regulowania przedmiotowych zobowiązań stosownie do art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013 r. poz.1442 ze zm.).

Konto 231 – “Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Na dzień 31 grudnia 2015 r. konto 231 wykazywało saldo Ma w wysokości 198.369,37 zł, na które składało się dodatkowe wynagrodzenie roczne „13”, wypłata nastąpiła 12 stycznia 2016 r., (WB nr 6 z 12 stycznia 2016 r.).

Konto 240 - „Pozostałe rozrachunki”

Na kwotę zobowiązań konta 240 na dzień 31 grudnia 2015 r. składały się zobowiązania w wysokości 107.756,07 zł, tj.:

- konto 240-1-(...) diety radnych w wysokości 9.050 zł - wypłata nastąpiła w dniu 8 stycznia 2016 r. WB nr 4 i RK A004/16,
- konto 240-1-(...) - diety sołtysów w wysokości 2.850 zł wypłata nastąpiła w dniu 8 stycznia 2016 r. WB nr 4 i RK A004/16,
- konto 240-1-(...) prowizja za pobór opłaty targowej w wysokości 28 zł wypłata nastąpiła 5 stycznia 2016 r. (RK A002/16),
- konto 240-3 –kaucje mieszkaniowe lokatorów budynków po PKP w wysokości 2.633,19 zł.
- konto 240-2-1-(...) – kwoty należytego zabezpieczenia umów, wadła w łącznej wysokości 93.194,88 zł.

4. Sprawozdawczość budżetowa i finansowa

4.1 Sprawozdania budżetowe

Kontrolą objęto zgodność sprawozdania zbiorczego Gminy Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego (sporządzone 1 marca 2016 r.) i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego

(sporządzone 22 lutego 2016 r.) za okres od początku roku do 30 grudnia 2015 r. ze sprawozdaniami jednostkowymi poszczególnych jednostek. Do kontroli przyjęto sprawozdania jednostek podległych Gminie w zakresie ogólnych kwot planu, zaangażowania, wydatków wykonanych i zobowiązań w sprawozdaniu Rb-28S oraz w zakresie ogólnych kwot planu dochodów, należności, potrąceń, dochodów wykonanych (wpływy minus zwroty), dochodów otrzymanych, należności pozostałych do zapłaty ogółem i nadpłat w sprawozdaniu Rb-27S. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Wykazane na dzień 31 grudnia 2015 r. dane w zbiorczych sprawozdaniach budżetowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jst. odpowiednio dochody – 21.309.248,56 zł i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jst. przedstawiają odpowiednio wydatki – 20.100.412,60 zł. Wartości wykonanych dochodów i wydatków gminy za 2015 r. zostały odpowiednio wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jst. za 2015 r.

Sprawozdania jednostkowe otrzymywane z podległych jednostek nie posiadały udokumentowania, ze zostały sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym, wbrew obowiązкови wynikającemu z § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm., wcześniej Dz.U z 2014 r. poz. 119 ze zm.)

Szczegółowej weryfikacji poddano sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu za rok 2015. Sprawdzono kwoty wynikające ze sprawozdań w rozbiciu na poszczególne działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej w kol. 4 „Plan po zmianach”, kol. 5 „Zaangażowanie”, kol. 6 „Wydatki wykonane”, oraz w kol. 7 „Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego ogółem” z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Urzędu (konta 980 - „Plan finansowy wydatków budżetowych”; 998 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych”; 130 - „Rachunek bieżący jednostki”). W kontrolowanym zakresie kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Weryfikacji poddano sprawozdanie Rb-27S roczne z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za okres od początku roku do 31 grudnia 2015 r. Sprawdzono kwoty wynikające ze sprawozdań w rozbiciu na poszczególne działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej ujęte w kol. 4 „Plan (po zmianach)” oraz kol. 7 „Dochody wykonane” z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Urzędu (wydruki sporządzone 23 sierpnia 2016 r. pn. „Zestawienie obrotów i sald od konta 130 do 130: jednostka - dochody, jednostka odpady rok obrotowy 2015” W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za 2015 r. wykazano odpowiednio: plan (po zmianach) na łączną kwotę 6.992.210,58 zł i dochody wykonane w kwocie 7.095.109,28 zł. Kontrola wykazała, że w ewidencji księgowej kwota dochodów wykonanych wynosiła 7.095.111,58 zł, różnica 2,30 zł. Różnica wynikała z pozycji wykazanej w sprawozdaniu Rb-27S (750-75011.2360) kwoty 23,55 zł, a ujętej w ewidencji księgowej 130-2-75011-2360-0000 w kwocie 25,55 zł. Było to niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 24 stycznia 2014 r. rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 119 ze zm., aktualnie Dz.U. z 2016 r., poz. 1015), z którego wynika, że w kolumnie - Dochody wykonane (wpływy minus zwroty) wykazuje się dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego - subkonto dochodów oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą” oraz § 6 ust. 1 oraz § 9 ust. 2 powołanego rozporządzenia, zgodnie, z którymi „sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych (...) na podstawie ewidencji księgowej”; „Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej” Ze złożonego przez Wójta wyjaśnienia wynika, że: „Dochód z tytułu należnych gminie 5% od Karty Dużej Rodziny w kwocie 2,30zł został wykazany w sprawozdaniu jednostkowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach. Jednocześnie dochód ten był omyłkowo ewidencjonowany na koncie dochodów Urzędu, jako jednostki. Poprzednia Pani Skarbnik przy sporządzaniu zbiorczego sprawozdania Rb-27S zauważyła ten błąd i w dniu 23

lutego 2016r. zrobiła polecenie księgowania (PK Nr 21 z dnia 31.12.2015) – przeksięgowując kwotę 2,30zł z konta 901-2 (UG-jednostka) na konto 901-4 (GOPS) w księgowości gminy (Organu) oraz sporządziła korektę sprawozdania Rb-27S. Jednak odpowiednie zapisy nie zostały ujęte w ewidencji księgowej Urzędu, jako Jednostki, stąd różnica pomiędzy ewidencją księgową a sprawozdaniem Rb-27S Urzędu jako jednostki. Natomiast zbiorcze sprawozdanie Rb 27S na dzień 31.12.2015r. jest zgodne z ewidencją księgową Gminy (Organu) - akta kontroli część B nr II-6, str. 10-20.

4.2 Sprawozdania finansowe

Na podstawie sald kont bilansowych w Gminie zbadano bilans jednostki budżetowej za 2015 r. sporządzony 30 marca 2016 r. oraz bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za 2015 r. 29 kwietnia 2016 r. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

5. Inwentaryzacja

Regulacje wewnętrzne dotyczące przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie zostały zawarte w:

- Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie stanowiącej załącznik nr 3 do zarządzenia nr 7/2005 z 1 lutego 2005 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową wraz ze zmianami wprowadzonymi: zarządzeniem Wójta nr 99/2008 z 29 grudnia 2008 r. i zarządzeniem Wójta nr 2/2009 z 9 stycznia 2009 r.,
- Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia Wójta nr 6/2015 z 15 stycznia 2015 r. w sprawie zmiany przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy Miłkowice. W okresie wcześniejszym obowiązywała Instrukcja w sprawie gospodarki kasowej, stanowiąca załącznik nr 4 do zarządzenia nr 7/2005 z 1 lutego 2005 r. ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem Wójta nr 88/2011 z 30 grudnia 2011 r.,
- Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 7/2005 Wójta z dnia 1 lutego 2005 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową Urzędu Gminy Miłkowice. Zmiany do ww. Instrukcji wprowadzone zostały zarządzeniami Wójta nr 99/2008 z dnia 29 grudnia 2008 r. i nr 102/2008 z 31 grudnia 2008 r.
- Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia Wójta nr 7/2005, wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem Wójta nr 99/2008 z 29 grudnia 2008 r. i zarządzeniem Wójta nr 102/2008 z 31 grudnia 2008 r., zarządzeniem Wójta nr 75/2012 z 26 października 2012 r., zarządzeniem Wójta nr 6/2015 z 15 stycznia 2015 r., zarządzeniem Wójta nr 29/2016 z 1 kwietnia 2016 r.

5.1. Prawidłowość przeprowadzenia inwentaryzacji środków pieniężnych i należności według stanu na 31 grudnia 2015 r.

Zarządzeniem Nr 151/15 Wójta z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji Wójt zarządził przeprowadzenie rocznej inwentaryzacji składników majątkowych. Do przeprowadzenia inwentaryzacji Wójt powołał trzyosobową Komisję Inwentaryzacyjną oraz 3 dwuosobowe zespoły spisowe. Inwentaryzacją w drodze spisu z natury należało objąć środki pieniężne w kasie, depozyty i inne wartości znajdujące się w kasie, druki ścisłego zarachowania, depozyty i inne wartości znajdujące się poza kasą urzędu, zapasy opału i innych materiałów i towarów, składniki majątkowe będące własnością innych jednostek. Metodą pisemnego potwierdzenia sald należało zinwentaryzować środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, pożyczki, kredyty i emisje obligacji, należności z wyjątkiem spornych i wątpliwych, składniki majątkowe powierzone innym jednostkom. Porównaniem danych ksiąg

D. Jura *Allet*

NOPE *Allet*

rachunkowych z odpowiednimi dokumentami oraz weryfikację sald i uzgodnień należało objąć należności sporne i wątpliwe, należności i zobowiązania z pracownikami, należności publicznoprawne, należności i zobowiązania wobec osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych.

Inwentaryzację środków pieniężnych w kasie udokumentowano protokołem z inwentaryzacji kasy przeprowadzonej 31 grudnia 2015 r., z którego wynikało, iż stan gotówki w kasie, wg stanu na 31 grudnia 2015 r. wyniósł 0 zł i był zgodny ze stanem wykazany w Raporcie kasowym nr A252/15 z 31 grudnia 2015 r. Podczas inwentaryzacji środków pieniężnych w kasie inwentaryzacją objęte zostały również stany depozytów (gwarancje papierowe) przechowywane w kasie. Z przeprowadzonej inwentaryzacji został sporządzony protokół podpisany przez członków zespołu spisowego nr 1 i osobę odpowiedzialną materialnie.

Inwentaryzacja druków ścisłego zarachowania została przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi uregulowaniami tj. Instrukcją ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania na arkuszu spisowym nr 14. Ponadto, sporządzony był protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji, który był podpisany przez członków zespołu spisowego nr 1 i osobę odpowiedzialną materialnie.

Inwentaryzację zapasów węgla przeprowadzono drogą spisu z natury na arkuszu spisowym nr 13. Spisu dokonano poprzez przemierzenie węgla na podstawie wzoru na objętość stożka.

Inwentaryzację składników majątkowych będących własnością innych jednostek przeprowadzono drogą spisu z natury na arkuszach spisowych od nr 1 do nr 12. Na każdym arkuszu spisowym Inspektor ds. księgowości budżetowej i płac oraz Skarbnik potwierdzili pisemnie zgodność spisanych składników.

Porównaniem danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami oraz weryfikację sald i uzgodnień objęto należności sporne, należności i zobowiązania z pracownikami, należności długoterminowe. Protokół został podpisany przez osoby dokonujące weryfikacji – Skarbnika (E.W.) i Inspektora ds. księgowości budżetowej (B.L.).

Wykazane przez Bank Spółdzielczy we Wschowie Oddział Miłkowice oraz PKO Bank Polski salda w przesłanych potwierdzeniach według stanu na 31 grudnia 2015 r. były zgodne z saldami kont 133,135,139 wynikającymi z ewidencji księgowej budżetu i Urzędu. Wysokość sald konta 260-„Zobowiązania finansowe” oraz konta 134-„Kredyty bankowe” w ewidencji księgowej budżetu odpowiadały wartości potwierdzeń sald przesłanych przez Bank Spółdzielczy we Wschowie, Bank Ochrony Środowiska S.A. oraz WFOŚ i GW. Zgodnie z § 4 zarządzenia Nr 151/15 Wójta z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, inwentaryzację w drodze potwierdzeń sald z bankami dokonał zespół spisowy nr 2, co zostało udokumentowane protokołem z 13 stycznia 2016 r.

Inwentaryzację należności należało przeprowadzić w drodze pisemnego potwierdzenia sald uzyskanych od kontrahentów. Na podstawie danych z ewidencji księgowej stwierdzono, że na dzień 31 grudnia 2015 r. wystąpiły należności w kwocie 664,20 zł, które są należnościami spornymi. Na wymagalną należność Gmina posiada nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z 11 czerwca 2012 r. (sygnatura akt I Nc 55/12).

Z protokołu komisji inwentaryzacyjnej z przeprowadzonej inwentaryzacji rocznej w Urzędzie Gminy Miłkowice na dzień 31 grudnia 2015 r. wynikało, że różnic inwentaryzacyjnych nie stwierdzono.

5.2. Prawidłowość przeprowadzenia ostatniej inwentaryzacji majątku (pełnej) Urzędu wg. stanu na 31 grudnia 2012 r.

Zasady ewidencji składników majątkowych obowiązujące w okresie objętym kontrolą, zostały określone w polityce rachunkowości Urzędu, wprowadzonej zarządzeniem Wójta nr 85/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, do której zmiany zostały wprowadzone zarządzeniami Wójta nr 85/11 z 30 grudnia 2011 r. i nr 58/2012 z 13 sierpnia 2012 r. Stosownie do wymogów wynikających z art.

10 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, w polityce (zasadach) rachunkowości określono: metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego.

Zasady i terminy przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych w Urzędzie zostały uregulowane w instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie stanowiącej załącznik nr 3 do zarządzenia Wójta nr 7/2005 z dnia 1 lutego 2005 r. ze zm.

Ostatnią pełną inwentaryzację przeprowadzono w 2012 r. na podstawie zarządzenia Wójta nr 80/2012 z dnia 31 października 2012 r. w sprawie przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji.

Poprzednia pełna inwentaryzacja przeprowadzona była w 2008 r. na podstawie zarządzenia Wójta nr 93/2008 z dnia 28 listopada 2008 roku. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji.

Kontrolą objęto przygotowanie, przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych, przeprowadzonej w 2012 r., stwierdzając co następuje:

Wójt zarządzeniem nr 80/2012 z 31 października 2012 r. w sprawie przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji składników majątkowych w terminie od 12 grudnia 2012 r. do 15 stycznia 2013 r., według stanu na 31 grudnia 2012 r. Do przeprowadzenia inwentaryzacji powołał trzyosobową komisję Inwentaryzacyjną oraz osiem zespołów spisowych. Członkowie zespołów spisowych zostali przeszkoleni w zakresie przeprowadzania inwentaryzacji.

Budynki i środki trwałe trudno dostępne oglądowi zinwentaryzowano drogą weryfikacji. Zespół spisowy pomimo zgodności wartości stwierdził różnicę w ilości wiat przystankowych. W ewidencji księgowej brak było 2 wiat przystankowych.

Wartości niematerialne i prawne zinwentaryzowano drogą porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości. Różnic nie stwierdzono.

Środki pieniężne na rachunkach bankowych zinwentaryzowano poprzez potwierdzenie sald z banku wg stanu na 31 grudnia 2012 r. Stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych był zgodny z saldami końcowymi wyciągów bankowych.

Inwentaryzację aktywów i pasywów na dzień 31 grudnia 2012 r. przeprowadzono metodą weryfikacji. Należności od kontrahentów nie wystąpiły. Sporządzony został protokół weryfikacji aktywów i pasywów na 31 grudnia 2012 r. Różnic pomiędzy stanem ewidencyjnym a stanem ustalonym podczas weryfikacji nie stwierdzono.

Inwentaryzację gruntów przeprowadzono drogą weryfikacji poprzez porównanie stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych Urzędu ze stanem gruntów gminnych wykazanych w gminnym zasobie prowadzonym na stanowisku ds. mienia i gospodarki nieruchomości. Z przeprowadzonej inwentaryzacji sporządzony został w dniu 3 stycznia 2013 r. „Protokół inwentaryzacji gruntów dokonanej drogą weryfikacji”.

Zgodnie z § 4 powołanego zarządzenia, inwentaryzacja środków trwałych, pozostałych środków trwałych, opału oraz stanów magazynowych została przeprowadzona metodą spisu z natury wg stanu na 31 grudnia 2012 r. Z przebiegu spisu z natury sporządzone były „Sprawozdania z przebiegu spisu z natury” oraz „Protokół z rozliczenia wyników inwentaryzacji”, zgodnie z § 19 i § 20 Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie. Komisja inwentaryzacyjna stwierdziła różnice inwentaryzacyjne w środkach trwałych (011) i pozostałych środkach trwałych (013).

Komisja inwentaryzacyjna dokonała rozliczenia wyników inwentaryzacji, stwierdzając niedobory na kwotę 60.667,08 zł (w środkach trwałych na kwotę 36.260,22 zł i w pozostałych środkach trwałych na kwotę 24.406,86 zł). Na okoliczność stwierdzonych różnic, komisja inwentaryzacyjna sporządziła szczegółowy protokół (16 stronicowy) z rozliczenia wyników inwentaryzacji dokonanej metodą spisu z natury. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego ostatecznie Komisja inwentaryzacyjna stwierdziła różnice na kwotę 1.290 zł. Różnica dotyczył nie ujęcia w ewidencji księgowej zakupionego namiotu rekreacyjnego dla sołectwa Głuchowice. Pozostałe różnice zostały wyjaśnione i wykazane w protokole w sprawie

różnic inwentaryzacyjnych zatwierdzonym przez Wójta. Poleceniem księgowania nr FN II-84/12 z 14 stycznia 2013 r. (dk. P120095) ujęto w ewidencji księgowej na kontach Wn 013–„Pozostałe środki trwałe” i Ma 072–„Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” pod datą 31 grudnia 2012 r. zakupiony namiot. Na podstawie Decyzji Wójta w sprawie różnic inwentaryzacyjnych w ewidencji pozostałych środków trwałych (wyposażenia) dokonano stosownych zmian miejsca użytkowania (wydruk z ewidencji „TAB-22 wykaz zmian w ewidencji wyposażenia w okresie od 31.12.2012 do 31.12.2012 r.).

Z przeprowadzonych czynności inwentaryzacyjnych dnia 14 stycznia 2013 r. został sporządzony protokół „Rozliczenie końcowe (ilościowo–wartościowe) Gminy Miłkowice”. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanim w księgach rachunkowych zostały rozliczone, stosownie do art. 27 ust.2 ustawy o rachunkowości, w księgach rachunkowych 2012 r. tj. tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego

1. Dochody budżetowe

1.1 Prawdopodobność wykazania skutków ulg i zwolnień podatkowych

Sprawozdanie Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych i Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r.

W sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. wykazano dane w zakresie:

- 1) skutków obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy:
 - podatek od nieruchomości – 76.711,06 zł;
 - podatek od środków transportowych – 53.802,29 zł;
- 2) skutków udzielonych ulg i zwolnień, obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych):
 - podatek od nieruchomości – 673.512,07 zł;
- 3) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa za okres sprawozdawczy w zakresie umorzeń zaległości podatkowych:
 - podatek rolny 4.050,00 zł;
 - podatek od nieruchomości – 51.334,00 zł;
 - podatek leśny – 19,00 zł;
 - podatek od środków transportowych – 2.000,00 zł;
- 4) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa za okres sprawozdawczy w zakresie rozłożenie na raty odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenia poboru:
 - podatek rolny – 5.403,68 zł;
 - podatek od nieruchomości – 8.217,27 zł
 - podatek leśny – 42,25 zł;

Ustalono, że wyliczenia skutku obniżenia górnych stawek podatkowych oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień za rok 2015 w podatku od nieruchomości, leśnym i środków transportowych dokonano zgodnie z:

- 1) obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2015 r. (M.P z 2014 r. poz. 718);
- 2) uchwałą Nr XLVI/270/2014 Rady Gminy Miłkowice z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie zwolnień w podatkach od nieruchomości;
- 3) uchwałą Nr LVI/313/2014 Rady Gminy Miłkowice z dnia 28 października 2014 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2015 rok;
- 4) uchwałą Nr XIV/93/2011 Rady Gminy Miłkowice z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie wysokości stawek podatku od środków transportowych.

W trakcie kontroli ustalono że:

- dane w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy zostały wykazane prawidłowo;
- dane dotyczące skutków udzielonych ulg i zwolnień, obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) zostały wykazane prawidłowo;
- dane w zakresie skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa za okres sprawozdawczy w zakresie rozłożenie na raty odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenia poboru zostały wykazane prawidłowo.

Dane w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za rok 2015 w zakresie umorzeń zaległości podatkowych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tj.: Dz.U. z 2012 r. poz. 749 ze zm.) zostały wykazane w kwocie 57.403,00 zł natomiast z przedłożonych kontrolującym decyzji umorzeniowych wynikało, iż skutki umorzeń wyniosły 56.291,00 zł. Kwota skutków umorzeń została zawyżona o 1.112,00 zł poprzez wykazanie w sprawozdaniach dwóch decyzji umorzeniowych wydanych w 2014 r.:

- FN.IV.3120.3.19.2014 z dnia 9 grudnia 2014 r., kwota zaległości 81,00 zł, data doręczenia 12 grudnia 2014 r.,
- FN.IV.3123.3.7.2014 z dnia 30 grudnia 2014 r. kwota zaległości 1.031,00 zł, data doręczenia 31 grudnia 2014 r.

Powyższe stanowiło naruszenie § 3 ust. 1 pkt 11 lit a załącznika Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tj.: Dz. U. z 2014 r. poz. 119 ze zm.) zgodnie z którym „w kolumnie Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie umorzeń zaległości podatkowych - wykazuje się kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy gminy lub miasta na prawach powiatu za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej w podatkach i opłatach, stanowiących dochód budżetu gminy lub miasta na prawach powiatu. Wykazane w tej kolumnie skutki powinny wynikać z decyzji właściwych organów gminy lub miasta na prawach powiatu, w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności. Wykazane kwoty powinny być zgodne z rejestrem przypisów i odpisów”. Organ podatkowy dokonał odpisów umorzonych zaległości podatkowych dopiero w marcu 2015 r. co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj.: Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.). Zgodnie z powołanym przepisem „do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym”. Ze złożonego przez Wójta wyjaśnienia stanowiącego **akta kontroli część B nr III1.1-1, str. 21-22, pytanie nr 2** wynikało, iż: „W sprawozdaniu Rb-27S, a co za tym idzie również w sprawozdaniu Rb-PDP w zakresie umorzeń zaległości podatkowych wykazana została kwota 1.112,00 zł dotycząca wydanych decyzji z grudnia 2014 roku. Została ona ujęta w stosownych sprawozdaniach obejmujących rok 2015, gdyż ze względu na braki osobowe oraz zwiększoną ilość wykonywanych obowiązków na przełomie roku (zamknięcie roku 2014 i otwarcie roku 2015 – kontrola i zmiana parametrów w programach służących do prowadzenia ewidencji podatkowej, kontrola prawidłowości podstaw prawnych wydawanych decyzji, określenie wymiaru dla osób fizycznych na rok 2015) decyzje w zakresie umorzeń zostały wprowadzone do programu w roku 2015. W związku z tym oraz zamknięcie roku 2014 nie mogły one być ujęte w sprawozdaniu obejmującym okres 2014 roku, dlatego też wykazano je w roku następnym”.

W sprawozdaniu Rb-27S za 2015 r. nie wykazano kwoty umorzonych odsetek od zaległości podatkowych, w dziale 756, rozdział 75615 i 75616, § 0910. Z przedłożonych kontrolującym decyzji wynikało, iż organ podatkowy w roku 2015 wydał osiem decyzji umorzeniowych nr: POE.II3127.3.1.2015, POE.II.3127.3.5.2015, POE.II.3120.3.3.2015, POE.II.3120.3.4.2015, POE.II.3120.3.12.2015, POE.II.3120.3.14.2015, POE.II.3120.3.17.2015,

POE.II.3124.3.3.2015 którymi umarzał należności główne wraz z odsetkami. Na podstawie przedłożonych zestawień decyzji umorzeniowych za rok 2015 oraz wydruków indywidualnych kont podatników, którym wydano pozytywne decyzje umorzeniowe ustalono, iż organ podatkowy nie dokonywał przypisu i odpisu odsetek od umarzanych zaległości podatkowych. Zgodnie z § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tj.: Dz. U. z 2013 r. poz. 289 ze zm.) odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Powyższa nieprawidłowość spowodowała naruszenie § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a załącznika Nr 39 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej „W kolumnie: „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie: umorzeń zaległości podatkowych wykazuje się kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy gminy lub miasta na prawach powiatu za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej w podatkach i opłatach, stanowiących dochód budżetu gminy lub miasta na prawach powiatu. Wykazane w tej kolumnie skutki powinny wynikać z decyzji właściwych organów gminy lub miasta na prawach powiatu, w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności. Wykazane kwoty powinny być zgodne z rejestrem przypisów i odpisów”. Ponadto zgodnie z § 9 ust. 1 powołanego rozporządzenia „Kierownicy jednostek i naczelnicy urzędów skarbowych są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym”. W trakcie kontroli organ podatkowy dokonał obliczenia umorzonych i niewykazanych w sprawozdaniu odsetek za zwłokę od umorzonych zaległości podatkowych w kwocie łącznej 431,00 zł. Ze złożonych przez Wójta w tym zakresie wyjaśnień stanowiących **akta kontroli część B nr III.1-1, str. 21-22, pytanie nr 1** wynikało iż, *„Nie wykazanie umorzonych odsetek spowodowane było nienależytym przestrzeganiem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Na powyższe złożyło się m.in. zwiększenie ilości wykonywanej pracy z powodów braków osobowych (urlop macierzyński)”*.

1.2 Umorzenia zaległości podatkowej

Kontrolą przestrzegania przepisów prawa w zakresie prawidłowości prowadzenia postępowań i wydawania decyzji umorzeniowych objęto rok 2015. Na podstawie zestawień decyzji umorzeniowych za rok 2015 ustalono, iż Wójt Gminy na wniosek podatników wydał 33 pozytywne decyzje umorzeniowe w zakresie podatku od nieruchomości i łącznego zobowiązania na kwotę 56.291,00 zł.

Wszystkie decyzje były wydane na podstawie art. 67a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tj.: Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.). Wobec wszystkich wnioskodawców w ramach prowadzonego postępowania, zostały przeprowadzone czynności mające na celu zweryfikowanie informacji zawartych we wniosku.

Kontrolujący na podstawie przedłożonych decyzji umorzeniowych ustalili, iż organ podatkowy w roku 2015 wydał pięć decyzji umorzeniowych po upływie terminu na rozstrzygnięcie sprawy tj.:

- decyzja nr POE.II.3120.3.15.2015 z dnia 23 października 2015 wpływ wniosku do urzędu 16 września 2015 r.;
- decyzja nr POE.II.3120.3.13.2015 z dnia 23 października 2015 r. wpływ wniosku do urzędu 3 września 2015 r.;

- decyzja nr POE.II.3120.3.12.2015 z dnia 21 lipca 2015 r. wpływ wniosku do urzędu 11 czerwca 2015 r.;
- decyzja nr POE.II.3121.3.1.2015 z dnia 13 lutego 2015 r. wpływ wniosku do urzędu 5 stycznia 2015 r.;
- decyzja nr POE.II.3127.3.1.2015 z dnia 30 marca 2015 r. wpływ wniosku do urzędu 12 stycznia 2015 r.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 139 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Wymieniony przepis stanowi, iż „załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej”. Wójt złożył wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr III.1-2, str. 23-25**, „Na wstępie pragnę zauważyć, że w okresie objętym kontrolą na stanowiskach zajmujących się podatkami lokalnymi następowały zmiany personalne, których powodem było odejście z pracy wcześniejszych wieloletnich i doświadczonych pracowników. Ponadto przez większą część tego okresu zadania z zakresu podatków wykonywane były przy niepełnym składzie osobowym stanowiska pracy (urlop zdrowotny i macierzyński). Na wydanie wymienionych w zapytaniu decyzji umorzeniowych bez zachowania terminu miało wpływ kilka czynników, z których najistotniejsze to:

1. Dla decyzji nr POE.II.3127.3.1.2015 z dnia 30 marca 2015 roku wpływ wniosku do urzędu 12 stycznia 2015 r. – wniosek strony został uzupełniony o wymagane dokumenty dnia 17 marca 2015 roku. Ponadto jest to okres początku roku, w którym wykonywana praca skupiona jest na wydaniu decyzji wymiarowych dla osób fizycznych. Obowiązki były wykonywane przy niepełnym składzie osobowym stanowiska pracy (urlop macierzyński).
2. Dla decyzji nr POE.II.3121.3.1.2015 z dnia 13 lutego 2015 roku wpływ wniosku do urzędu 5 stycznia 2015 r. - okres początku roku, w którym wykonywana praca skupiona jest na wydaniu decyzji wymiarowych dla osób fizycznych. Wykonywane obowiązki były przy nie pełnym składzie osobowym stanowiska pracy (urlop zdrowotny i macierzyński).
3. Dla decyzji nr POE.II.3120.3.12.2015 z dnia 21 lipca 2015 roku wpływ wniosku do urzędu 11 czerwca 2015 r. - wniosek strony został uzupełniony o wymagane dokumenty dnia 6 lipca 2015 roku. Obowiązki były wykonywane przy niepełnym składzie osobowym stanowiska pracy (urlop zdrowotny i macierzyński).
4. Dla decyzji nr POE.II.3120.3.13.2015 z dnia 23 października 2015 roku wpływ wniosku do urzędu 3 września 2015 r. - wniosek strony został uzupełniony o wymagane dokumenty dnia 6 października 2015 roku. Pracownik merytorycznie odpowiedzialny za prowadzenie spraw z zakresu umorzeń podatku przebywał w okresie złożenia wniosku na urlopie wypoczynkowym (od 4 do 22 września). Obowiązki były wykonywane przy niepełnym składzie osobowym stanowiska pracy (urlop zdrowotny i macierzyński).
5. Dla decyzji nr POE.II.3120.3.15.2015 z dnia 23 października 2015 roku wpływ wniosku do urzędu 16 września 2015 r. - pracownik merytorycznie odpowiedzialny za prowadzenie spraw z zakresu umorzeń podatku przebywał w okresie złożenia wniosku na urlopie wypoczynkowym(od 4 do 22 września). Obowiązki były wykonywane przy niepełnym składzie osobowym stanowiska pracy (urlop zdrowotny i macierzyński)”.

1.3 Podatek od nieruchomości od osób prawnych i jednostek organizacyjnych, w tym spółek nieposiadających osobowości prawnej.

Stawki podatku od nieruchomości w latach 2014 – 2016 określono w uchwałach: Nr XLI/244/2013 Rady Gminy Miłkowice z dnia 19 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2014 rok, Nr LVI/313/2014 Rady Gminy Miłkowice z dnia 28 października 2014r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2015 rok, Nr XV/117/2015 Rady Gminy Miłkowice z dnia 25 listopada 2015 r.

D. Jan *Olka*

Małgorzata

w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2016 rok.

Ze sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w dziale 756 rozdział 75615 § 0310, dochody wykonane zostały w wysokości:

- 1.279.284,77 zł – wg stanu na 31 grudnia 2014 r.,
- 1.276.416,43 zł – wg stanu na 31 grudnia 2015 r.,
- 347.095,75 zł – wg stanu na 31 marca 2016 r.

Kontrolą objęto zgodności danych wykazanych w deklaracjach z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków oraz uchwał Rady w sprawie określenia wysokości stawek, terminowości uiszczania wpłat, prawidłowość naliczania odsetek od wpłat nieterminowych, prawidłowość ewidencji księgowej podatków w tym zaległości i nadpłat oraz prawidłowość podejmowania czynności windykacyjnych w latach 2014-2015 oraz I kw. 2016 r. Do kontroli wytypowano 10 podatników podatku od nieruchomości, których szczegółowe zestawienie zawarto w **aktach kontroli część B nr III.1-3, str. 26.**

Ustalono, że dane dotyczące wysokości stawek wykazywanych w deklaracjach przez podatników w latach 2014 – 2016 były zgodne ze stawkami, określającymi ich wysokość, uchwalanymi corocznie przez Radę Gminy.

Na podstawie otrzymanych materiałów źródłowych stwierdzono, iż podatnicy o numerach kont podatkowych J000001, J000068, wykazali za lata 2014 – 2016 w złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako kopaliny pod pozycją „pozostałe grunty, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego”. Wójt w tym zakresie złożył stosowne wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr III.1-4, str. 27-29** „Co się tyczy podatników nr J000001 i nr J000068 informuję, iż organ nie widział podstaw do wezwania strony do złożenia stosownych wyjaśnień co do sposobu opodatkowania gruntów i uznał, że wykazanie posiadanych nieruchomości gruntowych pod pozycją „pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego” było prawidłowe. Organ wyszedł z założenia, że grunty te nie mogą być związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, gdyż zarówno podatnik nr J000001 jak i nr J000068 w zakresie prowadzonej działalności nie mają wpisanego wydobycia kopaliny. Ponadto znane jest organowi z urzędu, że grunty, o których mowa, zostały podzielone zgodnie z Uchwałą Nr X/72/2011 Rady Gminy Miłkowice z dnia 5 sierpnia 2011r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie wsi Kochlice, (ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego dnia 23.09.2011r., pod nr 197, poz. 3443) na działki przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową. Ponadto zapisy m.p.z.p. dla tego obszaru nie dopuszczały prowadzenia działalności gospodarczej z zakresu wydobywania kopaliny”. Pismami nr ZOP.II.3120.4.3.2016 i ZOP.II.3120.4.2.2016 w dniu 9 sierpnia 2016 r. Wójt wezwał ww podatników do złożenia korekt deklaracji na podatek od nieruchomości. W trakcie kontroli podatnik o nr konta J00068 złożył korektę deklaracji za 2016 r., z której wynikało, iż dochody Gminy zwiększyły się o 12.874,00 zł. Podatnik o nr konta J00001 złożył korektę deklaracji na 2016 r., z której wynikało, iż dochody Gminy zwiększyły się o 2.814,00 zł.

Na podstawie przedłożonych deklaracji na podatek od nieruchomości oraz wydruków z ewidencji gruntów ustalono, iż podatnik o nr konta J000089 w kontrolowanym okresie w składanych deklaracjach na podatek od nieruchomości wykazał i opodatkował:

- 1.827 m² grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 4.068 m² jako grunty pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego;
- 845 m² powierzchni budynków mieszkalnych;
- 785,1 m² powierzchni budynków związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą;
- 744,6 m² powierzchni budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego.

Podatnik w składanych deklaracjach na podatek od nieruchomości wykazał do opodatkowania podatkiem od nieruchomości grunt o powierzchni 5.895 m² natomiast zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów podatnik posiadał pięć działek sklasyfikowanych jako Br-R o powierzchni łącznej 6400 m². Ponadto w składanych deklaracjach nie wypełniano pozycji 53, 54, 55 części E. Zgodnie z art. 1a *ust. 1 pkt 3* ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tj.: Dz.U. z 2014 poz. 849 ze zm.) opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają *grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej - grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem ust. 2A*". Wójt w tym zakresie złożył stosowne wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr III.1-4, str. 27-29** „*Jeśli chodzi o podatnika nr J000089 założono, że wykazane do opodatkowania grunty i budynki jako pozostałe związane są z faktem posiadania przez podatnika dwóch budynków mieszkalnych i nie są związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, a jedynie wykorzystywane przez mieszkańców budynków mieszkalnych. Faktem jest natomiast niezgodność co do ogólnej powierzchni gruntów których właścicielem jest podatnik nr J000089. Niestety sugerując się wcześniej wprowadzonymi danymi i zgodnością ze składanymi deklaracjami przeoczono ten fakt. Ponadto informuję, że pracownicy odpowiedzialni za prowadzenie spraw z zakresu podatków i opłat lokalnych zostali pouczeni o konieczności weryfikacji zapisów ewidencji gruntów i budynków ze złożonymi deklaracjami podatkowymi oraz analizy składanych deklaracji pod kontem poprawności wypełnienia. Informuję również, iż w związku z zaistniałymi rozbieżnościami podatnicy zostaną wezwani do złożenia wyjaśnień i korekty deklaracji*". Odnosząc się do wyjaśnień złożonych przez Wójta należy zauważyć iż łączna powierzchnia działek o nr ewidencyjnych 184 i 81 na których zlokalizowane są budynki mieszkalne wynosi 3.600 m² i tylko taka powierzchnia gruntów mogła być opodatkowana podatkiem od nieruchomości stawką przewidzianą dla gruntów pozostałych.

Powyższe ustalenia wskazują, iż pracownik merytoryczny nie wykonał czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa. Wójt w przedmiotowych sprawach nie wykorzystał uprawnień wynikających z postanowienia art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. W przypadku podatnika o nr konta J00089 Organ podatkowy na podstawie art. 275. § 1 Ordynacji podatkowej mógł się do niego zwrócić o okazanie dokumentów lub o złożenie fotokopii dokumentów, których posiadania przez podatnika w określonym czasie, wymaga przepis prawa w związku z opodatkowaniem 744,6 m² powierzchni budynków oraz 4.068 m² powierzchni gruntów stawką dla pozostałych niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą.

1.4. Podatek rolny od osób prawnych i jednostek organizacyjnych, w tym spółek nieposiadających osobowości prawnej

W przedmiocie stawki podatku rolnego na rok 2014 Rada Gminy Miłkowice podjęła uchwałę Nr XLI/243/2013 z dnia 19 listopada 2013 r. w sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego. Cena skupu żyta stanowiąca podstawę do obliczenia podatku rolnego została obniżona do kwoty 65,00 zł za 1q. Rada Gminy w roku 2014 i 2015 nie podjęła uchwały o obniżeniu ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku na rok 2015 i 2016. Stawki podatku rolnego na rok 2015 i 2016 określono na podstawie: komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2014 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów, będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2015 (M.P.2014.935), komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2015 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2016 r. (M.P.2015.1025).

Ze sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w dziale 756 rozdział 75615 § 0320, dochody wykonane zostały w wysokości:

- 68.473,74 zł – wg stanu na 31 grudnia 2014 r.,
- 65.220,60 zł – wg stanu na 31 grudnia 2015 r.
- 16.529,30 zł – wg stanu na 31 marca 2016 r.

Kontrolą objęto zgodność stawek podatku rolnego wykazanych w deklaracjach podatkowych składanych przez podatników ze stawką określoną w uchwale Rady Gminy Miłkowice oraz w komunikatach Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego a także z ewidencją gruntów i budynków, terminowości wpłat, prawidłowość naliczania odsetek od nieterminowych wpłat, prawidłowość ewidencji księgowej podatków w tym zaległości i nadpłat oraz prawidłowość podejmowania czynności windykacyjnych w latach 2014-2015 oraz I kw. 2016 r. Do kontroli wytypowano 11 podatników podatku rolnego, na podstawie rejestru wymiarowego przedłożonego kontrolującym na dzień 31 grudnia 2014 r., dla których łączny przypis wyniósł 3.361,00zł. Szczegółowe zestawienie podatników objętych kontrolą stanowi **akta kontroli część B nr III.1-5, str. 30.**

Ustalono, że dane dotyczące wysokości stawek wykazywanych w deklaracjach przez podatników w latach 2014 – 2016 były zgodne ze stawkami, określonymi w w/w uchwale Rady i komunikatach Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Podatnicy o nr kont G000094, G000076 w roku 2014 pomimo obowiązku wynikającego z art. 6a ust. 8 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tj.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1381 ze zm.) i wezwań organu podatkowego nie złożyli deklaracji na podatek rolny. Wójt w drodze decyzji ustalił ww podatnikom wysokość zobowiązania w podatku rolnym za rok 2014.

Dokonano porównania danych wykazanych w deklaracjach na podatek rolny z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków pod kątem przyjęcia prawidłowej podstawy opodatkowania. Na podstawie ww materiałów źródłowych stwierdzono, iż u podatnika o nr konta G000067 występowała niezgodność hektarów fizycznych wykazanych w deklaracjach na podatek rolny z danymi zawartymi w ewidencji gruntów. Podatnik w deklaracjach na podatek rolny na rok 2016 wykazał hektary fizyczne gruntów:

- 1) orny klasa I 0,74 ha wino być 0,00 ha;
- 2) orny klasa II 0,00 ha wino być 0,7400 ha.

Ustalono, iż organ podatkowy nie dokonywał czynności sprawdzających wobec podatnika podatku rolnego o nr konta G000067 składającego deklaracje na podatek rolny czym naruszył postanowienia art. 272 pkt 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym „Organy podatkowe pierwszej instancji, z zastrzeżeniem art. 272a, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów wymienionych w pkt 1, ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami”. W/w podatnik podatku rolnego w okresie objętym kontrolą w składanych deklaracjach nie wypełniał: kolumny o nazwie „powierzchnia w ha przeliczeniowych”, pozycji „łącznie powierzchnia w ha przeliczeniowych”, „stawka podatku”, „kwota podatku”. Ponadto nieprawidłowo wypełniał dane dotyczące użytków rolnych niestanowiących gospodarstw rolnych tj. „powierzchnia w ha”, „stawka podatku”, „kwota podatku”. Wójt w tym zakresie złożył stosowne wyjaśnienia stanowiące **akt kontroli część B nr III.1-6, str. 31-33, pytanie nr 1** „Na wstępie pragnę zauważyć, że w okresie objętym kontrolą na stanowiskach zajmujących się podatkami lokalnymi następowały zmiany personalne, których powodem było odejście z pracy wcześniejszych wieloletnich i doświadczonych pracowników. Ponadto przez większą część tego okresu zadania z zakresu podatków wykonywane były przy niepełnym składzie osobowym stanowiska pracy (urlop zdrowotny i macierzyński). W związku z faktem opodatkowania podatnika stawką określoną w ust. 1 pkt 2 art. 6 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. (tj.: Dz. U. z 2016, poz. 617) „od 1 ha gruntów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 - równowartość pieniężną 5 q żyta” nie przeprowadzono weryfikacji klasy gruntów, a

jedynie łącznej ich powierzchni wykazanej w złożonej deklaracji i prowadzonej ewidencji podatkowej. Powierzchnie były zgodne”.

Organ podatkowy podatnikowi o nr konta G000067 w kontrolowanym okresie naliczał zobowiązanie w podatku rolnym przyjmując do opodatkowania 1,05 ha fiz. gruntu ornego klasy II i 0,0776 ha fiz. gruntu ornego klasy IVa. Podatnik w składanych deklaracjach na lata 2014 - 2016 wykazywał: 0,74 ha gruntu klasy RI, 0,31 ha gruntu klasy RIIIa i 0,0776 ha gruntu klasy RIVa. Dane w zakresie powierzchni jak również klas gruntów wykazane w deklaracjach podatkowych i ewidencji podatkowej były niezgodne z danymi zawartymi w ewidencji gruntów. Wójt w tym zakresie złożył stosowne wyjaśnienia stanowiące **akt kontroli część B nr III.1-6, str. 31-33, pytanie nr 2.** „Do ewidencji podatkowej podatnika zostały wprowadzone dane w zakresie powierzchni, stawki i kwoty podatku zgodnie ze złożoną deklaracją podatnika (część H pozycja 162-164 deklaracji DR-1). Podatnik również w części F podawał wyższą stawkę podatku. Niestety sugerując się wcześniej wprowadzonymi danymi i zgodnością ze składanymi deklaracjami przeoczono fakt, iż łączna suma użytków rolnych przekracza 1 ha fizyczny. Ponadto informuję, że pracownicy odpowiedzialni za prowadzenie spraw z zakresu podatków i opłat lokalnych zostali pouczeni o konieczności każdorazowej weryfikacji zapisów ewidencji gruntów i budynków ze złożonymi deklaracjami podatkowymi. Informuję również, iż w związku z zaistniałymi rozbieżnościami podatnik zostanie wezwany do złożenia wyjaśnień i korekty deklaracji”. W trakcie trwania kontroli organ podatkowy w dniu 9 sierpnia 2016 r. pismem nr ZOP.II.3121.4.17.2016 wezwał ww. podatnika do złożenia korekt deklaracji za lata 2014-2016. W trakcie kontroli podatnik o nr konta G000067 złożył korekty deklaracji na podatek za lata 2012-2016, z których wynikało, iż dochód Gminy zmniejszony zostanie o 383,00 zł.

1.5. Łączne zobowiązanie pieniężne

Stawki podatku od nieruchomości i rolnego w latach 2014 - 2016 ustalono na podstawie uchwał Rady oraz komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wymienionych w części dotyczącej podatku rolnego i od nieruchomości od osób prawnych niniejszego protokołu. Stawki podatku leśnego w latach 2014 - 2016 określono na podstawie Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 października 2013 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2013 r. (M.P.2013.788), Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2014 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2014 r. (M.P.2014.955), Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2015 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2015 r. (M.P.2015.1028).

Ze sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w dziale 756 rozdział 75616 § 0310, 0320, 0330, dochody wykonane zostały w wysokości:

- 1.624.485,37 zł – wg stanu na 31 grudnia 2014 r.,
- 1.617.102,05 zł – wg stanu na 31 grudnia 2015 r.,
- 563.892,31 zł – wg stanu na 31 marca 2016 r.

Kontrolą objęto zgodności stawek podatku rolnego i od nieruchomości wykazanych w decyzjach ustalających wysokość podatku ze stawkami określonymi w uchwałach Rady Gminy Miłkowice, oraz komunikatach Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego a także z ewidencją gruntów i budynków, terminowość wpłat, prawidłowość naliczania odsetek od nieterminowych wpłat, prawidłowość ewidencji księgowej podatków w tym zaległości i nadpłat oraz prawidłowość podejmowania czynności windykacyjnych w latach 2014-2015 oraz I kw. 2016 r. Do kontroli wytypowano 29 podatników opłacających podatek w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, na podstawie rejestru wymiarowego przedłożonego kontrolującym za 2014 r. Szczegółowe zestawienie wytypowanych do kontroli podatników stanowi **akta kontroli część B**

nr III.1-7, str. 34-35.

U podatnika o nr konta R160289 stwierdzono niezgodność hektarów fizycznych wykazanych w ewidencji podatkowej (wydruk z dnia 12.07.2006 wykaz podstaw opodatkowania) z danymi zawartymi w ewidencji gruntów:

- 1) orne klasa IIIa 2,611 ha winno być 3.9371 ha;
- 2) orne klasa IIIb 2,5269 ha winno być 1.2008 ha.

Organ podatkowy podatnikowi o nr konta R060149 w decyzjach określających opodatkował podatkiem od nieruchomości 600 m² działki sklasyfikowanej jako B natomiast zgodnie z danymi z ewidencji gruntów podatnik był współwłaścicielem ww nieruchomości, której łączna powierzchnia wynosiła 1200 m².

W decyzjach ustalających organ podatkowy podatnikowi o nr konta R160051 opodatkował grunt Br-RIIIb o powierzchni 0,23 ha natomiast zgodnie z danymi z ewidencji gruntów winno być 0,46 ha. Wójt w tym zakresie złożył stosowne wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr III.1-8, str. 36-37** „Jeśli chodzi o podatnika o nr konta R160289 to różnica w opodatkowanych gruntach wynika z omyłkowo wprowadzonej powierzchni 1,3261 ha fizycznych jako klasy użytku RIIIb zamiast RIIIa. Co się tyczy podatnika o nr konta R060149 to dane zawarte w prowadzonej ewidencji są zgodne z wartościami podanymi w złożonej przez podatnika Informacji w sprawie podatku od nieruchomości. Podatnik w 2004 roku wykazał, że jest właścicielem 600 m² gruntów zabudowanych (sklasyfikowanych jako tereny mieszkaniowe, oznaczone symbolem – B) z czego część z nich tj. 366 m² zajęte są na prowadzoną działalność gospodarczą. Faktem jest, że działka ma ogólną powierzchnię 1200 m² jednakże posiada ona trzech współwłaścicieli (przedmiotowy podatnik posiada udział wynoszący 1/2 części) i każdy z nich został opodatkowany stosownie do posiadanego udziału. W przypadku podatnika o nr konta R160051 różnica w powierzchni wynika z faktu posiadania przez podatnika gruntów zarówno jako jedyne go ich właściciela jak i we współwłasności z małżonką. W przypadku danej nieruchomości o powierzchni 0,46 ha podatnik jest właścicielem do 1/2 części jak i współwłaścicielem z małżonką do 1/2 części. Część gruntu o powierzchni 0,23 ha została opodatkowana na koncie gdzie podatnik posiada grunty jako własne, a pozostała część (również 0,23 ha) na koncie gdzie podatnik jest współwłaścicielem gruntów wraz z małżonką. Czynności w powyższym zakresie w zależności od okresu objętego kontrolą były wykonywane przez pracowników: D. R, A. K, M. I. i Ł. C. W związku z zaistniałymi rozbieżnościami zostanie wszczęte postępowanie mające na celu ich usunięcie.”. W trakcie trwania kontroli organ podatkowy podatnikowi o nr konta R160289 dokonał zmiany danych w ewidencji podatkowej i wydał sześć decyzji zmieniających którymi dokonał przypisu. Decyzja nr:

- 1) ZOP.II.3121.2.140.2016 za 2015 z dnia 16.08.2016 przypis 51,00 zł;
- 2) ZOP.II.3121.2.143.2016 za 2014 z dnia 16.08.2016 przypis 54,00 zł;
- 3) ZOP.II.3121.2.144.2016 za 2013 z dnia 16.08.2016 przypis 54,00 zł;
- 4) ZOP.II.3121.2.145.2016 za 2012 z dnia 16.08.2016 przypis 54,00 zł;
- 5) ZOP.II.3121.2.146.2016 za 2011 z dnia 16.08.2016 przypis 31,00 zł;
- 6) ZOP.II.3121.2.134.2016 za 2016 z dnia 16.08.2016 przypis 45,00 zł

Odnosząc się do wyjaśnień złożonych przez Wójta w zakresie opodatkowania gruntów będących własnością dwóch lub więcej osób należy zauważyć, iż zgodnie z art. 6c ust. 2 powołanej ustawy o podatku rolnym „łączne zobowiązanie pieniężne należne od przedmiotów opodatkowania stanowiących współwłasność lub znajdujących się w posiadaniu dwóch lub więcej osób fizycznych ustala się w odrębnej decyzji (nakazie płatniczym), który wystawia się na któregośkolwiek ze współwłaścicieli (posiadaczy). Jeżeli gospodarstwo rolne prowadzi w całości jedna z tych osób, nakaz płatniczy wystawia się na tę osobę”.

1.6 Podatek od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych

W latach 2014 – 2015 oraz I kw. 2016 obowiązywały uchwały: Nr XIV/93/2011 Rady Gminy Miłkowice z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie wysokości stawek podatku od środków

transportowych na rok 2012, Nr XV/118/2015 Rady Gminy Miłkowice z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na rok 2016.

Ze sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w dziale 756 rozdziały 75615 i 75616 § 0340:

- od początku roku do 31 grudnia 2014 r. zaplanowano dochody na poziomie 156.000,00 zł natomiast wykonanie wynosiło 78.143,00 zł.
- od początku roku do 31 grudnia 2015 r. zaplanowano dochody na poziomie 86.000,00 zł natomiast wykonanie wynosiło 89.138,80 zł.
- od początku roku do 31 marca 2016 r. zaplanowano dochody na poziomie 86.000,00 zł natomiast wykonanie wynosiło 31.327,80 zł.

Do kontroli zgodności wysokości stawek wykazanych w deklaracjach z danymi wynikającymi z uchwał Rady w sprawie wysokości stawek podatku od środków transportowych, terminowości uiszczania wpłat, naliczania odsetek od wpłat nieterminowych, ewidencja księgową podatków, zaległości i nadpłat oraz windykacja zaległości w latach 2014 – 2015 oraz I kw. 2016 wytypowano 5 podatników podatku od środków transportowych, których szczegółowe zestawienie stanowi **akta kontroli część B nr III.1-9, str. 38.**

Podatnik o nr konta D000156 nie wywiązywał się z obowiązku terminowego złożenia deklaracji zgodnie z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tj.: Dz.U. z 2014 r. poz. 984 ze zm.). Wójt pismem z dnia 24 lutego 2016 r. wezwał ww podatnika do złożenia deklaracji w ciągu 7 dni odbioru wezwania, na podstawie którego 2 marca 2016 r. do organu podatkowego wpłynęła deklaracja.

Na podstawie przedłożonych deklaracji na podatek od środków transportowych ustalono, iż podatnik o nr konta D000136 w składanych deklaracjach na podatek od środków transportowych w latach 2015 – 2016 wykazał trzyosiową naczepę Zastaw D-653 z zawieszeniem pneumatycznym o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów 37 ton, którą opodatkował stawką 750 zł. Zgodnie z obowiązującymi na terenie gminy stawkami podatkowymi od środków transportowych ww środek transportowy winien być opodatkowany stawką 1.000,00 zł. Zgodnie z postanowieniem art. 272 pkt 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa, „Organy podatkowe pierwszej instancji, z zastrzeżeniem art. 272a, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów wymienionych w pkt 1, ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami”. Wójt w tym zakresie złożył stosowne wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr III.1-10, str. 39-43, pytanie nr 2** „Organ podatkowy nie skorzystał z dyspozycji art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, gdyż podana stawka podatku była prawidłowa, a wpisanie przez podatnika dopuszczalnej masy całkowitej dla naczepy Zastaw D-653 potraktowano jako oczywistą omyłkę. Znany jest organowi (biorąc pod uwagę sposób opodatkowania takiego samego środka transportowego przez innych podatników) fakt, iż maksymalna masa naczepy Zastaw D-653 nie może przekraczać 35 ton co też potwierdza wpis w dowodzie rejestracyjnym danego środka (ksero w załączeniu)”.

Na podstawie wydruków z ewidencji podatkowej indywidualnych kont podatników podatku od środków transportowych oraz dowodów wpłat kontrolujący ustalili, iż podatnicy o nr konta D000136, D000145, D000156 w kontrolowanym okresie nie dokonywali wpłat zgodnie z terminami określonymi w art. 11 ust. 1 powołanej ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Organ podatkowy dokonane po terminie wpłaty ww podatników, które nie pokrywały w całości zaległości głównej wraz z należnymi odsetkami zaliczał w pierwszej kolejności na należność główną, natomiast pozostała kwota była zaliczana na poczet odsetek za zwłokę. Powyższe stanowiło naruszenie art. 55 § 2. powołanej ustawy Ordynacja podatkowa zgodnie z którym „jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę”.

Podatnik o nr D000136

1. 1/14 – należne 141,00 zł pobrano 20,00 zł różnica 121,00 zł;
2. 2/14 – należne 27,00 zł pobrano 23,00 zł różnica 4,00 zł;

Podatnika o nr D000145

1. 1/16 – należne 35,00 zł pobrano 0,00 zł różnica 35,00 zł;
2. 2/15 – należne 44,00 zł pobrano 17,70 zł różnica 26,30 zł;

Podatnik o nr D000156

1. 1/16 – należne 28,00 zł pobrano 23,00 zł różnica 5,00 zł;
2. 1/15 – należne 114,00 zł pobrano 0,00 zł różnica 114,00 zł;
3. 2/15 – należne 29,00 zł pobrano 0,00 zł różnica 29,00 zł;

Wójt w tym zakresie złożył stosowne wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr III.1-10, str. 39-43, pytanie nr 1** „*Na wstępie pragnę zauważyć, że w okresie objętym kontrolą na stanowiskach zajmujących się podatkami lokalnymi następowały zmiany personalne, których powodem było odejście z pracy wcześniejszych wieloletnich i doświadczonych pracowników.*

Podatnik D000136 co się tyczy raty 1/14 to dnia 4 marca 2014 roku podatnik wniósł podanie o odroczenie terminu płatności raty na dzień 30 maja 2014 roku. Podanie zostało rozpatrzone pozytywnie. Na dzień złożenia wniosku wyliczono odsetki na kwotę 20,00 zł i takie zostały pobrane. Jeśli chodzi o ratę 2/14 to pobranie odsetek w nieprawidłowej kwocie wynikało z faktu zmiany stawki odsetek za zwłokę jak miała miejsce w październiku 2014 roku i obliczenia kwoty z zastosowaniem nowej niższej stawki.

Podatnik D000145 co się tyczy raty 1/16 to fakt niepobrania odsetek wynika z błędnego przekazania danych z modułu „Rejestr podatników/pojazdów” do modułu „Księgowość podatkowa”. Należna kwota podatku została rozbita na kilka pozycji przez co pomimo opóźnienia w spłacie należności program nie wyliczył należnych odsetek. W związku z powyższym organ podjął działania w celu wyjaśnienia nieprawidłowego importowania danych. W pierwszej kolejności Organ ustali czy nieprawidłowy import danych nastąpił w wyniku błędu pracownika, co nastąpi po jego powrocie z urlopu. Jeśli błąd wynika z innych przyczyn Organ wystąpi do autora oprogramowania o stosowne wyjaśnienia. Jeśli chodzi o ratę 2/15 to Organ pobrał odsetki w wysokości wynikającej z wystawionego upomnienia (25,00 zł) z tym, że z uwagi na fakt posiadania przez podatnika nadpłaty na koncie w wysokości 7,30 zł z wpłaconej kwoty na odsetki zaksięgowano 17.70 zł. Ponadto odsetki w tym przypadku winny być wyliczone na kwotę 44,00 zł.

Podatnik D000156 jeśli chodzi o ratę 1/16 to Organ nie pobrał odsetek o wymaganej należności. Fakt niepobrania odsetek wynika z błędnego przekazania danych z modułu „Rejestr podatników/pojazdów” do modułu „Księgowość podatkowa”. Należna kwota podatku została rozbita na kilka pozycji przez co pomimo opóźnienia w spłacie należności program nie wyliczył należnych odsetek. W pierwszej kolejności Organ ustali czy nieprawidłowy import danych nastąpił w wyniku błędu pracownika, co nastąpi po jego powrocie z urlopu. Jeśli błąd wynika z innych przyczyn Organ wystąpi do autora oprogramowania o stosowne wyjaśnienia. Co się tyczy raty 1/15 to z analizy konta podatnika wynika, iż wpłacił on kwotę odsetek w wysokości wynikającej z otrzymanego upomnienia tj. 104,00 zł, jednakże z powodu nieprawidłowego zaksięgowania przez pracownika nie została ona wykazana. Natomiast w zakresie raty 2/15 nie pobranie odsetek jest konsekwencją błędu popełnionego przy księgowaniu należności za ratę 1/15. Ponadto informuję, że pracownicy odpowiedzialni za księgowanie wpłat podatników zostali pouczeni o należytych przestrzeganiu zapisów art. 55 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (j.t; Dz.U. z 2015r., poz. 613 ze zm.).”

1.7. Windykacja należności

Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. wynikało, że podatnicy podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od środków

transportowych posiadali zaległości w kwocie 592.096,33 zł.

Kontrolą w zakresie terminowości podejmowanych przez organ podatkowy czynności windykacyjnych objęto 17 największych dłużników Gminy według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. Zaległość podatkowa wytypowanych do kontroli dłużników wobec Gminy na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 230.255,04 zł i obejmowało okres od 1996 do 2015 r. Szczegółowe zestawienie danych podejmowanych czynności egzekucyjnych wobec wytypowanych do kontroli dłużników zostało ujęte w tabeli pn. „Wykaz 17 największych dłużników Gminy Miłkowice na dzień 31 grudnia 2015 r.” stanowiącej **akta kontroli część B nr III.1-11, str. 44-51**. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Miłkowice funkcjonowały dwie instrukcje w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat wprowadzone:

- zarządzeniem Wójta Gminy nr 7/2005 z dnia 1 lutego 2005 roku (zmiany wprowadzone zarządzeniem Wójta z dnia 16 kwietnia 2008) – okres obowiązywania od 1 stycznia 2005 do 8 lutego 2015 roku,
- zarządzeniem Wójta Gminy nr 15/2015 z dnia 9 lutego 2015 roku – okres obowiązywania od 9 lutego 2015 r.

Wójt w przedmiotowych instrukcjach określił inne terminy wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych niż te wynikające z przepisów prawa powszechnie obowiązującego do czego nie posiadał uprawnień wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. obowiązującym do 31 grudnia 2015 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 656).

Kontrolujący ustalili, iż organ podatkowy wysyłał upomnienia od 5 do 264 dni po upływie terminu płatności. Zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych. *Wierzyciel niezwłocznie doręcza zobowiązanemu upomnienie, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.*

Tytuł wykonawczy na zaległości podatkowe wobec podatnika podatku od środków transportowych o nr konta D000084 zostały wystawione;

- za okres I rata za 2014, 183 dni od dnia odbioru upomnienia;
- za okres 2/2014, 224 dni od dnia odbioru upomnienia;
- za okres 1/2015, 248 dni od dnia odbioru upomnienia.

Kontrolujący ustalili, iż organ podatkowy wystawiał tytuły wykonawcze od 8 do 248 dni od odbioru upomnienia. Z § 6 powołanego rozporządzenia w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wynika, iż *Wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.* Zgodnie z art 15 § 1. ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tj.: Dz.U. z 2014 r. poz. 1619 ze zm.) *Egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, chyba że przepisy szczególne inaczej stanowią. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia.*

Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, iż Wójt jako organ podatkowy wywiązywał się z nałożonych na niego obowiązków wynikających z ustawy Ordynacja podatkowa oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

1.8 Dochody z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Uchwałą Nr IX/39/2007 z dnia 20 kwietnia 2007 r. Rada Gminy Miłkowice ustaliła liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa oraz zasady ustalania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i warunki sprzedaży tych napojów. Zgodnie z jej postanowieniami na terenie Gminy sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży mogła być prowadzona w nie więcej niż 30 punktach. Liczba punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosiła 5. Zarządzeniem nr 8/2015 z dnia 26 stycznia 2015 r. Wójt powołał Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a tym samym odwołał poprzednią komisję powołaną zarządzeniem nr 4/11 z dnia 3 stycznia 2011 r. Na stanowisko przewodniczącego komisji została wybrana Pani J.Z.

Ze sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w dziale 756 rozdziału 75618 § 0480, odpowiednio:

- od początku roku do 31 grudnia 2014 r. zaplanowano dochody na poziomie 73.300,74 zł natomiast wykonanie wynosiło 66.769,30 zł,
- od początku roku do 31 grudnia 2015 r. zaplanowano dochody na poziomie 73.000,00 zł natomiast wykonanie wynosiło 68.202,77 zł.
- od początku roku do 31 marca 2016 r. zaplanowano dochody na poziomie 74.000,00 zł natomiast wykonanie wynosiło 34.319,73 zł,

Organ zezwalający w okresie od 1 stycznia 2014r. do 10 czerwca 2016 r. wydał 33 przedsiębiorcom 71 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym: 26 zezwoleń typu A (na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa), 25 zezwoleń typu B (na sprzedaż napojów zawierających powyżej 5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa) oraz 20 zezwoleń typu C (na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% alkoholu). Do kontroli prawidłowości wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ustalania wielkości opłaty, prawidłowości ujmowania przypisów, odpisów i wpłat w ewidencji księgowej w latach 2014 – 2016 wytypowano na podstawie rejestru wymiarowego przedstawionego kontrolującym, 12 przedsiębiorców, którym wydano: 11 zezwoleń typu A, 9 zezwoleń typu B, 9 zezwoleń typu C na sprzedaż napojów alkoholowych. Szczegółowe informacje dot. terminów ważności zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych objętych kontrolą ujęto w Rejestrze zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz piwa objętych kontrolą ujęto jako **akta kontroli część B Nr III.1-12, str. 52-53.**

Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie „221-31 756-75618-0480 wpływy z opłaty za zezwolenie na sprzedaż alkoholu” za rok 2014, 2015 i 2016 kontrolujący ustalili, iż organ zezwalający nie prowadził ewidencji szczegółowej dla przedsiębiorców dokonujących opłaty za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do ww konta. Zgodnie z opisem konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ujętym w załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tj.: Dz. U. z 2013 r. poz. 289 ze zm.) zobowiązani do uiszczania opłaty za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powinni posiadać indywidualne konta rozliczeniowe na którym dokonywane są przypisy i ewidencjonowane są wpłaty. Organ zezwalający ewidencjonował dokonane przypisy, odpisy oraz dokonane wpłaty za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przedłożonych kontrolującym „Wykazach koncesji na alkohol na terenie gminy Miłkowice” za lata 2014, 2015, 2016 stanowiące **akta kontroli część B nr III.1-13, str. 54-59.** W wykazach określono indywidualnie przedsiębiorcę, kwotę przypisu na cały rok, ratę wnoszonej opłaty, nr dowodu oraz datę wpłaty. Ze złożonych przez Wójta w tym zakresie wyjaśnień stanowiących

akta kontroli część B nr III.1-14, str. 60-65, pytanie nr 5 wynikało, iż „Księgowość otrzymuje od pracownika merytorycznego sporządzoną tabelę z wysokością opłat, jaką zobowiązani są uiścić przedsiębiorcy za sprzedaż napojów alkoholowych. Tabela obrazuje podział na poszczególnych przedsiębiorców, z wyszczególnieniem opłaty w całości i podziałem na trzy raty. Pracownicy księgowości w arkuszu kalkulacyjnym sporządzają wykaz, w którym ujmują poszczególnych przedsiębiorców i wysokość przypisu do zapłaty. Następnie wpłacane kwoty raty odnoszone są w miesiącu wpłaty z określeniem dowodu wpłaty i daty jej uiszczenia. Wykaz z aktualnymi wpłatami z podziałem na poszczególnych przedsiębiorców jest przekazywany pracownikowi merytorycznemu. Pracownicy zostali zobligowani do utworzenia indywidualnych kont rozliczeniowych, na których dokonywane będą przypisy i ewidencjonowane wpłaty”.

Dziesięciu przedsiębiorców ujętych pod pozycjami 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 rejestru zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych składało wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie dołączając wymaganych dokumentów tj. dokumentów potwierdzających tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych, pisemnej zgody właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora budynku, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, decyzje właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2015 r. poz. 594). Powyższe było niezgodne z art. 18 ust. 6 z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj.: Dz. U. z 2016 r. poz. 487). Wójt w tym zakresie złożył stosowne wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr III.1-14, str. 60-65, pytanie nr 2** „Przedsiębiorcy ujęci pod pozycjami 4, 7, 9, 10, 12 rejestru zezwoleń (...) są długoletnimi przedsiębiorcami prowadzącymi punkty sprzedaży napojów alkoholowych i mieli wielokrotnie udzielane zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych. Dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu był załączony w przypadku złożenia wniosku po raz pierwszy. Przy każdym nowym zezwoleniu w przypadku gdy przedsiębiorca nie załączył dokumentu, tytuł prawny do lokalu weryfikowany był w ewidencji podatkowej. Ponadto informuję, że pracownik odpowiedzialny za wydawanie zezwoleń został pouczony o konieczności należytego przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”.

Trzem przedsiębiorcom ujętym pod pozycjami 2, 4, i 6 rejestru zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie wskazując w nich daty ich wydania. Zgodnie z art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj.: Dz. U. z 2013 poz. 267 ze zm.) decyzja administracyjna powinna zawierać datę jej wydania. Wójt w tym zakresie złożył stosowne wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr III.1-14, str. 60-65, pytanie nr 3** „Wydając zezwolenie nr 2, 4, 6 rejestru zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych objętych kontrolą został popełniony oczywisty błąd pisarski, polegający na nie wpisaniu daty sporządzenia zezwolenia. W okresie w którym zostały wydane zezwolenia nr 2, 4, 6 pracownik pracował w niepełnym wymiarze czasu pracy, świadczył pracę w określone dni. Przygotował projekt zezwolenia nie wpisując daty, po czym przez przeoczenie nie uzupełnił jej przy wydawaniu zezwolenia”.

Trzech przedsiębiorców ujętych pod pozycjami 5, 6 i 7 rejestru zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wbrew postanowieniom art. 11¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie uiściło stosownych opłat przed dniem wydania zezwolenia. Zgodnie z powołanym przepisem „opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia, w wysokości: 1) 525 zł na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa; 2) 525 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa); 3) 2100 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% alkoholu”. Organ zezwalający przedsiębiorcy ujętemu w pozycji 5 w dniu 20 kwietnia 2015 r. wydał zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o nr 7340.I.C.33.2015, 7340.I.B.38.2015, 7340.I.A.38.2015 na okres od 20 kwietnia 2015 r. do 20

kwietnia 2017 r. przed wpłatą opłaty za korzystanie z ww. zezwoleń. Opłata została uiszczona przez przedsiębiorcę w dniu 26 maja 2015 r. w kwocie 1.448,77 zł. Przedsiębiorcy ujętemu pod pozycją 7 organ zezwalający wydał zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych nr 7340.I.C.36.2015, 7340.I.B.40.2015, 7340.I.A.41.2015 w dniu 16 grudnia 2015 r. na okres od 1 stycznia 2016 r. do 1 stycznia 2017 r. natomiast opłata została wniesiona na rachunek urzędu w dniu 31 grudnia 2015 r. w kwocie 3.150,00 zł. Natomiast przedsiębiorcy ujętemu pod pozycją 6 organ zezwalający wydał zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych nr 7340.I.C.35.2015, 7340.I.B.39.2015, 7340.I.A.40.2015 nie zawierające daty ich wydania na okres od 15 września 2015 r. do 15 września 2017 r. Opłata została uiszczona na rachunek urzędu w dniu 17 września 2015 r. w kwocie 932,05 zł. Ze złożonych w tym zakresie przez Wójta wyjaśnień stanowiących **akt kontroli część B nr III.1-14, str. 60-65, pytanie nr 4** wynika, iż „w przypadku przedsiębiorcy ujętemu pod pozycją 7 pracownik przygotował zezwolenia nr 7340.I.C.36.2015, 7340.I.B.40.2015, 7340.I.A.41.2015, po otrzymaniu wniosku i wydaniu postanowienia przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpisując datę sporządzenia projektu dokumentu. W tym okresie pracownik zajmujący się zezwoleniami na sprzedaż alkoholu pracował w niepełnym wymiarze czasu pracy, świadcząc pracę w wyznaczone dni. Pracownik przygotował projekt zezwolenia i przekazał współpracownikom z referatu informację, że zezwolenie może być wydane dopiero po wniesieniu opłaty przez przedsiębiorcę. Przedsiębiorca dokonał opłaty 31 grudnia 2015r. i otrzymał zezwolenie. W przypadku przedsiębiorcy ujętego w pozycji 5 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nr 7340.I.C.33.2015, 7340.I.B.38.2015, 7340.I.A.38.2015 wydanego 20 kwietnia 2015r. nie została prawidłowo zweryfikowana opłata obliczona przez przedsiębiorcę, na początku roku. Sugerując się faktem, iż jest to długoletni przedsiębiorca, nie zostało zweryfikowane, że koncesja kończy się w trakcie roku. Opłata została uiszczona przez przedsiębiorcę 26 maja 2015r. w kwocie 1.448,77 zł była zgodna z błędnym wyliczeniem II raty opłaty za rok 2015. (Wyjaśnienie błędnie wyliczonej opłaty zostało opisane w pkt.1). W przypadku przedsiębiorcy ujętemu pod pozycją 6 sporządzono zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych nr 7340.I.C.35.2015, 7340.B.39.2015, 7340.I.A.2015. na okres od 15 września 2015r. do 15 września 2017r., nie wpisując daty wydania zezwolenia. Opłata została uiszczona na rachunek urzędu w dniu 17 września 2015r. w kwocie 932,05 zł. Przedsiębiorca rozpoczął sprzedaż napojów alkoholowych 16 października 2015r. Jak wspomniano we wstępie pracownik w tym okresie pracował w niepełnym wymiarze czasu pracy. Pracownik przygotował projekt zezwolenia i przekazał współpracownikom z referatu informację, że zezwolenie może być wydane dopiero po wniesieniu opłaty przez przedsiębiorcę”.

Na podstawie „Wykazów koncesji na alkohol na terenie gminy Miłkowice za lata 2014 – 2016” stanowiących **akta kontroli część B nr III.1-13, str. 54-59** ustalono, iż organ zezwalający w roku wydania kolejnego lub utraty ważności dotychczasowego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dokonywał u przedsiębiorców ujętych pod pozycjami 3, 5, 8, 9, 12 rejestru zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych całorocznych przypisów w wysokości przewidzianej dla podmiotów posiadających zezwolenie na handel alkoholem w całym roku, płatnych w trzech równych ratach w terminach płatności do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego. Powyższe naruszyło określoną w art. 11¹ ust. 8 w/w ustawy zasadę wnoszenia opłat, zgodnie z którą „W roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty, o których mowa w ust. 1-5, dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.” Wójt w tym zakresie złożył stosowne wyjaśnienia stanowiące **akt kontroli część B nr III.1-14, str. 60-65, pytanie nr 1** „Przedsiębiorca z pozycji 3 składając oświadczenie na początku roku, obliczył i dokonał opłaty nie uwzględniając faktu, że zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych kończy się w trakcie roku. Ww. przedsiębiorca od wielu lat prowadzi punkt sprzedaży i organ nie dokonał weryfikacji, iż w 2014r. kończy się zezwolenie. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku przedsiębiorcy z pozycji 5, zezwolenie kończyło się w trakcie 2015r. Przedsiębiorca od wielu lat prowadził działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych. Pracownik nie zweryfikował oświadczenia przedsiębiorcy,

który dokonał wyliczenia i płatności opłaty nie uwzględniając faktu, iż zezwolenie jest ważne do 19 kwietnia 2015r. W roku wydania zezwolenia 8, 9, 12 nastąpiła zmiana na stanowisku. W styczniu przedsiębiorcy składając oświadczenia, dokonują wyliczenia i opłaty za sprzedaż alkoholu w danym roku. Nowy pracownik wzorując się na przykładzie przedsiębiorcy z pozycji 5, przeoczył zapis art. 11 ust. 8, i nie uwzględnił proporcjonalności opłaty do okresu ważności zezwolenia, nieprawidłowo weryfikując oświadczenia. Ponadto informuję, że pracownik odpowiedzialny za wydawanie zezwoleń został pouczony o konieczności należytego przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”.

Powyższe czynności były wykonywane przez:

- Inspektora ds. społecznych (J.Z) do dnia 31 marca 2014r;
- osobą zatrudnioną na umowę zlecenie od 5 maja 2014r. do 31 grudnia 2015 r. (J.Z);
- Inspektora ds. społecznych Panią (K.D) od dnia 1 stycznia 2016 r.

1.9 Dochody z tytułu umów dzierżawy gruntów pod pojemniki na odzież używaną – lata 2013-2015 i I kwartał 2016 r.

W latach 2013-2015 i I kwartale 2016 r. w Gminie Miłkowice obowiązywały 2 umowy dzierżawy (z tym samym najemcą) oraz 1 umowa użyczenia gruntów stanowiących własność Gminy (protokół przyjęcia ustnego oświadczenia od Skarbnika Gminy – akta kontroli część B Nr III.1-15, str. 66.

Zasady oddawania nieruchomości w dzierżawę określone zostały w uchwale Nr XVII/81/2007 Rady Gminy Miłkowice z 16 listopada 2007 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miłkowice, zmienionej uchwałą Nr IX/62/2011 z 10 czerwca 2011 r. Zarządzeniem Nr 50/2014 z 12 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu dzierżawnego za niektóre grunty stanowiące własność Gminy Miłkowice Wójt Gminy ustalił miesięczną stawkę czynszu dzierżawnego za grunty przeznaczone pod pojemniki na zbieranie odzieży używanej i tekstyliów w wysokości 5 zł za m².

Umowy dzierżawy gruntów

Pismem z 2 czerwca 2014 r. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Dryft” w Rzeszotarach zwróciło się do Wójta Gminy Miłkowice o możliwość dzierżawy terenu pod pojemniki na odzież używaną.

Na podstawie umowy nr GKN.23.2014 z 27 czerwca 2014 r. Wójt Gminy Miłkowice oddał w dzierżawę części działek szczegółowo określonych w załączniku nr 1 do umowy w celu ustawienia na nich 21 pojemników na odzież używaną. Umowa zawarta została na okres 3 miesięcy. Czynsz dzierżawny w wysokości 10 zł netto za 1 pojemnik uiszczać należało w terminie 14 dni od dnia wystawienia faktury. W § 7 pkt 3 umowy, zgodnie z wnioskiem PHU „Dryft” wskazano, iż „Dzierżawca zobowiązuje się na podstawie oświadczenia o uzyskanych dochodach do przekazania kwartalnie 20% zysków uzyskanych z zebranej odzieży używanej z terenu Gminy Miłkowice na cele oświatowe, tj. dla Szkoły Podstawowej w miejscowości Rzeszotary”.

Z tytułu dzierżawy Gmina Miłkowice wystawiła faktury nr: 135/14 z 9 lipca 2014 r., 144/14 z 1 sierpnia 2014 r. i 161/14 z 1 września 2014 r. - każda na kwotę 258,30 zł. Kwota czynszu na fakturze wynikała z zawartej umowy. Należności uregulowane zostały w terminie (WB nr 134, 154 i 172).

Na podstawie kolejnej umowy nr GKN.33.2014 z 27 września 2014 r. Wójt Gminy Miłkowice ponownie oddał w dzierżawę PHU „Dryft” w Rzeszotarach części działek szczegółowo określonych w załączniku nr 1 do umowy w celu postawienia na nich 21 pojemników na odzież używaną. Umowa zawarta została na okres 2 lat, tj. od 27 września 2014 r. do 26 września 2016 r. Czynsz dzierżawny w wysokości 10 zł netto za 1 pojemnik uiszczać należało w terminie 14 dni od dnia wystawienia faktury.

Tak jak poprzednio, zgodnie z wnioskiem PHU „Dryft”, w § 7 pkt 3 umowy wskazano, iż „Dzierżawca zobowiązuje się na podstawie oświadczenia o uzyskanych dochodach do przekazania kwartalnie 20% zysków uzyskanych z zebranej odzieży używanej z terenu Gminy Miłkowice na cele oświatowe, tj. dla Szkoły Podstawowej w miejscowości Rzeszotary”.

Z dniem 30 listopada 2014 r., na wniosek dzierżawcy, umowa została rozwiązana na mocy porozumienia stron (pismo z 24 listopada 2014 r.).

Z tytułu dzierżawy Gmina Miłkowice wystawiła faktury nr 178/14 z 1 października 2014 r. i 196/14 z 3 listopada 2014 r. - każda na kwotę 258,30 zł. Kwota czynszu na fakturze wynikała z zawartej umowy. Należności uregulowane zostały w terminie (WB nr 194 i 218).

Na podstawie przedstawionych dokumentów, tj. faktur wystawionych przez Urząd Gminy Miłkowice, wyciągów bankowych oraz ewidencji księgowej w zakresie dochodów budżetowych ustalono, iż dochody z tytułu czynszu dzierżawnego ujmowane były na koncie 221-1-700-7005-0570 w korespondencji z kontem 720-Przychody z tytułu dochodów budżetowych w wartości netto.

Brak było ewidencji szczegółowej do konta 221 prowadzonej według dłużników, co było niezgodne z do konta 221 wynikającym z przyjętych w jednostce zasad (polityki rachunkowości (załącznik nr 1 do zarządzenia Wójta Gminy Miłkowice Nr 6/2015 z 15 stycznia 2015 r.) oraz opisem ujętym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz *planów kont* dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 ze zm.), według których ewidencja szczegółowa do *konta* 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.

W toku kontroli ustalono, iż:

W umowie z 27 czerwca 2014 r. nr GKN.23.2014 kwotę miesięcznego czynszu ustalono na 10 zł za 1 pojemnik a płatność czynszu – w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury. Natomiast zgodnie z § 2 pkt 1 i § 1 pkt 1 zarządzenia Nr 50/2014 Wójta Gminy Miłkowice z 12 czerwca 2014 r., czynsz dzierżawny uiszczać należało w terminie do 30-tego każdego miesiąca a jego stawkę określono na 5 zł za m². W umowie dzierżawy nie wskazano powierzchni oddanej w dzierżawę - czynsz ustalony został dla pojemnika.

Dnia 27 września 2014 r. Wójt Gminy Miłkowice zawarł z PHU „Dryft” w Rzeszotarach umowę nr GKN.33.2014 na dzierżawę części działek szczegółowo określonych w załączniku nr 1 do umowy bez uzyskania zgody Rady Gminy Miłkowice. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9a ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.; obecnie t.j.: Dz.U. z 2016 r. poz. 446), do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej Uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. W trakcie kontroli, na podstawie uchwały Nr XXIV/206/2016 Rady Gminy Miłkowice z 30 sierpnia 2016 r. dokonano zmiany uchwały Nr XVII/81/2007 z 16 listopada 2007 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miłkowice, dodając § 22 ust. 4 na mocy którego upoważniono Wójta Gminy do wydzierżawiania i wynajmowania nieruchomości, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

Przedmiotem umowy dzierżawy z 27 września 2014 r. nr GKN.33.2014 były te same działki które były przedmiotem dzierżawy umowy z 27 czerwca 2014 r. nr GKN.23.2014.

Ponowne oddanie w drodze bezprzetargowej w dzierżawę gruntów pod pojemniki dla PHU „Dryft” w Rzeszotarach poprzedzone zostało wydaniem przez Wójta Gminy Miłkowice zarządzenia Nr 62/2014 z 11 lipca 2014 r. w sprawie oddania w drodze bezprzetargowej w dzierżawę nieruchomości komunalnej oraz wykazu nieruchomości komunalnych przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę nr 25/2014 z 13 sierpnia 2014 r. Ustalono, iż zawarta 27 września 2014 r. umowa Nr GKN.33.2014 obejmowała część działki nr 116/1 położonej w obrębie Jezierzany i część działki nr 5 położonej w obrębie Rzeszotary. Działki te zostały wymienione w zarządzeniu nr 62/2014 z 11 lipca 2014 r., nie zostały natomiast ujęte w wykazie nieruchomości przeznaczonych do (...) dzierżawy nr 25/2014 z 13 sierpnia 2014 r. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj.: Dz.U. z 2014 r. poz. 518 ze zm. obecnie tj.: Dz.U. z 2015 r. poz. 1774 ze zm.), właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę.

Zarządzeniem Nr 62/2014 z 11 lipca 2014 r. Wójt Gminy Miłkowice do bezprzetargowej dzierżawy przeznaczył część działki nr 133/2 położoną w obrębie Lipce. W wykazie nieruchomości przeznaczonych do (...) dzierżawy nr 25/2014 w poz. 1 wymieniono działkę nr 133/2 położoną w obrębie Lipce z nr księgi wieczystej LE1L/00084797/1, a w poz. 21 wykazu wymieniono działkę nr 133/2 położoną w obrębie Lipce o nr księgi wieczystej LE1L/00089524/2.

W wykazie nieruchomości przeznaczonych do (...) dzierżawy nr 25/2014 dla wszystkich działek przeznaczonych do dzierżawy wskazano, iż:

- wysokość opłaty z tytułu dzierżawy wynosić będzie 10 zł za m² miesięcznie – zgodnie z § 1 pkt 1 zarządzenia Nr 50/2014 Wójta Gminy Miłkowice z 12 czerwca 2014 r.,
- czynsz płatny będzie w terminie do 30-tego każdego miesiąca – zgodnie z § 2 pkt 1 zarządzenia Nr 50/2014 Wójta Gminy Miłkowice z 12 czerwca 2014 r.

W umowie z 27 września 2014 r. nr GKN.33.2014 miesięczny czynsz dzierżawny ustalony został natomiast w wysokości 10 zł netto za 1 pojemnik, który miał być płatny w terminie 14 dni od dnia wystawienia faktury (§ 7 pkt 1 i pkt 2 umowy).

W wykazie nieruchomości przeznaczonych do (...) dzierżawy nr 25/2014 nie określono zasad aktualizacji opłaty z tytułu dzierżawy gruntów. Zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 10 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w wykazie nieruchomości przeznaczonych do (...) dzierżawy określa się między innymi zasady aktualizacji opłat.

Do Wójta Gminy Miłkowice zwrócono się:

- 1) z pytaniem dlaczego w umowie z 27 czerwca 2014 r. nr GKN.23.2014 określono miesięczną stawkę czynszu 10 zł netto za 1 pojemnik i termin płatności czynszu 14 dni od daty wystawienia faktury skoro zgodnie z § 2 pkt 1 i § 1 pkt 1 zarządzenia Nr 50/2014 Wójta Gminy Miłkowice z 12 czerwca 2014 r., czynsz dzierżawny uiszczać należało w terminie do 30-tego każdego miesiąca a jego stawkę określono na 5 zł za m²;
- 2) z pytaniem dlaczego nie uzyskano zgody Rady Gminy Miłkowice na zawarcie umowy nr GKN.33.2014 z 27 września 2014 r., która stanowiła przedłużenie umowy dzierżawy nr GKN.23.2014 z 27 czerwca 2014 r.;
- 3) z pytaniem dlaczego będące przedmiotem umowy z 27 września 2014 r. nr GKN.33.2014 część działki nr 116/1 położonej w obrębie Jezierzany i część działki nr 5 położonej w obrębie Rzeszotary nie zostały wymienione w wykazie nieruchomości przeznaczonych do (...) dzierżawy nr 25/2014;
- 4) z prośbą o wyjaśnienie różnic w numerach księgi wieczystej działki nr 133/2 położonej w obrębie Lipce zawartych w wykazie nieruchomości przeznaczonych do (...) dzierżawy nr 25/2014;
- 5) z prośbą o wyjaśnienie dlaczego w umowie z 27 września 2014 r. nr GKN.33.2014 określono miesięczną stawkę czynszu 10 zł netto za 1 pojemnik i termin płatności

czynszu 14 dni od daty wystawienia faktury skoro w wykazie nieruchomości przeznaczonych do (...) dzierżawy nr 25/2014 wskazano iż czynsz wynosić będzie 10 zł za m² z terminem płatności do 30-tego każdego miesiąca a także o wyjaśnienie przyczyn podania w wykazie stawki czynszu 10 zł za m² skoro § 1 pkt 1 zarządzenia Nr 50/2014 Wójta Gminy Miłkowice z 12 czerwca 2014 r. stawkę czynszu ustalono na 5 zł za m²;

- 6) o podanie informacji w jaki sposób realizowane było zobowiązanie wynikające z ustaleń § 7 pkt 3 umowy z 27 czerwca 2014 r. nr GKN.23.2014 i umowy z 27 września 2014 r. nr GKN.33.2014 PHU „Dryft” w Rzeszotarach, dotyczące przekazywania 20% części uzyskanych dochodów z zebranej odzieży używanej z terenu Gminy Miłkowice na cele oświatowe, tj. dla Szkoły Podstawowej w miejscowości Rzeszotary”.

W odpowiedzi na zadanie pytania ujętej jako **akta kontroli część B Nr III.1-16, str. 67-70** Wójt Gminy Miłkowice wskazał:

Ad. 1 i Ad. 5

„W umowach (...) posługiwano się zapisem stawki 10 zł za 1 pojemnik, ponieważ taką stawkę zaproponowała strona we wniosku z dnia 2 czerwca 2014 r. W trakcie rozmów (z właścicielem firmy „Dryft”) ustalono, że 1 pojemnik na odzież używaną zajmuje powierzchnię 1m², dlatego też w stosownym zarządzeniu oraz wykazie przyjęto powierzchnie do dzierżawy 1m², co było adekwatne do zapisu umowy. Jeżeli chodzi o termin płatności faktury od wskazanego w wykazie nr 25/2014 został on zmieniony na wyraźną prośbę (właściciela firmy „Dryft”). Podczas osobistych wizyt w urzędzie przed podpisaniem umowy dzierżawy (...) prosił o przyjęcie krótszego terminu płatności faktury, ponieważ było mu to niezbędne do rozliczeń z firmą, od której dzierżawił pojemniki. W tym czasie wykaz nieruchomości został już opublikowany, jego zmiana znacznie wydłużyłaby okres w jakim mogłaby zostać zawarta umowa nr GKN.33.2014”.

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień stwierdzić należy, iż zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami wykaz nieruchomości przeznaczanych w tym przypadku w najem należy podać do publicznej wiadomości. Informacje w nim podane stanowią warunki oddania w najem przedmiotowej nieruchomości. Wykaz nieruchomości podaje się do publicznej wiadomości po to by osoby, które chcą zawrzeć umowę najmu nieruchomości stanowiących własność gminy wiedziały o tych warunkach, między innymi dot. terminów zapłaty i sposobu obliczania czynszu.

Ad. 2

„Wójt gminy nie uzyskiwał zgody Rady Gminy na zawarcie kolejnych umów dzierżawy z tym samym dzierżawcą dotyczących tych samych działek, gdyż stosowana Rada w uchwale nr XVII/81/2007 z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miłkowice uchwaliła, iż gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi własność gminy należy do wójta (§ 3 uchwały) (...)”.

Zagadnienie dot. uzyskiwania zgody rady gminy na zawarcie kolejnej umowy, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość z podaniem obowiązujących przepisów prawa zawiera rozdział IV niniejszego protokołu kontroli – str. 69-70.

Ad. 3

„Wyjaśniam, że część działki nr 5 położona w Rzeszotarach została omyłkowo oznaczona w kolumnie nr 3 poz. 21 wykazu nr 25/2014, jako działka nr 133/2. Pozostałe informacje są prawidłowe i opisują działkę nr 5 położoną w obrębie Rzeszotary. Natomiast działka nr 116/1 obręb Jezierzany nie została umieszczona w wykazie, ponieważ ostatecznie po weryfikacji rozstawienia pojemników w terenie pojemnik został umieszczony na działce nr 115. Mylnie w umowie nr GKN.33.2014 z dnia 27 września 2014 r. powielony został załącznik nr 1 z umowy nr GKN.23.2014 zawartej na okres do 3 miesięcy.”

Ad. 4

„W wykazie nr 25/2014 omyłkowo dla pozycji 21 zamiast części działki nr 5 położonej w Rzeszotarach ponownie spisano część działki nr 133/2 położonej w Lipcach, natomiast prawidłowo oznaczony został nr księgi wieczystej. W księdze wieczystej nr LE1L/00089524/2

opisana jest działka nr 5 położona w Rzeszotarach, natomiast działka nr 133/2 położona w Lipcach opisana jest w księdze wieczystej nr LE1L/00084797/1 9...)."

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień dot. pytania nr 3 i 4 stwierdzić należy, iż umieszczanie nieruchomości w wykazie ma zagwarantować jawność w zakresie dysponowania nieruchomościami. Informacje tam zamieszczane winny być rzetelne i odzwierciedlać stan rzeczywiisty.

Ad. 6

„Zobowiązanie wynikające z ustaleń § 7 pkt 3 umowy (...) zostało zrealizowane (...) poprzez przekazanie na rzecz uczniów Szkoły Podstawowej w Rzeszotarach dwóch kompletów klocków waflowych, których wartość rynkowa została oszacowana na ok. 450 zł (...)"

Umowa użyczenia gruntów

Pismem z 22 lipca 2015 r. (nadanym elektronicznie) Dolnośląski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża we Wrocławiu zwrócił się do Wójta Gminy Miłkowice o wskazanie miejsc, na których miały być nieodpłatnie rozstawione pojemniki na odzież.

Zarządzeniem nr 79/2015 z 5 sierpnia 2015 r. w sprawie oddania w użyczenie nieruchomości komunalnych Wójt Gminy Miłkowice przeznaczył do nieodpłatnego użyczenia na rzecz PCK część działek o powierzchni 3m² szczegółowo wskazanych w § 1 zarządzenia. Dnia 28 sierpnia 2015 r. Gmina Miłkowice zawarła z PCK umowę nr FN.III.032.169.2015 w przedmiocie bezpłatnego używania części działek w celu umieszczenia na nich 21 pojemników na odzież używaną. Umowa zawarta została na czas nieoznaczony.

2. Wydatki budżetowe

2.1 Realizacja wymogu zapewnienia średnich płac nauczycielom - rok 2014 i 2015.

W latach 2014-2015 r. w Gminie Miłkowice funkcjonowały 2 placówki oświatowe: Szkolno-Gimnazjalny Zespół Szkół w Miłkowicach i Szkoła Podstawowa w Rzeszotarach.

Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego sporządzone zostało 2 lutego 2015 r. przez Kierownika Referatu ds. Obsługi Placówek Oświatowych (B.H. – zakres czynności przyjęty 1 kwietnia 2014 r.) i 20 stycznia 2016 r. przez Kierownika Referatu ds. Obsługi Placówek Oświatowych (A.S.-K. – zakres czynności przyjęty 2 maja 2015 r.), tj. w terminie wynikającym z art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j.: Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.).

Dyrektorom Szkół, Radzie Gminy, Związkowi Nauczycielstwa Polskiego Zarząd Oddziału w Miłkowicach, Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu i NSZZ Solidarność Regionu Zagłębia Miedziowego w Legnicy sprawozdanie przekazane zostało pismami z 9 lutego 2015 r. nr: OPO.I.441.1.2015, OPO.I.441.2.2015, OPO.I.441.3.2015, OPO.I.441.4.2015, OPO.I.441.5.2015, OPO.I.441.6.2015. i pismami z 1 lutego 2016 r. nr: OPO.I.4472.3.2016, OPO.I.4472.4.2016, OPO.I.4472.5.2016, OPO.I.4472.6.2016, OPO.I.4472.7.2016 i OPO.I.4472.8.2016. Zgodnie z art. 30a ust. 5 ustawy Karta Nauczyciela, „Organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przedkłada sprawozdanie (...) w terminie 7 dni od jego sporządzenia regionalnej izbie obrachunkowej (...)”. Sprawozdanie za 2015 r. do odpowiednich adresatów przekazane zostało z 5-cio dniowym opóźnieniem. W wyjaśnieniu złożonym 1 sierpnia 2016 r. ujętym jako akta kontroli część B nr III.2-17, str. 71-76, pytanie nr 3 wskazano, iż „Po uzyskaniu informacji od dyrektorów szkół o wypłacie jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli (...) niezwłocznie sporządzono sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2015 r., w którym omyłkowo wpisano datę 20.01.2016r. zamiast 01.02.2016r. (...)”.

W przedłożonych dokumentach brak było analizy poniesionych w 2014 i 2015 roku wydatków na wynagrodzenia nauczycieli, w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o

których mowa w art. 30 ust. 3 oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. Ze złożonego przez Wójta Gminy Miłkowice wyjaśnienia ujętego jako **akta kontroli część B nr III.2-17, str. 71-76, pytanie nr 4**, wynikało, iż w 2014 i 2015 roku „Analizę poniesionych w danym roku wydatków na wynagrodzenia nauczycieli (...) przekazano na druku sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli (...)”. Dodatkowo w przypadku 2014 r. błędnie podano datę sporządzenia, tj. „(...) 26.01.2015r. a winno być 20.01.2015 r. (...)”

Według sprawozdania za 2014 r. w grupie nauczycieli stażystów nie osiągnięto średnich wynagrodzeń, o którym mowa w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, tj. wymagane średnie wynagrodzenie wyniosło – 95.115,65 zł a poniesione wydatki – 89.596,50 zł (różnica (-) 5.519,15 zł). Jednorazowe dodatki uzupełniające dla nauczycieli wypłacone zostały 28 stycznia 2015 r. przez placówki oświatowe (ustalono na podstawie wyciągów bankowych z Banku Spółdzielczego we Wschowej: WB nr 7 dla Szkolno-Gimnazjalnego Zespołu Szkół w Miłkowicach i WB nr 7 dla Szkoły Podstawowej w Rzeszotarach).

Według sprawozdania za 2015 r. w grupie nauczycieli mianowanych nie osiągnięto średnich wynagrodzeń, o którym mowa w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, tj. wymagane średnie wynagrodzenie wyniosło – 231.356,07 zł a poniesione wydatki – 220.997,43 zł (różnica (-) 10.358,64). Jednorazowe dodatki uzupełniające dla nauczycieli wypłacone zostały 28 stycznia 2016 r. przez placówki oświatowe (ustalono na podstawie wyciągów bankowych z Banku Spółdzielczego we Wschowej: WB nr 8 dla Szkolno-Gimnazjalnego Zespołu Szkół w Miłkowicach i WB nr 7 dla Szkoły Podstawowej w Rzeszotarach).

2.2 Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

Z informacji zawartych w z Regulaminie organizacyjnym Urzędu (wprowadzonym zarządzeniem Nr 46/2014 z 5 czerwca 2014 r. ze zmianami) wynikało, iż czynności związane z przygotowaniem, nadzorem, realizacją i rozliczaniem inwestycji i remontów finansowanych z budżetu Gminy należały do zadań Referatu Rozwoju Gospodarczego i Planowania Przestrzennego, w ramach którego funkcjonowało stanowisko ds. społecznych i zamówień publicznych oraz wieloosobowe stanowisko pracy ds. inwestycji komunalnych.

W zakresie udzielania zamówień publicznych w Urzędzie Gminy Miłkowice w badanym okresie obowiązywały niżej wymienione uregulowania wewnętrzne wprowadzone zarządzeniami Wójta Gminy Miłkowice:

- od 2 stycznia 2014 r. do 15 kwietnia 2014 r. – Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości netto poniżej 14.000 euro (zarządzenie nr 1/2014 z 2 stycznia 2014 r.),
- od 16 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. – Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości netto poniżej 30.000 euro (zarządzenie nr 29/2014 z 16 kwietnia 2014 r.),
- od 2 stycznia 2015 r. – Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartość netto poniżej 30.000 euro (zarządzenia nr 1/2015 z 2 stycznia 2015 r.).

Kontrolą w zakresie prawidłowości dokonywania wydatków w ramach zamówień publicznych pod kątem stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2015 r. poz. 2164 ze zm. – dalej „ustawy Pzp”) i ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych a także w zakresie rozliczenia kosztów realizacji zadań, terminowości i prawidłowości regulowania zobowiązań, prawidłowości ujęcia w ewidencji księgowej, objęto 2 postępowania o łącznej wartości 1.437.818,40 zł, tj. postępowanie przeprowadzone:

- w 2014 r. – Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Goślinowie – 492.818,47 zł,
- w 2015 r. – Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej dla Strefy Aktywności Gospodarczej w Rzeszotarach – 945.000,00 zł.

Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Goślinowie – postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego stosownie do przepisów ustawy Pzp.

Do kontroli przedłożono następujące dokumenty: wniosek o rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (bez podania daty), specyfikacja istotnych warunków zamówienia (siwz) wraz z załącznikami, kosztorys inwestorski z 23 maja 2014 r., ogłoszenie o zamówieniu nr 193442-2014 z 9 czerwca 2014 r., protokół z postępowania nr RGP.271.III.7.2014 (druk ZP-PN), 2 oferty, umowę nr FN.III.032.127.2014 z 8 lipca 2014 r., ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nr 234070-2014 z 14 lipca 2014 r., zarządzenie Nr 45/2014 Wójta Gminy Miłkowice z dnia 5 czerwca 2014 r. w sprawie powołania Komisji do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn: Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Goślinowie wraz z regulaminem pracy komisji, protokół z posiedzenia Komisji Przetargowej z 5 czerwca 2014 r. nr RGP.271.III.7.2014, dokument pn: „Decyzja Wójta Gminy Miłkowice” (bez podania daty), w którym na wniosek Komisji Wójt zatwierdził wybór wykonawcy oraz dokumentację finansowo-księgową dotyczącą przedmiotowego zamówienia.

Z informacji zawartych zarówno we wniosku o wyrażenie zgody na przeprowadzenie zamówienia jak i w protokole z postępowania nr RGP.271.III.7.2014 wynikało, iż szacunkowa wartość zamówienia ustalona została 23 maja 2014 r. na podstawie kosztorysu inwestorskiego i wynosiła 689.516,00 zł, co stanowiło równowartość 163.209,92 euro.

Opisu przedmiotu zamówienia dokonał Inspektor ds. inwestycji komunalnych (Z.Ż – zatrudniony w Urzędzie Gminy Miłkowice do dnia 31 grudnia 2015 r.). Dokumentacja projektowo-kosztorysowa wykonana została również przez Inspektora ds. inwestycji komunalnych (Z.Ż.) a prace te zlecone zostały na podstawie umowy o dzieło nr FN.III.032.56.2014 z 7 marca 2014 r. (uprawnienie Nr 72/92/Lw). Za wykonane dzieło, na podstawie rachunku z 12 czerwca 2014 r. na kwotę 9.000 zł brutto, wypłacone zostało wynagrodzenie (6.551,15 zł netto).

Dokonując kontroli pod kątem zabezpieczenia w budżecie Gminy środków finansowych na realizację zamówienia ustalono, iż w budżecie na 2014 r. przyjętym przez Radę Gminy Miłkowice uchwałą Nr XLIII/253/2013 z 20 grudnia 2013 r. na realizację inwestycji zabezpieczono środki finansowe w kwocie 650.000,00 zł (dział 010, rozdział 01042 § 6050). Kwota ta została zmniejszona o 77.500,00 zł na podstawie uchwały Nr LVII/316/14 z 7 listopada 2014 r.

Z informacji zawartych w siwz i ogłoszeniu o zamówieniu wynikało, iż przedmiotem zamówienia były prace budowlane w zakresie przebudowy drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Goślinowie, zlokalizowanej na działce ewidencyjnej nr 97, 99/1, 102/1, 101 obrębu Goślinów. Droga składała się z czterech odcinków (a, b, c i d) o łącznej długości 1,6 km. Roboty przygotowawcze i ziemne obejmowały wytyczenie drogi, korytowanie i profilowanie podłoża wraz z wywozem urobku na składowisko. Roboty konstrukcyjne – wykonanie podbudowy i nawierzchni asfaltowej oraz utwardzonego pobocza drogi. Budowla – wykonanie ścieku betonowego, krawężników, obrzeży, studzienki ulicznej wraz z odprowadzeniem wody rurociągiem, progu zwalniającego wraz z oznakowaniem – zgodnie ze specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót oraz przedmiarem, które stanowiły załącznik do siwz.

Okres gwarancji określony został na 40 miesięcy licząc od daty odbioru końcowego lub daty usunięcia wad stwierdzonych w czasie odbioru. Termin zakończenia prac – do 30 września 2014 r. Oferty składać należało do 24 czerwca 2014 r. do godz. 10:00. Wykonawcy zobowiązani zostali do złożenia wadium w wysokości 2.500 zł w formie zgodnej z art. 45 ust. 6 ustawy Pzp. Jedynym kryterium oceny ofert była cena, która miała stanowić wynagrodzenie ryczałtowe. W ogłoszeniu o zamówieniu zamawiający przewidział udzielania zamówień uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp, polegających na powtórzeniu tego samego rodzaju zamówienia. W protokole Komisji przetargowej (z 5 czerwca 2014 r. nr

RGP.27.III.7.2014) wartość robót uzupełniających oszacowano na kwotę 344.758,00 zł, tj. kwotę stanowiącą 50% wartości zamówienia podstawowego (689.516,00 zł + 344.758,00 zł = 1.034.274,00 zł).

W wyznaczonym terminie wpłynęły 2 oferty: nr 1 – na kwotę 614.379,34 zł brutto, nr 2 – na kwotę 492.818,47 zł brutto. Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający poinformował, iż na realizację zamówienia zamierza przeznaczyć kwotę w wysokości 650.000 zł. Biorąc pod uwagę, iż jedynym kryterium oceny ofert była cena, za najkorzystniejszą wybrano ofertę nr 2 - Firmy Budowlanej FOBIS Sp. z o.o. w Lubinie. Oferent nr 1 w postępowaniu złożył wadium w formie pieniężnej.

Kwota 2.500 zł wpłacona została na rachunek depozytów (nr rachunku bankowego 94 8669 0001 0320 5929 2000 0003) i ujęta na koncie 240-„Pozostałe rozrachunki”. Kontrola dotycząca rozrachunków na koncie 240 wykazała, iż na koncie tym ewidencjonowano również środki pieniężne z tytułu należytego wykonania umów z wykonawcami zadań inwestycyjnych. Rachunek bankowy, na którym przechowywano te środki pieniężne nie był oprocentowany (szczegóły w tym zakresie zawiera rozdział II niniejszego protokołu kontroli – str. 6).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wypełnienia obowiązku poinformowania uczestników postępowania o wyborze najkorzystniejszej oferty (art. 92 ustawy Pzp). Osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły stosowane oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 powołanej ustawy.

Według umowy nr FN.III.032.127/2014 z 8 lipca 2014 r., za wykonanie przedmiotu zamówienia zgodnie z ofertą i siwz w terminie do 30 września 2014 r., zamawiający wypłaci wynagrodzenie w wysokości 492.818,47 zł brutto. Na wykonanie prace Wykonawca zobowiązał się udzielić 40 miesięcznej gwarancji. Na poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy wykonawca wniósł kwotę 49.281,85 zł w formie gwarancji ubezpieczeniowej (10% wynagrodzenia – gwarancja Nr 1503/Wr/570/2014) a także gwarancję ubezpieczeniową usunięcia wad lub usterek Nr 1504/Wr/505/2014 do kwoty 9.856,37 zł. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych opublikowane zostało 14 lipca 2014 r. pod nr 234070-2014.

Prace realizowane były na podstawie zgłoszenia zamiaru budowy, rozbiórki lub wykonania robót nie wymagających pozwolenia na budowę z 29 maja 2014 r. (brak sprzeciwu ze strony Starostwa Powiatowego z Legnicy – pismo nr AS.6743.184.2014 z 2 czerwca 2014 r.). Pismem z 16 września 2014 r. Wykonawca powiadomił o zakończeniu prac. Zarządzeniem Nr 86/2014 z 18 września 2014 r. Wójt Gminy Miłkowice powołał dwuosobową komisję odbiorową. Odbioru końcowego dokonano 23 września 2014 r. – bez uwag.

Za wykonaną pracę Wykonawca wystawił fakturę nr FAS/163/2014 z 23 września 2014 r. na kwotę 492.818,47 zł. Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 201-„Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” o nr konta 201-164 z dnia 11 lipca 2016 r., konta 130-„Rachunek bieżący jednostki” o nr 130-5 oraz wyciągu bankowego Nr 208 nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawidłowego sklasyfikowania przedmiotowego wydatku, jego ujęcia w ewidencji księgowej jak również terminowej płatności. Realizowana inwestycja była dofinansowana z pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego na podstawie umów Nr MGW/1605/14 z 26 maja 2014 r. zadania rekultywacyjnego „Goślinów droga dojazdowa do gruntów rolnych”.

W ramach zamówienia „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Goślinowie”, na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp udzielone zostało zamówienie uzupełniające. Wartość szacunkowa robót uzupełniających określona została na podstawie kosztorysu inwestorskiego z 30 września 2014 r. sporządzonego przez Inspektora ds. inwestycji komunalnych (Z.Ż.) na kwotę 29.508 zł. Gmina nie poniosła kosztów sporządzenia kosztorysu.

Do kontroli przedłożono następujące dokumenty: zaproszenie do negocjacji nr RGP.271.2.9.2014 z 6 października 2014 r. skierowane do Firmy Budowlanej FOBIS Sp. z o.o. w Lubinie., sporządzony przez Firmę FOBIS kosztorys – roboty uzupełniające z 10 października

2014 r. na kwotę 27.194,59 zł wraz z oświadczeniami Wykonawcy z 10 października 2014 r. o niepodleganiu wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy Pzp i oświadczeniem wykonawcy z art. 22 ust. 1 ustawy Pzp, umowę nr FN.III.032.190.2014 z 14 października 2014 r., protokół z postępowania nr 271.III.7.2014 – druk ZP-WR.

Z treści zaproszenia do negocjacji wynikało, iż po trasie przebudowywanej drogi należało wykonać dodatkowe zjazdy i poszerzenia na powierzchni 245m² o konstrukcji jak droga właściwa. Należało również wykonać: korytowanie, warstwę odsączającą, podbudowę i regulację urządzeń do poziomu nawierzchni bitumicznej masą betonową. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia obejmował przedmiar robót oraz specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych. Termin zakończenia prac ustalono na 28 października 2014 r.

Z udzielonego przez Wójta Gminy Miłkowice wyjaśnienia wynikało, iż „(...) Przesłankami powodującymi uruchomienie procedury były potrzeby wykonania zjazdów oraz poszerzenia istniejących, zgłaszanych przez właścicieli gruntów przyległych do drogi na etapie realizacji roboty podstawowej. W trakcie projektowania niniejszego zadania, niektórzy właściciele użytkowali powyższe grunty jedynie na cele rolnicze i nie wykazywali zainteresowania pracami projektowymi tj: uzgodnieniem zjazdów do swoich działek. W momencie zmiany ich użytkowania tj.: na cele budowlane, zgłosili chęć wykonania zjazdów w granicach pras drogowego. Zdarzały się również sytuacje, kiedy wykonany i zaprojektowany zjazd nie był wystarczający, ze względu na to iż uniemożliwiał swobodne przemieszczenie się auta typu Tir który był w posiadaniu właściciela nieruchomości. Nadmieniam jednocześnie, iż powyższe okoliczności nie były znane projektantowi podczas projektowania. (...)” - **akta kontroli część B nr III.2-18, str. 77-79.**

Do zaproszenia do negocjacji dołączono druk: oświadczenia o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu (art. 22 ust. 1 ustawy Pzp), oświadczenie o braku podstaw do wykluczenia z postępowania (art. 24 ust. 1 Pzp), wzór umowy. Ofertę wraz z kosztorysem ofertowym złożyć należało do 10 października 2014 r.

Według protokołu postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki (nr sprawy 271.III.7.2014 – druk ZP-WR), negocjacje z zaproszonym wykonawcą przeprowadzono 10 października 2014 r. uzyskując cenę 27.194,59 zł. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu złożyły stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy Pzp. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowane została w Biuletynie Zamówień Publicznych 28 stycznia 2014 r. pod nr 357378-2014.

Umowa nr FN.III.032.190.2014 zawarta została 14 października 2014 r. Z jej postanowień wynikało między innymi, iż za wykonanie prac zgodnie z ofertą, przedmiarem robót i specyfikacją techniczną w terminie do 28 października 2014 r. Wykonawcy przysługiwać będzie wynagrodzenie w wysokości 27.194,59 zł. Na wykonane prace Wykonawca zobowiązał się udzielić 40 miesięcy gwarancji.

Wykonawca poinformował o zakończeniu prac – oświadczenie z 27 października 2014 r. Odbioru końcowego dokonano 28 października 2014 r. – bez uwag.

Za wykonaną pracę wykonawca wystawił fakturę nr FAS/196/2014 z 29 października 2014 r. na kwotę 27.194,59 zł. Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 201-„rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” o nr konta 201-164 z dnia 11 lipca 2016 r. oraz konta 130-„Rachunek bieżący jednostki” o nr 130-5 oraz wyciągu bankowego Nr 221 nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawidłowego sklasyfikowania przedmiotowego wydatku, jego ujęcia w ewidencji księgowej jak również terminowej płatności.

Przyjęcie środka trwałego w postaci przebudowanej drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Goślinowie w ramach umowy nr FN.III032.127.2014 z 8 lipca 2014 r. i nr FN.III.032.190.2014 z 14 października 2014 r., w ewidencji księgowej na koncie 011-„Środki trwałe” nastąpiło pod datą 30 listopada 2014 r. na podstawie dowodu OT-„Przyjęcie środka trwałego” o nr RGP.II.10.2014 z 16 listopada 2014 r. Łączna wartość przyjętego środka trwałego stanowiła kwotę 533.880,46 zł i wynikała z wartości ujętej na prowadzonym dla przedmiotowej

inwestycji koncie 080-„Środki trwale w budowie (inwestycje)” o nr 080-2. Na przedmiotowa kwotę składały się poniesienie przez Gminę wydatki między innymi na wykonanie dokumentacji projektowej, zakup dziennika budowy i tablicy informacyjnej.

Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej dla Strefy Aktywności Gospodarczej w Rzeszotarach - postępowanie w trybie licytacji elektronicznej, stosownie do przepisów ustawy Pzp

Do kontroli przedłożono następujące dokumenty: wniosek o rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (bez podania daty), ogłoszenie o zamówieniu nr 9248-2015 z 14 stycznia 2015 r., ogłoszenie o zmianie ogłoszenia nr 17384-2015 z 26 stycznia 2015 r., protokół Komisji z 30 stycznia 2015 r., zaproszenie do udziału w licytacji elektronicznej z 30 stycznia 2015 r. wraz z listą adresatów zaproszenia (11 oferentów), zawiadomienie o zamknięciu licytacji nr RGP.271.III.1.2015 z 16 lutego 2015 r., protokół z postępowania nr RGP.III.1.2015 (druk ZP-LE), 11 wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, umowę nr FN.III.032.55.2015 z 25 lutego 2015 r., ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nr 45014-2015 z 2 marca 2015 r., zarządzenie Nr 5/2015 Wójta Gminy Miłkowice z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie powołania Komisji do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn: Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej dla Strefy Aktywności Gospodarczej w Rzeszotarach, protokołu z posiedzenia Komisji nr RGP.II.271.1.2015 z 12 stycznia 2015 r. na którym Wójt zatwierdził proponowany tryb wyboru Wykonawcy, korespondencję prowadzoną z Wykonawcami (zapytania o odpowiedzi) oraz dokumentację finansowo-księgową dotyczącą przedmiotowego zamówienia.

Z informacji zawartych zarówno we wniosku o wyrażenie zgody na przeprowadzenie zamówienia jak i w protokole z postępowania nr RGP.III.1.2015 wynikało, iż szacunkowa wartość zamówienia ustalona została 14 listopada 2014 r. na podstawie kosztorysu inwestorskiego i wynosiła 1.776.026,04 zł, co stanowiło równowartość 420.371,14 euro.

Dokumentacja projektowo-kosztorysowa wykonana została przez również Firmę Usługi Architektoniczno-Inżynierskie Jan Węglewski w Legnicy. Prace zlecone zostały na podstawie umowy Nr FN.III.032.203.2014 r. w przedmiocie aktualizacji kosztorysu inwestorskiego dla opisywanego zadania z ceną brutto 1.000 zł. Ustalono, iż sporządzenie kosztorysu zlecone zostało w 2009 r. Wykonawca 6 lipca 2009 r. sporządził dwa kosztorysy: wyceniając sieć wodociągową i kanalizacji sanitarnej na kwotę 1.733.876,05 zł oraz przepompownię ścieków P1 i P2 na kwotę 161.034,74 zł. W kosztorysie inwestorskim z 14 listopada 2014 r. ujęto koszty dwóch inwestycji.

Dokonując kontroli pod kątem zabezpieczenia w budżecie Gminy środków finansowych na realizację zamówienia ustalono, iż w budżecie na 2015 r. przyjętym przez Radę Gminy Miłkowice uchwałą Nr III/20/2014 z 29 grudnia 2014 r. na realizację inwestycji zabezpieczono środki finansowe w kwocie 2.000.000 zł (dział 010, rozdział 01010 § 6050).

Z informacji zawartych w dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznej wykonania robót oraz zawartych w ogłoszeniu o zamówieniu wynikało, iż przedmiotem zamówienia była budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej dla Strefy Aktywności Gospodarczej w Rzeszotarach. Na zakres zamówienia składały się w szczególności: budowa sieci wodociągowej o dł. 1.891 m wraz z uzbrojeniem, budowa kanalizacji sanitarnej wraz z uzbrojeniem, budowa dwóch pompowni ścieków– P1 i P2 wraz z budową linii kablowej dla zasilania pompowni.

Ogłoszenie o zamówieniu w trybie licytacji zawierało informacje o których mowa w art. 75 ust. 2 ustawy Pzp.

Wnioski od dopuszczenie do udziału w licytacji składać należało do 26 stycznia 2015 r. do godz. 10:00. Wykonawców zobowiązano do wniesienia wadium w wysokości 17.000 zł w formie wynikającej z art. 45 ust. 6 ustawy Pzp. Termin otwarcia licytacji określono na dzień 16 lutego 2015 r. godz. 9:00. Licytacja składać się miała z 1 etapu, którego zamknięcie nastąpić miało w przypadku gdy nie zostanie złożona żadna oferta lub gdy w ciągu 5 minut od złożenia

oferty przez jednego z wykonawców nie została złożona żadna inna oferta. Minimalna wysokość postąpienia określona została na kwotę 1.000 brutto. Zadanie miało być wykonane do 31 sierpnia 2015 r. a termin związania ofertą określono na 30 dni liczonych od ostatecznego terminu składania ofert. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy określono na 5% wartości umowy brutto. Nie stwierdzono nieprawidłowości w przedmiocie określenie terminu do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w licytacji (art. 76 ust. 1 ustawy Pzp). Zmiany ogłoszenia dokonano w związku ze zmianą rachunku bankowego na który wpłacać należało wadła wnoszone w formie pieniężnej.

Z przedstawionych dokumentów oraz protokołu Komisji z dnia 30 stycznia 2015 r., do dnia 26 stycznia 2015 r. do godz. 10:00 wpłynęło 11 wniosków o dopuszczenie do udziału w licytacji. W trakcie oceny ofert, na podstawie art. 26 ust. 3 wzywano uczestników do uzupełnienia brakujących dokumentów. Zamawiający udzielał również odpowiedzi na pytania, które zamieszone zostały na stronie internetowej oraz w siedzibie zamawiającego.

Z zaproszenia do udziału w licytacji z 30 stycznia 2015 r. wynikało, iż do składania ofert zaproszonych zostało 11 oferentów.

Na 11 oferentów – 4 z nich w postępowaniu złożyło wadium w formie pieniężnej (każdy po 17.000 zł). Kwota wadium wpłacona została na rachunek depozytów (nr rachunku bankowego 94 8669 0001 0320 5929 2000 0003) i ujęta na koncie 240-„Pozostałe rozrachunki”. Kontrola dotycząca rozrachunków na koncie 240 wykazała, iż na koncie tym ewidencjonowano również środki pieniężne z tytułu należytego wykonania umów z wykonawcami zadań inwestycyjnych. Rachunek bankowy, na którym przechowywano te środki pieniężne nie był oprocentowany (szczegóły w tym zakresie zawiera rozdział II niniejszego protokołu kontroli – str. 6).

Otwarcie licytacji nastąpiło 16 lutego 2015 r. o godz. 9:00. Nie stwierdzono nieprawidłowości w stosunku do terminu otwarcia licytacji wynikającego z art. 76 ust. 4 ustawy Pzp. Licytacja zamknięta została o godz. 12:06 – w ciągu 5 minut od złożenia ostatniej z ofert nie wpłynęła żadna inna. Z listy postąpień stanowiącej jeden z załączników do protokołu z postępowania nr RGP.III.1.2015 (Druk ZP-LE) wynikało, iż najkorzystniejszą ofertę złożyła firma Robkom Sp. z o.o. w Legnicy z ceną 945.000 zł, która dnia 19 lutego 2015 r. przedłożyła kosztorys na wykonanie robót.

Według umowy nr FN.III.032.55.2015 z 25 lutego 2015 r., za wykonanie przedmiotu zamówienia zgodnie z dokumentacją projektową i specyfikacją techniczną do 31 sierpnia 2015 r., zamawiający wypłaci wynagrodzenie w wysokości 945.000,00 zł brutto. Na wykonane prace wykonawca zobowiązał się udzielić 40 miesięcznej gwarancji. Na poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy wykonawca wniósł kwotę 47.250,00 zł w formie gwarancji ubezpieczeniowych (5% wynagrodzenia) a także gwarancję ubezpieczeniową usunięcia wad i usterek do kwoty 14.175,00 zł (gwarancja Nr 32GG10/0296/15/0002).

Strony ustaliły, iż płatności odbywać będą się częściowo na podstawie wystawionych faktur: pierwszą i drugą na kwotę nie większą niż 30% wynagrodzenia; końcową – po zakończeniu realizacji umowy. Podstawą wypłaty miały być protokoły odbioru i kosztorys powykonawczy prac uwzględnionych na fakturach częściowych. Płatność ustalono na 30 dni od daty otrzymania faktury.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych opublikowane zostało 2 marca 2015 r. pod nr 45014-2015.

Prace realizowane były na podstawie pozwolenia na budowę Nr 339/09 z 16 czerwca 2009 r. Założony został dziennik budowy nr 165/12, w którym na bieżąco prowadzono wpisy dotyczące postępu prac budowlanych.

Pismem z 17 sierpnia 2015 r. Wykonawca powiadomił o zakończeniu prac. Zarządzeniem Nr 86/2014 z 18 września 2014 r. Wójt Gminy Miłkowice powołał komisję odbiorową. Odbioru końcowego dokonano 31 sierpnia 2015 r. – bez uwag.

Za wykonaną pracę wykonawca wystawił trzy faktury: nr 01/06/2015 z 2 czerwca 2015 r.

na kwotę 282.816,93 zł (protokół częściowy odbioru z 2 czerwca 2015 r.), nr 01/07/15 z 14 lipca 2015 r. na kwotę 282.974,34 zł (protokół częściowy odbioru z 14 lipca 2015 r.) i nr 01/08/15 z 31 sierpnia 2015 r. na kwotę 379.208,73 zł (protokół częściowy odbioru z 31 sierpnia 2015 r.). Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 201-„Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” o nr konta 201-266 z dnia 6 lipca 2016 r. oraz konta 130-„Rachunek bieżący jednostki” o nr 130-5 oraz wyciągów bankowych Nr 117, 142 i 172 nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawidłowego sklasyfikowania przedmiotowego wydatku, jego ujęcia w ewidencji księgowej jak również terminowej płatności. Rozliczenie wykonanych prac nastąpiło zgodnie z postanowieniami § 8 umowy (tj. w odpowiedniej wysokości co do faktur czasowych oraz na podstawie częściowych protokołów odbioru oraz kosztorysów powykonawczych).

Przyjęcie środka trwałego w postaci budowy sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej dla Strefy Aktywności Gospodarczej w Rzeszotarach w ewidencji księgowej na koncie 011-„Środki trwałe” nastąpiło pod datą 29 września 2015 r. na podstawie dowodu OT-„Przyjęcie środka trwałego” o nr RGP.II.Z.15.2015 z 25 września 2015 r. Łączna wartość przyjętego środka trwałego stanowiła kwotę 998.184,66 zł i wynikała z wartości ujętej na prowadzonym dla przedmiotowej inwestycji koncie 080-„Środki trwałe w budowie (inwestycje)” o nr 080-59. Na przedmiotową kwotę składały się poniesienie przez Gminę wydatki między na wykonanie dokumentacji projektowej oraz nadzór inwestorski.

2.3 Dotacje udzielone z budżetu Gminy dla jednostek niezliczonych do sektora finansów publicznych

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielenia i rozliczenia dotacji objęto dotacje udzielone z budżetu Gminy Miłkowice w 2015 r., tj.:

- 1) dotację udzieloną na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru - 1 dotacja w wysokości 40.000 zł (92120/2720),
- 2) dotacje udzielone na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie - 5 dotacji w łącznej wysokości 94.500 zł (92605/2820).

Dotacja udzielona na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru

Zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach, sposobu ich rozliczania i kontroli wykonania zleconych zadań przez Radę Gminy Miłkowice określone zostały w uchwale Nr XXXIV/235/2006 z 22 września 2006 r., do której wprowadzono zmiany uchwałą Nr XIX/94/2007 z 28 grudnia 2007 r.

Dotacja w wysokości 40.000 zł udzielona została na prace polegające na przebudowie instalacji elektrycznej w Kościele p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Miłkowicach - umowa nr FN.III.032.245.2015 z 5 listopada 2015 r. i poprzedzona została wydaniem przez Radę Gminy Miłkowice uchwały Nr XIV/113/2015 z 28 października 2015 r. w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorsko-restauratorskie przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Wydatki z tytułu dotacji miały pokrycie w budżecie Gminy – uchwałą Nr III/20/2014 z 29 grudnia 2014 r. w sprawie budżetu Gminy Miłkowice na 2015 r. wraz ze zmianą dokonaną na podstawie uchwały Nr XI/84/2015 z 14 sierpnia 2015 r. i Nr XIII/95/2015 z 30 września 2015 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Miłkowice na 2015 r.

W toku kontroli ustalono:

W uchwale Nr XXXIV/235/2006 z 22 września 2006 r. ze zmianami, Rada Gminy Miłkowice uchwaliła dwie daty do złożenia wniosku o przyznanie dotacji, tj.:

- w § 5 ust. 1 ustaliła, iż „Udzielenie dotacji może nastąpić wyłącznie na podstawie wniosku złożonego przez wnioskodawcę w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy”,
- w § 10 ust. 3 ustaliła, iż „Podmioty ubiegające się o dotację mogą składać wnioski w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku budżetowego”.

W wyjaśnieniach z 5 września 2016 r. Wójt Gminy Miłkowice wskazał, iż „(...) Zgodnie z zapisami Uchwały termin z § 5 ust. 1 należy rozumieć jako termin podstawowy, w którym podmioty chcąc otrzymać dotację z Budżetu Gminy winne złożyć wniosek. Zapisy dotyczące terminu z § 10 ust. 3 należy rozumieć jako dodatkową możliwość dla podmiotów ubiegających się o dotację w przypadku, gdy w Budżecie Gminy były zabezpieczone środki z przeznaczeniem na dotację na prace konserwatorskie (...), a nie został złożony żaden wniosek w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy (...)” a także „(...) W związku z koniecznością dostosowania zasad udzielenia dotacji do aktualnych przepisów wynikających z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w tym ujednoczenia terminów złożenia wniosku na dotację na prace konserwatorskie (...) została przyjęta nowa uchwała w sprawie: zasad i trybu udzielania z budżetu Gminy Miłkowice dotacji celowych na prace konserwatorskie (...). Uchwała została podjęta na sesji Rady Gminy Miłkowice 30 sierpnia 2016 r.” (**akta kontroli część B nr III.2-19, str. 80-83**).

Objęta kontrolą dotacja przyznana została po rozpatrzeniu wniosku Proboszcza, który do Urzędu Gminy Miłkowice złożony został 3 czerwca 2015 r.

Pismem z dnia 1 lipca 2015 r. Wójt Gminy Miłkowice wezwał Proboszcza Parafii „(...) do usunięcia braków Wniosku o udzielenie dotacji (...) poprzez dołączenie następujących dokumentów: pozwolenia konserwatora zabytków na prowadzenie prac, na które ma być przeznaczona udzielona dotacja, pozwolenie na budowę lub zgłoszenie robót, jeżeli prace wymagają uzyskania takiego pozwolenia lub zgłoszenie właściwemu organowi nadzoru budowlanego, kosztorys inwestorski prac, z uwzględnieniem cen zakupu materiałów niezbędnych do ich przeprowadzania i składników cenotwórczych”, wyznaczając termin do ich wniesienia („w terminie 14 lipca 2015 r. od dnia otrzymania wezwania”). Na wniosek Proboszcza z 14 lipca 2015 r., termin uzupełnienia wniosku przesunięty został na dzień 31 sierpnia 2015 r. Wnioskiem z 26 sierpnia 2015 r. Proboszcz ponownie poprosił o przedłużenie terminu do 30 września 2015 r. Termin przedłużony został do 31 października 2015 r. (pismo nr SO.II.411.4.2015 z 28 sierpnia 2015 r.)

Dnia 22 października 2015 r. do Urzędu złożony został wniosek Proboszcza wraz z załącznikami. Wniosek sporządzony został z datą 1 czerwca 2015 r.; zawierał wyliczenie maksymalnej kwoty dotacji dokonane przez Inspektora do spraw społecznych (K.D.) wraz z propozycją kwoty dotacji oraz podpisem Wójta Gminy Miłkowice (decyzja o przyznaniu dotacji w wysokości 40.000 zł). Inspektorowi do spraw społecznych (K.D.) pisemnie nie powierzono czynności związanych ze sprawami udzielania i rozliczenia dotacji, w szczególności sprawdzania formalnej poprawności składanego wniosku, a także wyliczenia wysokości dotacji oraz sprawdzenia złożonego rozliczenia z wykorzystania dotacji.

Według pkt 7 wniosku o dotację, do zakresu prac polegających na „przebudowie instalacji elektrycznej” objętych dotacją zaliczono: „Demontaże, Instalacja uziemiająca i wyrównawcza, Instalacja nagłośnieniowa i urządzenia, Instalacja oświetleniowa i gniazdowa – instalacja odgromowa”. Kategorie nakładów koniecznych, na które może zostać przyznana dotacja celowa na prace lub roboty przy zabytkach wpisanych do rejestru określone zostały w art. 77 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.). W przepisie tym nie uwzględniono nakładów na urządzenia nagłaśniające. Do Wójta Gminy Miłkowice zwrócono się z pytaniem, dlaczego bez uwag przyjął wniosek o przyznanie dotacji, w szczególności co do zakresu wymienionych w nim prac ze środków pieniężnych dotacji. W złożonych 8 sierpnia 2016 r. wyjaśnieniach ujętych jako **akta kontroli część B nr III.2-20, str. 84-89, pytanie nr 1** Wójt wskazał, iż „Weryfikując wniosek złożony przez

Handwritten signatures and initials in the bottom left corner.

Handwritten signature and initials in the bottom right corner.

Proboszcza (...) dokonana została analiza dokumentów dołączonych do wniosku m.in. decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, decyzji Starosty Legnickiego i kosztorysu inwestorskiego (...). Art. 77 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami stanowi katalog prac, na które może zostać przyznana dotacja, w pkt. 12 wymieniono prace związane z modernizacją instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginały, wykonane z drewna części składowe i przynależności. W związku z powyższym uwzględniając, że odpowiednie organa decyzjami zatwierdziły projekt budowlany i udzieliły pozwolenia na roboty budowlane polegające na przebudowie instalacji elektrycznej (...) organ uznał, że wykonanie instalacji nagłośnieniowej stanowi zakres robót instalacji elektrycznej (...).

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień stwierdzić należy, iż zadane Wójtowi pytanie dotyczyło wprost opisanego we wniosku zakresu prac polegających między innymi na „(...) Instalacja nagłośnieniowa i urządzenia (...)”, które miały być finansowane z środków dotacji. Z tak sformułowanego zakresu można wywnioskować, iż prace obejmują również „urządzenia nagłośnieniowe”. Dodatkowo wskazać należy, iż w sprawozdaniu z wykorzystania dotacji złożonym przez Proboszcza (które omówione zostało poniżej) wskazano, iż zadanie składało się z: „Demontażu i wykonania; Instalacja uziemiająca i wyrównawcza; Instalacja nagłośnieniowa i urządzenia; Instalacja oświetleniowa i gniazdowa – instalacja odgromowa”.

Zawarta 5 listopada 2015 r. umowa nie zawierała niektórych elementów, które wymienione zostały w § 7 uchwały Nr XXXIV/235/2006 z 22 września 2006 r. ze zmianami, tj.: szczegółowego zakresu prac (§ 7 pkt 3), zakresu planowanych prac finansowanych ze środków własnych wnioskodawcy (§ 7 pkt 4), zakresu planowanych prac finansowanych z dotacji (§ 7 pkt 5), harmonogramu realizacji i finansowania prac (§ 7 pkt 6). Ze złożonych przez Wójta Gminy Miłkowice wyjaśnienia wynikało, iż „Pracownik sporządzający projekt umowy sugerował się zapisami art. 150 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, nie uwzględnił natomiast wszystkich zapisów § 7 Uchwały Nr XXXIV/235/2006 z 22 września 2006 r. ze zmianami (...)” - **akta kontroli część B nr III.2-20, str. 84-89, pytanie nr 2.**

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień stwierdzić należy, iż elementy umowy dotacji udzielanej z budżetu gminy określone zostały w art. 250 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Według § 2 umowy, przekazanie dotacji nastąpić miało do 13 listopada 2015 r. a nastąpiło 16 listopada 2015 r. (WB nr 223). W złożonych 8 sierpnia 2016 r. wyjaśnieniach Wójt Gminy Miłkowice wskazał, iż „Dyspozycja na przekazanie dotacji ze stanowiska merytorycznego została przekazana 13 listopada 2015 r. (piątek) w godzinach popołudniowych, co uniemożliwiło wykonanie przelewu tego dnia. (...)” - **akta kontroli część B nr III.2-20, str. 84-89, pytanie nr 3.**

Według złożonego 15 stycznia 2016 r. „Raportu z wykonania zadania w ramach dofinansowania z budżetu Urzędu Gminy Miłkowice ze środków przeznaczonych na ochronę zabytków” (stanowiącego rozliczenie udzielonej dotacji) wykonanie zadania składało się z: „Demontażu i wykonania; Instalacja uziemiająca i wyrównawcza; Instalacja nagłośnieniowa i urządzenia; Instalacja oświetleniowa i gniazdowa – instalacja odgromowa”. Do raportu załączono:

- 1) oryginał umowy nr 1/2015 z 1 września 2015 r. z firmą Instalacje Elektryczne „Voltrix” Jarek Tomasz w Krotoszycach - wykonawca robót (§ 4 ust. 1 pkt 1 umowy i § 8 ust. 2 pkt 1 uchwały),
- 2) oryginały faktur nr 06-10/2015 z 29 października 2015 r. na kwotę 35.000 zł i nr 02-11/2015 z 21 listopada 2015 r. na kwotę 12.593,40 zł wystawionych przez firmę „Voltrix” wraz z dowodami zapłaty; faktury wystawione zostały za „wykonanie instalacji elektrycznej” na łączną kwotę kwota 47.593,40 zł (§ 4 ust. 1 pkt 2 umowy i § 8 ust. 2 pkt 2 uchwały);

- 3) uwierzytelnioną przez pracownika Urzędu Gminy kopię kosztorysu powykonawczego z 4 stycznia 2016 r. na zdanie „Przebudowa instalacji elektrycznej w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Miłkowicach sporządzonego przez firmę „Voltrix” na kwotę 47.593,40 zł (§ 4 ust. 1 pkt 3 umowy i § 8 ust. 2 pkt 3 uchwały);
- 4) oryginał protokołu odbioru końcowego z 17 grudnia 2015 r. (§ 4 ust. 1 pkt 4 umowy i § 8 ust. 2 pkt 4 uchwały).

Zgodnie z § 8 pkt 2 uchwały Nr XXXIV/235/2006 z 22 września 2006 r. ze zmianami, do zestawienia stanowiącego rozliczenie dotacji wnioskodawca zobowiązany był dołączyć kopie dokumentów uwierzytelnione przez pracownika Urzędu Gminy w Miłkowicach.

Z protokołu odbioru końcowego robót z 17 grudnia 2015 r. wynikało, iż w odbiorze robót nie uczestniczył przedstawiciel dotującego, wbrew takiemu wymogowi określone w § 6 umowy, a prace wykonane zostały w Kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Siedliskach a nie w Kościele p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Miłkowicach.

W złożonych 8 sierpnia 2016 r. wyjaśnieniach ujętych jako **akta kontroli część B nr III.2-20, str. 84-89, pytanie nr 4** Wójt Gminy Miłkowice wskazał, iż oryginały dokumentów załączonych do wniosku złożone zostały przez Proboszcza w sekretariacie Urzędu. „(...) *Proboszcz Parafii w rozmowie telefonicznej z pracownikiem został poinformowany, iż zobowiązany był dołączyć jedynie kopie ww. dokumentów uwierzytelnione przez pracownika Urzędu Gminy Miłkowice. Proboszcz (...) zadeklarował się odebrać oryginały dokumentów i wspólnie z pracownikiem skopiować dokumenty, ale tego nie uczynił (...)*”. Wójt wyjaśnił również, iż w protokole wskazano Kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Siedliskach a powinien być wskazany Kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Miłkowicach („błąd piśmienniczy”) oraz potwierdził, iż w odbiorze nie uczestniczył przedstawiciel dotującego (**akta kontroli część B nr III.2-20, str. 84-89, pytanie nr 5**).

Z przedłożonego „Raportu z wykonania zadania (...)” nie wynikało jaki zakres prac sfinansowany został z środków własnych (7.593,40 zł) a jaki z otrzymanej dotacji (40.000 zł). Zatwierdzenia rozliczenia dotacji Wójt Gminy Miłkowice dokonał na sporządzonym 29 stycznia 2016 r. przez Inspektora do spraw społecznych „Rozliczeniu dotacji według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.”

Z uwagi na brak rozróżnienia w „Raporcie z wykonania zadania (...)” prac sfinansowanych z środków własnych (7.593,40 zł) od prac sfinansowanych z otrzymanej dotacji (40.000 zł), rozbieżności w określeniu przedmiotu prac we wniosku o udzielenie dotacji i w umowie dotacji a także informacji wynikających z kosztorysu powykonawczego z 4 stycznia 2016 r., który obejmował wycenę prac w zakresie instalacji nagłośnienia i faktur za wykonanie zadania (za „wykonanie instalacji elektrycznej”) do Wójta Gminy Miłkowice zwrócono się z prośbą o dokonanie weryfikacji złożonego rozliczenia dotacji, w szczególności wskazanie jakie prace zostały sfinansowane z dotacji a jakie ze środków własnych. Według złożonego wyjaśnienia, 40.000 zł wydatkowane zostało na demontaż, instalację oświetleniową i gniazdową, instalację nagłośnieniową, instalację uziemiającą i wyrównawczą i pomiary elektryczne. Część kosztów dot. instalacji nagłośnieniowej, w szczególności wydatków na sprzęt i okablowanie nagłaśniające pokryte zostały z środków własnych Parafii (7.593,40 zł) - **akta kontroli część B nr III.2-20, str. 84-89, pytanie nr 6**.

Ewidencję księgową dotacji prowadzono na koncie 224-5-6, „Parafia Rzymsko-Katolicka Miłk”. Rozliczenia dotacji dokonano pod datą 31 grudnia 2015 r. na podstawie polecenia księgowania PK 51 sporządzonego 4 marca 2016 r. przez Inspektora do spraw księgowości budżetowej (B.L.). Polecenie księgowania nie posiadało udokumentowania, iż zostało sprawdzone i zatwierdzone. Na podstawie § 10 pkt 5 pkt 3 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Miłkowice (stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia nr 7/2005 Wójta Gminy Miłkowice z 1 lutego 2005 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową, które zmienione zostało zarządzeniem nr 102/2008 z 31 grudnia 2008 r. i nr 75/2012 z 26 października 2012 r.),

polecenie księgowania zaliczono do dowodów księgowych rozliczeniowych. Według § 22 pkt 1 Instrukcji obiegu (...), wszelkie dokumenty stanowiące podstawę księgowania powinny być poddane kontroli przed zrealizowaniem i zaksięgowaniem.

Jako akta kontroli część B nr III.2-21, str. 90-147 ujęto potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopię:

- 1) uchwały Nr XXXIV/235/2006 Rady Gminy Miłkowice z 22 września 2006 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach, sposobu ich rozliczania i kontroli wykonania zleconych zadań przez Radę Gminy Miłkowice,
- 2) uchwały Nr XIX/94/2007 Rady Gminy Miłkowice z 28 grudnia 2007 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach, sposobu ich rozliczania i kontroli wykonania zleconych zadań;
- 3) wniosku o udzielenie dotacji, który do Urzędu Gminy Miłkowice wpłynął 3 czerwca 2015 r.,
- 4) wniosku o udzielenie dotacji, który do Urzędu Gminy Miłkowice wpłynął 22 października 2015 r.,
- 5) uchwały Nr XIV/113/2015 Rady Gminy Miłkowice z 28 października 2015 r. w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorsko-restauratorskie przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków,
- 6) umowy nr FN.III.032.032.245/2015 o udzielenie dotacji z 5 listopada 2015 r.,
- 7) „Raportu z wykonania zadania w ramach dofinansowania z budżetu Urzędu Gminy Miłkowice ze środków przeznaczonych na ochronę zabytków” z 15 stycznia 2016 r. wraz z załącznikami, tj. umową nr 1/2015 z 1 września 2015 r. z firmą Instalacje Elektryczne „Voltrix” Jarek Tomasz w Krotoszycach, fakturą nr 06-10/2015 z 29 października 2015 r. i nr 02-11/2015 z 21 listopada 2015 r. wraz z dowodami zapłaty; kosztorysu powykonawczego z 4 stycznia 2016 r. na zdanie „Przebudowa instalacji elektrycznej w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Miłkowicach sporządzonego przez firmę „Voltrix” na kwotę 47.593,40 zł; protokołu odbioru końcowego z 17 grudnia 2015 r.;
- 8) rozliczenia dotacji według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. sporządzonego 29 stycznia 2016 r.

Dotacje udzielone na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie

Sprawy związane ze „współpracą ze stowarzyszeniami kultury fizycznej i klubami sportowymi w zakresie upowszechnia kultury fizycznej i sportu (wsparcie w formie dotacji, realizacja zadań z tego zakresu)” należały do obowiązków Inspektora do spraw zamówień publicznych i społecznych (E.P.) – zakres czynności przyjęty 4 stycznia 2015 r.

W latach 2011-2015 w Gminie Miłkowice obowiązywał „Program współpracy Gminy Miłkowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” przyjęty przez Radę Gminy Miłkowice uchwałą Nr IV/29/2011 z 11 lutego 2011 r.

Ustalono, że na lata 2011-2015 organ stanowiący nie uchwalił rocznych programów współpracy. Roczny program współpracy, o którym mowa w art. 5a ust. 1 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj.: Dz.U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.; obecnie tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 239 – dalej „ustawy o wolontariacie”), uchwalany jest obligatoryjnie, natomiast program wieloletni, jak wynika z art. 5a ust. 2 powołanej ustawy, organy samorządowe przyjmują fakultatywnie. W złożonym 23 sierpnia 2016 r. wyjaśnieniu, Wójt Gminy Miłkowice wskazał, iż „(...) Uchwałą Nr IV/29/2011 Rady Gminy Miłkowice z dnia 11 lutego 2011 r. przyjęto wieloletni Program współpracy Gminy Miłkowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2011-2015. Szczegółowość zadań tego wieloletniego programu przekracza dyspozycję zawartą w art. 5a ust. 5 ustawy przewidziany dla wieloletniego programu współpracy. Organy gminy miały,

jak z tego wynika, na celu połączenie materii wieloletniego i rocznego programu w jednym akcie. Odstąpiliśmy jednak od tej praktyki. Program na 2016 rok został przyjęty Uchwałą Nr XV/124/2015 Rady Gminy Miłkowice z dnia 25 listopada 2015 r. (...). Obecnie trwają prace przygotowawcze do przeprowadzenia procedury w sprawie podjęcia uchwały w sprawie Programu współpracy Gminy Miłkowice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2017 r." (akta kontroli część B nr III.2-22, str. 148-149).

Kontroli poddano prawidłowość przyznania i rozliczenia dotacji w odniesieniu ustawy o wolontariacie oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 grudnia 2010 roku w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25).

W załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 16/2015 z 10 lutego 2015 r. w sprawie wskazania formy i zakresu zadania, którego realizacja będzie wspierana i wysokości środków publicznych przeznaczonych na jego realizację oraz ustalania szczegółowych warunków przeprowadzania konkursu ofert, Wójt Gminy Miłkowice wskazał, iż ze środków budżetu Gminy wspierane będą zadania w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu: w piłce nożnej (wraz z utrzymaniem bazy sportowej) i w brydżu sportowym poprzez: organizowanie zawodów oraz imprez sportowych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym, udział w zawodach w ramach współzawodnictwa sportowego, prowadzenie szkoleń i zajęć treningowych oraz obozów sportowych, utrzymanie bazy sportowej.

Na realizację tych zadań w budżecie na 2015 r. zabezpieczono środki finansowe w wysokości 94.500 zł (uchwała Rady Gminy Miłkowice Nr III/20/2014 z 29 grudnia 2014 r. w sprawie budżetu Gminy Miłkowice na rok 2015 i wydruk z ewidencji księgowej z 11 lipca 2016 r. obroty za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. dział: 926, rozdział: 92605, paragraf 2820).

W toku kontroli ustalono, iż:

W 2015 r. Wójt Gminy Miłkowice ogłosił otwarty konkurs na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o wolontariacie. Ogłoszenie o konkursie zawierało wszystkie informacje określone w art. 13 ust. 2 ustawy o wolontariacie. Termin do składania ofert ustalono w sposób wynikający z art. 13 ust. 1 w związku z ust. 3 ustawy o wolontariacie.

Komisja konkursowa do oceny i wyboru ofert na realizację zadań publicznych powołana została przez Wójta Gminy Miłkowice w zarządzeniu Nr 23/2015 z 3 marca 2015 r. Prace związane z oceną i wyborem ofert udokumentowane zostały w protokole z 9 marca 2015 r., a osoby wchodzące w skład Komisji złożyły oświadczenia, iż nie są wolontariuszami lub członkami podmiotów ubiegających się o dotację oraz, że nie pozostają z wnioskodawcami w żadnym stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności.

Informacja o rozstrzygnięciu konkursu do publicznej wiadomości podana została w sposób określony w art. 15 ust. 2j w związku z art. 13 ust. 3 ustawy o wolontariacie i zawierała wszystkie dane określone w art. 15 ust. 2h ustawy o wolontariacie.

Z wyłonionymi w drodze konkursu podmiotami Wójt Gminy Miłkowice zawarł następujące umowy:

- 1) z LZS „Dąb-Stowarzyszenie” Siedliska z/s w Miłkowicach – umowa nr FN.III.032.65.2015 z 11 marca 2015 r.; na zadanie pn. „Organizacja przygotowań i udział w lokalnych i ponadlokalnych imprezach sportowych w piłce nożnej na terenie gminy Miłkowice wraz z utrzymaniem bazy sportowej”, które realizowane było w okresie od 11 marca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. – kwota dotacji 19.000 zł;
- 2) Z KS „Victoria” w Rzeszotarach – umowa nr FN.III.032.66.2015 z 11 marca 2015 r. na zadanie pn. „Przygotowanie i udział w rozgrywkach sportowych w piłce nożnej na terenie

- Gminy Miłkowice oraz utrzymanie bazy sportowej” – które realizowane było w okresie od 11 marca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. – kwota dotacji 11.000 zł;
- 3) z LKS „Czarni” Miłkowice z/s w Miłkowicach – umowa nr FN.III.032.61.2015 z 11 marca 2015 r. wraz z aneksem nr 1 z 30 października 2015 r.; na zadanie pn. „Organizacja przygotowań i udział w lokalnych i ponadlokalnych imprezach sportowych w piłce nożnej na terenie Gminy Miłkowice wraz z utrzymaniem bazy sportowej”, które realizowane było od 11 marca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. – kwota dotacji 18.000 zł;
 - 4) KS „Iskra” Kochlice w Kochlicach – umowa nr FN.III.032.63.2015 z 11 marca 2015 r. na zadanie pn. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w piłce nożnej na terenie gminy Miłkowice wraz z utrzymaniem bazy sportowej”, które realizowane było od 11 marca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. – kwota dotacji 37.500 zł;
 - 5) Z Klubem Brydża Sportowego „Miłkowice” z/s w Miłkowicach – umowa nr FN.III.032.68.2015 z 11 marca 2015 r. na zadanie pn. „Organizacja turniejów brydża sportowego dla seniorów i juniorów na szczeblu gminnym, rejonowym. Organizacja szkoleń i młodzieży z zakresu brydża sportowego i innych gier logicznych. Udział w rozgrywkach III ligi, Ligi okręgowej, dolnośląskiej ligi szkolnej w Mistrzostwach Polski Młodzików w Brydżu Sportowym i innych imprezach brydżowych szczebla ogólnopolskiego i ME”, które realizowane było od 11 marca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. – kwota dotacji 9.000 zł.

Rozliczenia poszczególnych dotacji dokonano z uwzględnieniem aktualizacji kosztorysu i harmonogramu, które przedłożone zostały przez beneficjentów dotacji. Po złożeniu sprawozdań, Inspektor do spraw zamówień publicznych i społecznych (E.P.) każdorazowo dokonywał analizy sprawozdania obejmującego kontrolę w zakresie merytorycznym i formalnym realizacji zadań. Z czynności tej sporządzał odrębny dokument, który był podpisany przez Wójta Gminy Miłkowice.

Z przedłożonych sprawozdań oraz analizy dokonanej przez Inspektora do spraw zamówień publicznych i społecznych (E.P.), wynikało, iż w 100% dotacja nie została wykorzystana przez KS „Viktoria” w Rzeszotarach (kwota przyznana 11.000 zł – kwota do zwrotu 4.349,33 zł) i LKS „Czarni” w Miłkowicach (kwota przyznana 18.000 zł – kwota do zwrotu 58 zł). Zwrotu niewykorzystanej części dotacji beneficjenci dokonali w terminie wynikającym z § 10 pkt 1 poszczególnych umów, tj. odpowiednio 15 stycznia 2016 r. i 14 stycznia 2016 r.

W 2015 r., oprócz dotacji na „Organizację turniejów brydża sportowego (...), na podstawie umowy nr FN.III.032.14.2015 z 3 lutego 2015 r z budżetu Gminy Miłkowice dla Klubu Brydża Sportowego „Miłkowice” udzielona została dotacja w wysokości 1.500 zł na realizację zadania „Warsztaty szkoleniowe dla dzieci i młodzieży pn. Ferie tylko z brydżem sportowym”. Dotacja udzielona została w oparciu o art. 19a ust. 1 ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, po rozpatrzeniu oferty złożonej przez Klub 12 stycznia 2015 r. Przedłożona oferta zamieszczona została w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w siedzibie Urzędu Gminy Miłkowice, w terminie określonym w art. 19a ust. 4.

Z przedstawionej oferty wynikało, iż zadanie łącznie spełniało przesłanki określone w art. 19a ust. 1 pkt 1-2 ustawy, tj. wysokość dofinansowania nie przekroczyła kwoty 10.000 zł a zadanie miało być realizowane w okresie od 24 stycznia do 28 lutego 2015 r. (tj. nie dłużej niż 90 dni). Z przedłożonego sprawozdania oraz analizy dokonanej przez Inspektora do spraw zamówień publicznych i społecznych (E.P.) wynikało, iż zadanie zostało zrealizowane zgodnie z umową przy wykorzystaniu 100% środków dotacji

Zatwierdzenia rozliczenia dotacji Wójt Gminy Miłkowice dokonał na sporządzonym 27 stycznia 2016 r. przez Inspektora do spraw społecznych „Rozliczeniu dotacji dla podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu za rok 2015” oraz dokumencie pn „Rozliczenie dotacji wynikająca z umowy dnia 03.02.2015 r. FN.III.032.14.2015 r. na podstawie art. 19a ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie”. Ewidencję księgową dotacji prowadzono na kontach analitycznych, tj.: 224-4-4, „Dotacja Dąb

Stowarzyszenie”, 224-4-1, „Dotacja Viktoria”, 224-4-3-„Dotacja Ludowy Klub Czarni”, 224-4-2, „Dotacja Iskra”, 224-4-5, „Dotacja Brydż Sportowy”. Rozliczenia dotacji dokonano pod datą 31 grudnia 2015 r. na podstawie polecenia księgowania PK 51 sporządzonego 4 marca 2016 r. przez Inspektora do spraw księgowości budżetowej (B.L.). Polecenie księgowania nie posiadało udokumentowania, iż zostało sprawdzone i zatwierdzone (§ 10 pkt 5 pkt 3 i § 22 pkt 1 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Miłkowice).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wykonania i rozliczenia finansowego zadań, na realizację których budżetu Gminy Miłkowice udzielono dotacji.

Z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 224-„Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych (wydruk z 30 czerwca 2016 r. Zestawienie obrotów i sald konta 224 za okres od stycznia do grudnia 2015 r.) wynikało, iż w 2015 r. na koncie 224-4-6, „Klub Iskra na progr.A/A” ujęto kwotę 8.000 zł tytułem „dotacji na realizacji programu z A/A”. Kwota ta zakwalifikowana została do działu 851 - Ochrona zdrowia rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi § 2820 klasyfikacji budżetowej.

W toku kontroli ustalono, iż:

Dnia 8 czerwca 2015 r. Wójt Gminy Miłkowice z KS „Iskra” Kochlice zawarł umowę Nr FN.III.032.113.2015 na zadanie pn: „(...) realizację zadania określonego szczegółowo w ofertach złożonych przez Zleceniobiorcę w dniu 19 marca 2015 r. (po korekcie złożonej dnia 18.05.2015 r.) na zadanie z zakresu wspierania programów profilaktycznych dotyczących uzależnień skierowanych do dzieci i młodzieży pod nazwą: - warto żyć na sportowo-zdrowo i wolnym od uzależnień – pozalekcyjne zajęcia sportowe w roku 2015 (...) „.

Załącznikami do umowy:

- 1) był złożony 19 marca 2015 r. do Urzędu Gminy Miłkowice wniosek o dofinansowanie z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w gminie Miłkowice na pozalekcyjne zajęcia sportowe w roku 2015 pn. „Warto żyć na sportowo-zdrowo i wolnym od uzależnień”,
- 2) była złożona 18 maja 2015 r. do Urzędu Gminy Miłkowice oferta realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2015 roku „Warto żyć na sportowo-zdrowo i wolnym od uzależnień – pozalekcyjne zajęcia sportowe w roku 2015 r. - na wzorze oferty na realizację zadania publicznego, który określony został w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru oferty u ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania.

Według oferty z 18 maja 2015 r.:

- celem projektu był między innymi: „wzrost aktywności społecznej mieszkańców gminy Miłkowice i okolic oraz kształtowanie pozytywnych postaw społecznych wśród dzieci i młodzieży; popularyzacja piłki nożnej, promowanie Gminy Miłkowice, (...) utrzymywanie bazy sportowej oraz zakupu sprzętu sportowego dla celów organizacyjnych imprez sportowych (...). Przedsięwzięcie polega także na zorganizowaniu przez lokalną społeczność Kochlic turnieju piłkarskiego z udziałem zaproszonych drużyn z okolicznych domów dziecka (...) „ - pkt III.1;
- opis grupy adresatów zadania – „Projekt jest skierowany do dzieci, młodzieży oraz dorosłych – mieszkańców gminy Miłkowice oraz okolic, którzy pochodzą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (...) – pkt III.3
- w zakresie alkoholu w ofercie wskazano – „(...) Zadanie ma charakter uprzedzający, tzn. ma zapobiegać przedwczesnemu używaniu alkoholu i innych środków uzależnień (...). Każde spotkanie poprzedzone będzie treściami teoretycznymi dotyczącymi w/w obszarów tematycznych profilaktyki (...)” – pkt III.8

Z treści wniosku i oferty złożonej przez KS „Iskra” Kochlice wynikało, iż program

realizowany będzie od marca do grudnia 2015 r. (harmonogram ujęty przy wniosku oraz pkt 7 harmonogram ujętego przy ofercie). Umowa zawarta została natomiast w dniu 8 czerwca 2015 r.

Z udzielonego przez Wójta Gminy Miłkowice wyjaśnienia wynikało, iż umowa została zawarta po rozstrzygnięciu konkursu ogłoszonego przez Wójta Gminy Miłkowice na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2015 r. (**akta kontroli część B nr III.2-23, str. 150-154, pytanie nr 1**).

Ustalono, iż zaproszenie do składania ofert w konkursie (na który powołał się Wójt) na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2015 r. – bez podania daty i podpisu Wójta Gminy – opublikowane zostało w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Miłkowice 12 lutego 2015 r. Załącznikiem do ogłoszenia był:

- formularz oferty realizacji zadania publicznego, z nagłówkiem „Oferta/oferta wspólna organizacji pozarządowej (-ych) podmiotu (-ów), o którym (-ch) mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U z 2010 r. Nr 234, poz. 1536)”,
- formularz wniosku o dofinansowanie,
- uchwała Nr IV/29/2015 Rady Gminy Miłowice z 2 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii na rok 2015”.

Według ogłoszenia o konkursie, podstawą jego uruchomienia była ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Analizy złożonych ofert dokonała Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w dniu 14 kwietnia 2015 r., sporządzając na tą okoliczność protokół oraz szczegółową analizę ofert (zestawienie tabelaryczne dot. 6 ofert złożonych w konkursie).

Z protokołu Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynikało, iż ocenie podlegał wniosek złożony 19 marca 2015 r. Komisja postanowiła pozytywnie zaopiniować dotację w wysokości 8.000 zł a nie jak wnioskowano – 12.500 zł, uzasadniając zmniejszenie wysokości dotacji brakiem możliwości finansowania „(...) ze środków korkowych transportu dzieci na boisko Orlik z Kochlic do Miłkowic i powrót i opłacać trenerów za treningi itp.”.

W przedstawionych dokumentach brak było aktualizacji oferty w odniesieniu do kalkulacji kosztów zadania, finansowanych z środków pieniężnych Gminnego Programu Profilaktyki (...) do wysokości 8.000 zł.

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy Miłkowice wskazał, iż „(...) Przyjąłem sugestię Gminnej Komisji co do niekwalifikowania, niektórych kosztów. Według mojej wiedzy klub sportowy miał przedłożyć jedynie korektę kalkulacji kosztów zadania do kwoty 8.000 zł. Faktycznie w dokumentacji znajduje się dokument z 18 maja 2015 r. zatytułowany jako oferta (dokument nie zawierający mojej dekretacji), o jego treści dowiedziałem się w toku prowadzonej kontroli. W momencie podpisania umowy 8 czerwca 2015 r. odnosiłem się jedynie do znanej mi oferty z 19 marca 2015 r. oraz do korekty kosztorysu, znajdującej się w tym dokumencie. Nie posiadałem wiedzy, iż dokument zawiera inny (niż w ofercie z 19.03.2015 r.) zakres merytoryczny zadania. W związku z tym zawierając umowę w dniu 8 czerwca 2015 r. recypowałem pozalekcyjne zajęcia sportowe szczegółowo opisane w zakresie ich realizacji w ofercie z dnia 19 marca 2015 r., a nie z dnia 18 maja 2015 r.” – **akta kontroli część B nr III.2-23, str. 150-154, pytanie nr 2**.

Z treści wniosku i oferty złożonej przez KS „Iskra” Kochlice wynikało, iż program realizowany będzie od marca do grudnia 2015 r. (harmonogram ujęty przy wniosku oraz pkt 7 harmonogramu ujętego przy ofercie). Umowa zawarta została natomiast w dniu 8 czerwca 2015 r. Na podstawie § 7 ust. 2 i 3 umowy zobowiązano Zleceniobiorcę do przedłożenia: sprawozdania częściowego za okres od 8 do 30 czerwca 2015 r. – w terminie do 15 lipca 2015 r. oraz sprawozdania końcowego – w terminie 30 dni od daty zakończenia zadania. W

przedstawionych dokumentach znajdowało się sprawozdanie częściowe złożone do Urzędu Gminy Miłkowice 26 stycznia 2016 r., na wzorze sprawozdania, który określony został w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru oferty (...).

Odnosnie harmonogramu realizacji zadania w odniesieniu do daty zawarcia umowy oraz braku sprawozdania częściowego, Wójt Gminy wskazał, iż „(...) Umowa z dnia 8 czerwca 2015 r. została oparta na ofercie z 19 marca 2015 r. i nie spowodowała jej przekroczenia a termin realizacji zadania mógł być przyjęty od dnia zawarcia umowy, o czym stanowi § 3 ust. 1 umowy. Moim zdaniem nie było konieczności dokonania zmian w harmonogramie okresu realizacji programu” i „Ze względu na zbyt krótki okres realizacji umowy, beneficjent nie został wezwany do złożenia sprawozdania częściowego. Umowa została zawarta 8 czerwca 2015 r. natomiast środki przekazane zostały 23 czerwca 2015 r.” – **akta kontroli część B nr III.2-23, str. 150-154, pytanie nr 3 i 4.**

Dokonując kontroli pod kątem zabezpieczenia środków finansowych w budżecie Gminy na realizację umowy z 8 czerwca 2015 r. nr FN.III.032.113.2015 r. ustalono, iż plan dotacji celowej w wysokości 8.000 zł dla Klubu wprowadzony został uchwałą Nr VIII/60/2015 Rady Gminy Miłkowice z 8 czerwca 2015 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Miłkowice na rok 2015. Kwota ta w klasyfikacji budżetowej ujęta została w rozdziale 85154 w § 2800-Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (wydruk z dnia 11 sierpnia 2016 r. „Plan wydatków. Dział 851, Rozdział: 85154, Paragraf: 2800, Budżetowe”). Przeniesienia kwoty 8.000 zł do rozdziału 85154 § 2820-Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom dokonano na podstawie zarządzenia Nr 60/16 Wójta Gminy Miłkowice z 19 czerwca 2015 r., tj. 11 dni po podpisaniu umowy. W złożonym dnia 24 sierpnia 2016 r. wyjaśnieniu ujętym jako **akta kontroli część B nr III.2-23, str. 150-154, pytanie nr 1** Wójt Gminy Miłkowice wskazał, iż „(...) W budżecie gminy były zabezpieczone środki przewidziane na ten cel, czego dla mnie dowodem była kontrasygnata Skarbnika gminy na rzeczowej umowie. Formalne przesunięcie środków nastąpiło na sesji Rady Gminy w dniu 8 czerwca 2015 r.”

Stosownie do art. 46 ust. 1 w związku z art. 261 ustawy z 27 sierpnia o finansach publicznych, kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. Jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich, z zastrzeżeniem art. 136 ust. 4 i art. 153. Umowa podpisana została przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy – Ewy Wołyńiec. Kontrasygnując umowę z 8 czerwca 2015 r. nr FN.III.032.113.2015 r. Skarbnik Gminy potwierdził, iż Gmina dysponuje środkami finansowymi niezbędnymi do wykonania zaciągniętego zobowiązania pieniężnego. Stosownie do postanowienia art. 54 ust. 1 pkt 3 lit a ustawy o finansach publicznych do zadań skarbnika (głównego księgowego) należy m.in. dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym.

Odnosząc się do opisanego wyżej stanu faktycznego oraz wyjaśnień Wójta stwierdzić należy, udzielona kwota dotacji w klasyfikacji budżetowej ujęta została w § 2820-Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom. Dotacja celowa przyznawana jest przez właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, na zasadach określonych w przepisach szczególnych, np. na podstawie art. 11 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Realizacja zadań, związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania

problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. Wydatki na te zadania mogą być pokrywane z środków pieniężnych z tytułu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wskazać tu również należy, iż treść wniosku/oferty zawierała elementy oferty złożonej przez ten Klub w ogłoszonym w lutym 2015 r. konkursie na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o wolontariacie. Po jego zakończeniu dla Klubu przyznano dotację w wysokości 37.500 zł na „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w piłce nożnej na terenie gminy Miłkowice wraz z utrzymaniem bazy sportowej” (nr FN.III.032.63.2015 z 11 marca 2015 r.).

Jako akta kontroli część B nr III.2-24, str. 155-231 ujęto potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie:

- 1) wniosku z 19 marca 2015 r. wniosek o dofinansowanie z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w gminie Miłkowice na pozalekcyjne zajęcia sportowe w roku 2015 pn. „Warto żyć na sportowo-zdrowo i wolnym od uzależnień”,
- 2) oferty z 18 maja 2015 r. dot. realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2015 roku „Warto żyć na sportowo-zdrowo i wolnym od uzależnień – pozalekcyjne zajęcia sportowe w roku 2015 r.,
- 3) ogłoszenie – zaproszenie do składania ofert programowych na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2015 r.,
- 4) protokół z posiedzenia Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dnia 14 kwietnia 2015 r.,
- 5) analiza ofert konkursowych na realizację zadań publicznych w roku 2015 pn: strefa zadań z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym (...),
- 6) umowy nr FN.III.032.113.2015 z 8 czerwca 2015 r. z KS „Iskra” Kochlice,
- 7) sprawozdanie z wykonania zadania publicznego z 26 stycznia 2016 r.,
- 8) zatwierdzenia rozliczenia dotacji przez Wójta Gminy Miłkowice z 5 lutego 2016 r.,
- 9) wyciąg bankowy z Banku Spółdzielczego Nr 120 z 23 czerwca 2015 r. wraz z wyciągiem bankowym Nr 120 generowanym z programu komputerowego,
- 10) polecenie księgowania PK nr 51 z 4 marca 2016 r. wraz z poleceniem księgowania Nr 51 generowanym z programu komputerowego,
- 11) uchwałę Nr VIII/60/2015 Rady Gminy Miłkowice z 8 czerwca 2015 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Miłkowice na rok 2015,
- 12) zarządzenie nr 60/2015 Wójta Gminy Miłkowice z 19 czerwca 2015 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Miłkowice na rok 2015,
- 13) wydruki z ewidencji księgowej z 11 sierpnia 2016 r.: „Plan wydatków. Dział 851, Rozdział: 85154, Paragraf: 2800, Budżetowe” i „Plan wydatków. Dział 851, Rozdział: 85154, Paragraf: 2820, Budżetowe”,
- 14) wydruk z ewidencji księgowej z 11 lipca 2016 r. 224-4-6, „Klyb Iskra na progr.A/A”

2.4 Wydatki na realizację zadań gminnego programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii w 2015 r.

Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy od początku roku do 31 grudnia 2015 r. oraz przedłożonych do kontroli dokumentów tj. faktur, rachunków, umów zlecenia, list obecności członków gminnej komisji profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz wydruków obrotów z ewidencji księgowej dział 851 rozdziałach 85154 i 85153 § 2800,

2820, 4110, 4170, 4210, 4300, 4430, wyciągów bankowych kontrolujący ustalili, że zaplanowano wydatki w kwocie 78.240,00 zł natomiast wykonanie wyniosło 66.149,13 zł, a zobowiązania niewymagalne 2.086,57 zł.

Na podstawie wydruków obrotów z ewidencji księgowej dział 851 rozdziałach 85154 § 4170, oraz umów zlecenia nr:

- FN.III.032.5.2015 z 2 stycznia 2015 r. okres obowiązywania od 1 stycznia 2015 r. do 30 września 2015 r. na kwotę 800,00 zł miesięcznie;
- FN.III.032.212.2015 z 28 września 2015 r. okres obowiązywania od 1 do 31 października 2015 r. na kwotę 800,00 zł;
- FN.III.032.250.2015 z 30 października 2015r. okres obowiązywania od 1 listopada 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. na kwotę 800,00 zł miesięcznie.

Ustalono, iż poniesione w 2015 r. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii wydatki na łączną kwotę 9.600,00 zł, które dotyczyły wydatków na wynagrodzenia osobowe za prowadzenie obsługi administracyjnej GKRPAiZI, prowadzenie spraw w zakresie obsługi punktu konsultacyjnego oraz wspomaganie realizacji zadań zawartych w GPPiRPA (dział 851 rozdział 85154 § 4170). Powyższe wydatki nie powinny zostać sklasyfikowane jako koszty realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii gdyż czynności związane z administrowaniem sprawami z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz koszty administracyjne związane z działalnością gminnych komisji profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wykraczają poza zakres zadań określonych w art. 4¹ w związku z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w § 1 Uchwały Nr IV/29/15 Rady Gminy Miłkowice z dnia 2 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomani na rok 2015”. Wójt w złożonych wyjaśnieniach stanowiących (**akta kontroli część B nr III.2-25, str. 232-235**) oświadcza, iż „*może budzić wątpliwość sfinansowanie zadań wykonywanych przez Panią J.Z. na mocy umowy o świadczeniu usług dotyczących zadań objętych treścią pkt.1 § 1 umowy zlecenia z dnia 2 stycznia 2015r. a więc związanych z obsługą administracyjną Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W latach poprzednich stosowano podobny sposób obsługi spraw związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi co sugerowało, że ta postawa jest prawidłowa. Zobowiązuję się w związku z tym naprawić tę nieprawidłowość przez zwiększenie - na najbliższej sesji Rady Gminy – planu wydatków budżetowych związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok w wysokości połowy środków zaangażowanych na zlecenie usług w tym zakresie. Uważam, że połowa poniesionych z tego tytułu wydatków miała uzasadnienie. Czynności, które w myśl zawartych umów z Panią J.Z miała ona wykonywać znajdują oparcie w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2015r.” oraz w Uchwale Nr IV/29/2015 Rady Gminy Miłkowice z dnia 2 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na rok 2015. W szczególności Rekomendacje uznawały za konieczne utrzymanie punktów konsultacyjnych, które za względu na charakter bardziej interdyscyplinarny a także zadania związane z diagnozowaniem problemów całej rodziny i zaplanowania pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci) wymagały ciągłego zaangażowania osoby organizującej ich funkcjonowanie”.*

Odnosząc się do wyjaśnień złożonych przez Wójta należy zauważyć, iż prowadzenie spraw w zakresie obsługi punktu konsultacyjnego oraz wspomaganie realizacji zadań zawartych w GPPiRPA zgodnie z § 7 ww uchwały należy do członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którym w roku 2015 była Pani J.Z. i pełniła w niej funkcję przewodniczącego. Za wykonywanie zadań członkowie komisji pobierają zgodnie z § 10 powołanej uchwały „wynagrodzenie w zryczałtowanej wysokości: 100,00 zł miesięcznie brutto

dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miłkowicach za czas związany z wykonywaniem zadań ujętych w niniejszym Programie oraz wykonywaniem określonych ustawowo czynności właściwych dla w/w Komisji”.

2.5 Wykonywanie zadań Gminy Miłkowice w zakresie ochrony zwierząt – rok 2015

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miłkowice Rada Gminy Miłkowice określiła w uchwale Nr VI/46/2015 z 24 marca 2015 r., która zmieniona została uchwałą Nr VIII/64/2015 z 8 czerwca 2015 r. W programie wskazano podmioty z którymi podjęto współpracę mającą na celu realizację programu, tj.:

- 1) Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Legnicy, ul Ceglana 1,
- 2) Gabinet Weterynaryjny „Centaur” Grzegorz Nowacki w Osieku ul. Św. Katarzyny 91,
- 3) Gospodarstwo Rolne, Siedliska 118.

Na potrzeby realizacji programu opieki nad zwierzętami w 2015 r. Wójt Gminy Miłkowice zawarł umowy cywilnoprawne z wyżej wymienionymi podmiotami, tj.:

- 1) umowę nr FN.III.032.1.2015 z 2 stycznia 2015 r. z Legnickim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Legnicy – w przedmiocie zasad i warunków przyjmowania psów pochodzących z odłowów na terenie Gminy Miłkowice do Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Legnicy przy ul. Ceglanej;
- 2) porozumienie nr GKN.6140.2.2015 z 29 stycznia 2015 r. z właścicielem Gospodarstwa Rolnego w Siedliskach – w przedmiocie współpracy w zakresie opieki nad zwierzętami gospodarskimi, które czasowo będą odbierane właścicielowi lub opiekunowi;
- 3) umowę nr FN.III.032.17.2015 z 2 lutego 2015 r. z weterynarzem z Gabinetu Weterynaryjnego „Centaur” w Osieku – w zakresie usług weterynaryjnych zleczanych przez Gminę Miłkowice.

Umowa nr FN.III.032.1.2015 z 2 stycznia 2015 r. zawarta z LPGiK Sp. z o.o. w Legnicy nie zawierała kontrasygnaty Skarbnika Gminy. Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 446), jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej. Zawieranie umów przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy zalecane zostało wnioskiem pokontrolnym nr 12 wydanym po zakończeniu kontroli w 2012 r.

W złożonych 1 sierpnia 2016 r. wyjaśnieniach ujętych jako **akta kontroli część B nr III.2-17, str. 71-76, pytanie nr 1** Wójt Gminy Miłkowice wskazał, iż „Przedmiotowa umowa sporządzona została przez LPGK Sp. z o.o. w Legnicy i przesłana do Urzędu pocztą tradycyjną. Po podpisaniu przez Wójta Gminy pracownik odpowiedzialny merytorycznie omyłkowo wysłał ją do Zleceniodawcy bez uzyskania kontrasygnaty Skarbnika”.

Realizacja umów

Umową nr FN.III.032.1.2015 z 2 stycznia 2015 r. z LPGiK Sp. z o.o. w Legnicy – w przedmiocie zasad i warunków przyjmowania psów pochodzących z odłowów na terenie Gminy Miłkowice do Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Legnicy przy ul. Ceglanej 1, ustalono:

- miesięczną opłatę w wysokości 300 zł netto (369 zł brutto) - za gotowość przyjęcia psa do schroniska;
- stawkę opłaty 20 zł za jedną dobę pobytu psa w Schronisku;
- rozliczenie z tytułu usługi następować miało w okresach miesięcznych na podstawie faktur, płatnych w terminie 14 dni od daty ich otrzymania.

Z przedstawionych do kontroli źródłowych dokumentów księgowych (faktur) oraz ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 201-4-LPGK Leg.Przeds.Gospod.Komunal za okres od stycznia do grudnia 2015 r. wynikało, iż wydatki związane z gotowością przyjęcia psa do schroniska wyniosły 4.428 zł. Po terminie wynikającym z umowy zapłacone zostało

zobowiązanie w wysokości 369 zł wynikające z faktury nr 00027/TS/15 z 2 lutego 2015 r.; data wpływu faktury do Urzędu 5 luty 2015 r.; termin zapłaty 19 lutego 2015 r.; faktyczna zapłata 23 lutego 2015 r. (WB nr 36) – 4 dni opóźnienia. Zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.), wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Ze złożonych przez Wójta Gminy Miłkowice wyjaśnień wynikało, iż „(...) na fakturze widniała data zapłaty faktury do 23 lutego 2015 r. Natomiast zgodnie z zapisami umowy termin płatności faktury wynosił 14 dni od daty jej doręczenia – czyli 19 lutego 2015 r. Informacja taka nie została umieszczona w opisie faktury przez pracownika merytorycznego. Pracownik dokonujący przelewu płatności dokonał go zgodnie z terminem płatności wskazanym (...) na fakturze. Urząd nie płacił z tego tytułu żadnych odsetek” - **akta kontroli część B nr III.2-17, str. 71-76, pytanie nr 2.**

Wydatki z tytułu pobytu psów w schronisku wyniosły 1.580 zł; zobowiązania uregulowane zostały w terminie.

Przedstawione faktury posiadały udokumentowanie sprawdzenia ich pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz były zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby.

Umową nr FN.III.032.17.2015 z 2 lutego 2015 r. z weterynarzem z Gabinetu Weterynaryjnego „Centaur” w Osieku – w zakresie usług weterynaryjnych zleczanych przez Gminę Miłkowice ustalono:

- szczegółowy zakres usługi z podaniem wysokości ceny brutto dla poszczególnych usług (§ 2 pkt 2a-f umowy);
- rozliczenie z tytułu usługi następować miało w okresach miesięcznych na podstawie faktur, płatnych w terminie 21 dni od daty ich otrzymania.

Z przedstawionych do kontroli źródłowych dokumentów księgowych (faktur) oraz ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 201-237-Centaur Nowacki Grzegorz za okres od stycznia do grudnia 2015 r. wynikało, iż wydatki dot. usług weterynaryjnych wyniosły 11.175 zł; zobowiązania uregulowane zostały w terminie.

Przedstawione faktury posiadały udokumentowanie sprawdzenia ich pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz były zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby.

Porozumienie nr GKN.6140.2.2015 z 29 stycznia 2015 r. z właścicielem Gospodarstwa Rolnego w Siedliskach – w przedmiocie współpracy w zakresie opieki nad zwierzętami gospodarskimi, które czasowo będą odbierane właścicielowi lub opiekunowi - w 2015 r. w Gminie Miłkowice nie wystąpiły przypadki przekazania Gospodarstwu Rolnemu w Siedliskach zwierząt, które czasowo zostały odebrane właścicielom.

Według przedstawionych kontrolującym faktur, dokumentujących poniesione wydatki w zakresie zadań wynikających z powyższych umów, wydatki wyniosły łącznie 17.183 zł. Wydatki sklasyfikowane były w dziale 900 rozdział 90013 § 4300. Wykonane wydatki w zakresie ochrony zwierząt nie przekroczyły wielkości zaplanowanej na 2015 r. (uchwała Rady Gminy Miłkowice Nr III/20/2014 z 29 grudnia 2014 r. w sprawie budżetu gminy Miłkowice na 2015 r. ze zmianami Nr IV/28/2015 z 2 lutego 2015 r. i Nr XIII/95/2015 z 30 września 2015 r. oraz zarządzeń Wójta Gminy Miłkowice Nr 101/15 z 4 września 2015 r. i Nr 153/15 z 14 grudnia 2015 r.). Wydatki wykazane jako wykonane w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2015 r. z 19 lutego 2016 r. w dziale 900-Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w rozdziale 90013-Schroniska dla zwierząt w § 4300-Zakup usług pozostałych wyniosły 17.183 zł oraz zobowiązanie niewymagalne 620 zł (przy planie 17.200 zł).

3. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu

Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynikało, że wielkość zadłużenia Gminy Miłkowice na koniec 2015 r. wynosiła 10.000.640,67 zł. Na zadłużenie składały się zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 9.126.000 zł oraz zobowiązania wymagalne w kwocie 874.640,67 zł. Zobowiązania wymagalne dotyczyły zobowiązań Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Miłkowicach. W 2015 r. Gmina nie udzielała poręczeń i gwarancji pieniężnych. Zobowiązania wykazane w sprawozdaniach Rb-Z były zgodne z ewidencją księgową, tj. saldami Ma konta 134 (Kredyty bankowe) i 260 (Zobowiązania finansowe) na 31 grudnia 2015 r.

Planowane i wykonane dochody budżetowe według sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie wynosiły na 31 grudnia 2015 r.: 21.271.624,71 zł (plan) i 21.309.248,56 zł (wykonanie). Kwoty te były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za rok 2015.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2015, Gmina osiągnęła przychody ogółem 1.048.000,03 zł (plan 1.020.000 zł), ich wartość stanowiły wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Planowane przychody stanowiły przychody z kredytów i pożyczek w kwocie 1.000.000 zł oraz 20.000 zł ze spłaty udzielonej pożyczki. W pozycji rozchody wykazano kwotę 1.172.840 zł (plan 1.172.840 zł), na która składały się kwoty spłaconych rat pożyczek udzielonych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (522.840 zł), spłaty rat kredytów udzielonych przez BS Wschowa Oddział Miłkowice (120.000 zł) i Banku Ochrony Środowiska w Warszawie (30.000 zł) - łącznie 150.000 zł oraz kwota 500.000 zł, która dotyczyła wykupu obligacji wyemitowanych przy obsłudze Agenta emisji Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w Warszawie. Wykazane dane były zgodne z ewidencją księgową budżetu.

Ponadto, w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za 2015 r. w pozycji D12. – przychody, spłata pożyczek udzielonych (plan) przewidywano wpływ kwoty 20.000 zł, wykonanie (0,00). Kwota ta dotyczyła udzielonej przez Gminę Gminnemu Ośrodkowi Zdrowia w Miłkowicach nieoprocentowanej pożyczki w kwocie 100.000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów poszerzenia działalności (umowa z dnia 2 stycznia 2013 r.). W uchwale budżetowej na 2013 r. nr XXVII/168/2012 z 18 grudnia 2012 r. (§ 12 pkt 2) Rada Gminy upoważniła Wójta do udzielenia w 2013 r. pożyczek, poręczeń i gwarancji w wysokości do 100.000 zł. Termin zwrotu pożyczki w umowie z 2 stycznia 2013 r. ustalono od 1 stycznia 2014 r. do 15 grudnia 2018 r. w wysokości po 20.000 zł rocznie. Z ewidencji księgowej wynikało, że Gminny Ośrodek Zdrowia dokonał spłat przed wymaganym terminem, tj.: 20.000 zł - 29 października 2013 r. (WB nr 251) oraz 60.000 zł - 14 sierpnia 2014 r. (WB nr 205/5). Do spłaty pozostała kwota 20.000 zł, której ostateczny termin przypada 15 grudnia 2018 r. Pożyczka ewidencjonowana była na koncie 250 -01(Należności finansowe).

Prawidłowość zawierania umów, terminowość spłat rat pożyczek i kredytów

Kontrolą objęto pożyczki i kredyty, od których raty były spłacane w 2015 roku. Gmina Miłkowice płaciła raty z tytułu zawartych trzech umów pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, dwóch umów o kredyt zawartych z Bankiem Spółdzielczym we Wschowie oddział Miłkowice i jednej umowy o kredyt zawartej z Bankiem Ochrony Środowiska w Warszawie.

Gmina podpisała umowy kredytowe w niżej wymienionych bankach:

- 1) umowa nr 60/ML/2010 z 9 lipca 2010 r. o kredyt długoterminowy z Bankiem Spółdzielczym we Wschowie, na pokrycie planowanego deficytu powstałego w związku

z realizacją zadań inwestycyjnych „Budowa Gminnego Ośrodka Zdrowia w Miłkowicach wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem placu”, „Budowa drogi gminnej nr 004472D w Ulesiu”, „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Miłkowicach, Gniewomirowice, Goślinów, Głuchowice i Kochlice”, „Remont dróg osiedlowych w Miłkowicach” w kwocie 2.000.000 zł na okres od 9 lipca 2010 r. do 31 grudnia 2025 r. Spłata kredytu miała następować w ratach kwartalnych począwszy od dnia 31 marca 2011 r. do 31 grudnia 2014 r. po 6.250 zł kwartalnie, od 31 marca 2015 r. do 31 marca 2016 r. po 12.500 zł kwartalnie, od 31 marca 2017 r. do 31 grudnia 2025 r. po 50.000 zł kwartalnie;

- 2) umowa nr 90/MŁ/2011 z 17 listopada 2011 r. o kredyt długoterminowy z Bankiem Spółdzielczym we Wschowie, na pokrycie planowanego deficytu powstałego w związku z realizacją w/w zadań inwestycyjnych oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz pożyczek i kredytów w kwocie 1.000.000 zł na okres od 17 listopada 2011 r. do 30 grudnia 2025 r. Spłata kredytu miała następować w ratach kwartalnych począwszy od dnia 30 marca 2012 r. do 31 grudnia 2016 r. po 5.000 zł, od 2017 r. do 2025 r. w ratach kwartalnych po 25.000 zł;
- 3) umowa nr 1959/10/2010/2030/F/INW/EKO z 2 listopada 2010 r. o kredyt preferencyjny na zadania związane z ochroną środowiska z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie na okres od 2 listopada 2010 do 31 grudnia 2020 r. Spłata kredytu miała następować w ratach kwartalnych począwszy od dnia 31 marca 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. po 7.500 zł a od 31 marca 2016 r. do 31 grudnia 2020 r. kwartalnie po 75.000 zł.

Gmina zawarła również umowy pożyczki z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu tj.:

- 1) umowa nr 29/P/OW/LG/2007 zawarta 27 sierpnia 2007 r. w kwocie 363.000,00 zł na okres od dnia zawarcia umowy do 16 grudnia 2015 r. Umowa została zawarta na zakup sprzętu komunalnego niezbędnego do prowadzenia eksploatacji pól irygacyjnych w Dobrzejowie. Terminy spłat określono w § 7 ust. 3 umowy i dokonywane miały być w okresach kwartalnych od 16 marca 2008 r. do 16 grudnia 2008 r. po 6.050 zł a od 16 marca 2009 r. do 16 grudnia 2015 r. po 12.100 zł kwartalnie. Zawarto cztery aneksy do powołanej umowy w których zmieniono między innymi nr rachunku bankowego, na który należy dokonywać wpłat rat pożyczki i zmniejszono wysokość oprocentowania pożyczki w stosunku rocznym;
- 2) umowa nr 37/P/OW/LG/2006 zawarta 28 września 2006 r. w kwocie 880.000,00 zł aneksem nr 1 z 19 lipca 2007 r. zwiększono kwotę o 528.300 zł do łącznej kwoty 1.408.300 zł na okres od dnia zawarcia umowy do 16 grudnia 2015 r. Umowa została zawarta na realizację zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Rzeszotary i Dobrzejów” Terminy spłat określono w § 7 ust. 3 umowy i dokonywane miały być w okresach kwartalnych od 16 marca 2008 r. do 16 czerwca 2008 r. po 27.500 zł a od 16 września 2008 r. do 16 grudnia 2015 r. po 45.110 zł kwartalnie. Zawarto (oprócz pierwszego) jeszcze cztery aneksy do powołanej umowy, w których zmieniono między innymi numer rachunku bankowego, na który należy dokonywać wpłat rat pożyczki i zmniejszono wysokość oprocentowania pożyczki w stosunku rocznym;
- 3) umowa nr 006/P/OW/LG/2013 z 23 stycznia 2013 r. w kwocie 1.233.000 zł na „Budowę sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami”. Terminy spłat określono w § 7 ust. 3 umowy i dokonywane miały być w okresach kwartalnych od 16 czerwca 2014 r. do 16 grudnia 2014 r. po 11.000 zł, a od 16 marca 2015 r. do 16 grudnia 2022 r. kwartalnie po 37.500 zł. Zawarto cztery aneksy do powołanej umowy, w których zmieniono między innymi termin uruchomienia pożyczki, rozliczenia zadania i poszczególnych rat, nr rachunku bankowego, na który należy dokonywać wpłat rat pożyczki i zmniejszono wysokość oprocentowania pożyczki w stosunku rocznym.

Wszystkie umowy poprzedzone były udzieleniem upoważnienia dla Wójta do zaciągnięcia zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek, bądź mieściły się w kwocie do jakiej Wójt mógł zaciągnąć zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek, którą Rada Gminy ustaliła w uchwale budżetowej. Każdorazowo uzyskiwano pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie zaciągnięcia zobowiązania. Ponadto stwierdzono, że kontrolowane umowy kredytowe i pożyczki zawierały kontrasygnatę Skarbnik Gminy lub osób upoważnionych. Szczegółowe informacje dotyczące pożyczek, umów kredytowych oraz spłat przedstawiono w zestawieniu pn., „Wykaz funkcjonujących w 2015 r. kredytów i pożyczek oraz ich spłata w tym okresie”, które stanowi **akta kontroli część B Nr III.3-26, str. 236-238**. Jednocześnie Wójt i Skarbnik złożyli oświadczenie (**akta kontroli część B nr III.3-27, str. 239**), w którym poinformowali, iż „(...) Gmina Miłkowice w okresie od 2013 do I kwartału 2016 roku nie zaciągała zobowiązań z tytułu pożyczek w parabankach ani w innych instytucjach finansowych niebędących bankami.”

Kontrola terminowości spłat rat kapitałowych (wyciągi bankowe, umowy kredytowe i pożyczek) wykazała, że zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów były regulowane terminowo. W czterech przypadkach (poz. 1, poz. 3, poz. 8, poz. 9 wykazu) spłata rat kredytu nastąpiła przed terminem płatności wynikającym z umowy. Wykup obligacji w 2015 r. w wysokości 500.000 zł wyemitowanych przy obsłudze Agenta emisji Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w Warszawie również był terminowy. Odsetki zapłacone od kredytów i pożyczek w 2015 r. wynosiły łącznie 213.658,55 zł, a od obligacji 164.255 zł, razem 377.913,55 zł. Powyższa kwota odsetek ujęta była w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 751 (Koszty finansowe) z podziałem na poszczególne kredyty, pożyczki i obligacje (751-1..., 751-2-..., 751-3-..., 751-4-...) i wykazana w sprawozdaniu Rb-28S (757.75702.8110). Ewidencja zaciągniętych kredytów, pożyczek i odsetek prowadzona była na właściwych kontach, odpowiednio: 134 (Kredyty bankowe), 260 (Zobowiązania finansowe) i 751 (Koszty finansowe). Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 260 (Zobowiązania finansowe) i 134 (Kredyty bankowe), pozwalała ustalić stan zobowiązań według tytułów zobowiązań zgodnie z opisem kont w Wykazie kont dla budżetu Gminy Miłkowice.

Zaciągnięcie zobowiązań z tytułu emisji obligacji komunalnych w latach 2008-2014 (łącznie na kwotę 7.000.000 zł) było poprzedzone podjęciem stosownych uchwał przez Radę Gminy Miłkowice w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy oraz określenie zasad ich zbywania, nabywania i wykupu na emitowanie obligacji oraz uzyskaniem pozytywnej opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej o możliwości spłaty (22 października 2008 r. – uchwała nr II-196/2008 Składu Orzekającego RIO; 3 grudnia 2012 r. - uchwała nr II/313/2012 Składu Orzekającego RIO; 16 maja 2014 r. – uchwała nr II/136/2014 Składu Orzekającego RIO).

Zawarte zostały trzy umowy emisji obligacji:

1. Umowa o obsługę i gwarantowanie emisji obligacji zawarta 10 grudnia 2008 r. z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie do maksymalnej kwoty 3.000.000 zł. Emisja i wykup obligacji został zakończony 18 listopada 2015 r.
2. Umowa organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji zawarta 3 grudnia 2012 r. z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. w Warszawie do maksymalnej kwoty 3.000.000 zł. Do 31 grudnia 2015 r. wyemitowane zostały obligacje na łączną kwotę 2.500.000 zł. Nie zostały jeszcze wyemitowane obligacje na łączną kwotę 500.000 zł, które zgodnie z umową powinny być emitowane w 2015 r. Wykup wyemitowanych obligacji zgodnie z zawartą umową powinien nastąpić: w 2016 r. w kwocie 500.000 zł, w 2017 r. w kwocie 500.000 zł, w 2018 – 1.000.000 zł, w 2020 – 500.000 zł
3. Umowa organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji zawarta 16 czerwca 2014 r. z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. w Warszawie do maksymalnej kwoty 2.000.000 zł. Do 31 grudnia 2015 r. wyemitowane zostały obligacje na łączną kwotę 1.500.000 zł. Nie wyemitowane zostały obligacje na łączną kwotę 500.000 zł, które zgodnie z umową powinny być emitowane do 29 grudnia 2014 r. Wykup wyemitowanych obligacji zgodnie z zawartą umową powinien nastąpić: do 25 listopada

2022 r w kwocie 500.000 zł, do 25 listopada 2023 r. w kwocie 500.000 zł, do 25 listopada 2024 r. – 500.000 zł do 25 listopada 2025 r. w kwocie 500.000 zł.

Na dzień 31 grudnia 2013, 2014 i 2015 roku na budżecie Gminy nie ciążyło zobowiązanie z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

Kontrola wykazała, że Gmina Miłkowice 12 marca 2013 r. kupiła od osoby fizycznej działkę gruntu niezabudowanego o numerze geodezyjnym 568/1 o pow. 1,60 ha w Rzeszotarach za cenę 180.000 zł (umowa w formie aktu notarialnego Repertorium A numer 2567/2013 - **akta kontroli część B nr III.3-28, str. 240-243**). W umowie płatność ustalono w ratach: I rata w kwocie 10.000 zł płatna przed zawarciem umowy, II rata w kwocie 20.000 zł płatna do 31 grudnia 2013 r., III rata w kwocie 75.000 zł płatna do 30 września 2014 r., IV rata w kwocie 75.000 zł płatna do 30 września 2015 r. Razem raty płatne w kolejnych latach wynosiły 170.000 zł. Faktyczna spłata zobowiązania z tytułu ww. umowy zakupu dokonana była w następujących terminach i kwotach: 10 lutego 2014 r. (WB nr 27 poz. 28) kwota 20.000 zł, 29 września 2014 r. (WB nr 190 poz. 38) kwota 50.000 zł, 22 grudnia 2014 r. (WB nr 250 poz. 14) kwota 19.830 zł, 15 stycznia 2015 r. (WB nr 8 poz. 6) kwota 5.170 zł, 28 września 2015 r. (WB nr 188 poz. 4) kwota 75.000 zł. Kontrola terminowości zapłaty wykazała, że druga i trzecia rata zostały zapłacone z opóźnieniem. Opóźnienia w uregulowaniu zobowiązań wyniosły od 41 do 108 dni. Naruszało to postanowienia art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.), który zobowiązuje jednostki sektora finansów publicznych do dokonywania wydatków publicznych terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Z wyjaśnienia złożonego przez Wójta Gminy wynika, że „w związku ze znacznym obciążeniem budżetu wynikającym z realizacji zadań własnych Gminy przeprowadzono ustalenia ze Zbywającą w sprawie przesunięcia terminu płatności poszczególnych rat. Zbywająca potwierdziła, że ustalono z nią zmianę terminów spłaty rat” (oświadczenie w załączeniu). **Gmina Miłkowice nie płaciła żadnych odsetek z tego tytułu” (pkt 1 akt kontroli część B nr III.3-29, str. 244-247).**

Umową z dnia 23 grudnia 2014 r. (akt notarialny Rep. A numer 5862/2014 - **akta kontroli część B nr III.3-30, str. 248-251**) Gmina Miłkowice nabyła również działkę gruntu o numerze 160/3 o pow. 0,0157ha obręb Kochlice za cenę 15.170 zł. W umowie płatność ustalono w ratach: I rata w kwocie 5.170 zł płatna do 31 grudnia 2014 r, II rata w kwocie 10.000 zł płatna do 31 stycznia 2015 r. Faktyczne spłaty dokonane zostały w dniach: 30 grudnia 2014 r. w kwocie 5.170 zł (WB nr 254 poz.11), 30 stycznia 2015 r. w kwocie 10.000zł (WB nr 19 poz. 3).

Stwierdzono, że w sprawozdaniach: Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji i Rb-UZ – roczne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych za lata 2013–2014, nie wykazano kwoty zobowiązań z tytułu poszczególnych rat przypadających do spłaty wynikających z ww. umów zakupu nieruchomości, tj. odpowiednio: w 2013 r. kwoty 170.000 zł, w 2014 r. kwoty 90.170 zł wbrew wymogowi wynikającemu z § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. z 2011 r. nr 298, poz. 1767), który stanowi, że: „tytuły dłużne zaliczane do państwowego długu publicznego, sklasyfikowane zgodnie z § 2 pkt 1, dzielą się na: kredyty i pożyczki, przy czym do tej kategorii zalicza się również umowy sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach, z uwzględnieniem podziału na: a) krótkoterminowe – o pierwotnym terminie zapłaty nie dłuższym niż rok lub podlegające spłacie na żądanie, b) długoterminowe – o pierwotnym terminie zapłaty dłuższym niż rok”. Z wyjaśnienia złożonego przez Gminy wynika, że: „w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-UZ za lata 2013-2014 nie zostały wykazane zobowiązania wynikające z ratalnego zakupu działek, ponieważ zobowiązań tych nie ujęto w księgach rachunkowych tamtego okresu. Sytuacja taka miała miejsce, gdyż w związku z brakiem szczegółowych uregulowań w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów w zakresie zakupów ratalnych działek dokonano uzgodnień ze Skarbnikiem, iż do księgowości będą przekazywane protokoły uzgodnień

pod pierwszą dyspozycją zapłaty raty, a następne raty uruchamiane będą na podstawie kolejnych dyspozycji zapłaty rat. Do księgowości nie były przekazywane akty notarialne, które stanowiłyby podstawę wprowadzenia powyższych zobowiązań do ksiąg, a co za tym idzie – do wykazania ich w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-UZ” (**pkt 2 aktu kontroli część B nr III.3-29, str. 244-247**).

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień stwierdzić należy, iż brak ujęcia w ewidencji księgowej faktu zakupu działek było naruszeniem przepisu wynikającego z art. 20 ust. 1 oraz art. 4 ust. 2 i art. 6 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U z 2013 r., poz. 330, obecnie Dz.U. z 2016 r. poz. 1047), zgodnie z którymi „do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym” oraz „zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną”; „W księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Dla zapewnienia współmierności przychodów i związanych z nimi kosztów do aktywów lub pasywów danego okresu sprawozdawczego zaliczane będą koszty lub przychody dotyczące przyszłych okresów oraz przypadające na ten okres sprawozdawczy koszty, które jeszcze nie zostały poniesione.”

Brak ujęcia w ewidencji księgowej ww. umów zakupu na kontach zespołu drugiego (rozrachunkowych) przyczyniło się do tego, że w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za lata 2013-2014 w kolumnie zobowiązania również nie wykazywano tych zobowiązań.

IV. Mienie komunalne

1. Sprzedaż nieruchomości

Kontrolę w zakresie gospodarki nieruchomościami przeprowadzono pod kątem prawidłowości zbycia nieruchomości zgodnie z wewnętrznymi zasadami gospodarowania mieniem oraz ustawą o gospodarce nieruchomościami wraz z przepisami wykonawczymi i ujęcia związanych z tym operacji w ewidencji księgowej.

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy obowiązywała uchwała Nr XVII/81/2007 Rady Gminy z 16 listopada 2007 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miłkowice, zmieniona uchwałą Nr IX/62/2011 Rady Gminy w Miłkowicach z dnia 10 czerwca 2011r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miłkowice. W § 14 powołanej uchwały Rady Gminy Miłkowice zawarto zapis, iż „najemca ponosi koszty wyceny lokalu”, co było niezgodne z przepisem art. 23 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj.: Dz.U. z 2010 r. Nr 102 poz. 651 ze zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 518 ze zm.) Stosownie do tych przepisów, to na organie gospodarującym zasobem nieruchomości ciąży obowiązek zapewnienia wyceny zbywanej nieruchomości i podania jej ceny w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Rada Gminy uchwałą Nr XXIV/206/2016 z dnia 30 sierpnia 2016 r. stanowiącą **akta kontroli część B nr IV-1, str. 252-253** dokonała zmiany obowiązującej uchwały w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miłkowice poprzez wykreślenie zapisu § 14.

Kontrolą objęto procedury sprzedaży mienia komunalnego w latach 2013 - 2015 r. następujących nieruchomości:

- 1) gruntową niezabudowaną, nr 328/701 o pow. 0,1766 ha, obręb Gniewomirowice – zbyta w drodze rokowań po II przetargu,
- 2) gruntową niezabudowaną, nr 328/718 o pow. 0,1148 ha, obręb Gniewomirowice – zbyta w drodze rokowań po II przetargu,
- 3) gruntową niezabudowaną, nr 328/716 o pow. 0,1100 ha, obręb Gniewomirowice – zbyta w drodze rokowań po II przetargu,
- 4) gruntową niezabudowaną, nr 328/719 o pow. 0,1000 ha, obręb Gniewomirowice – zbyta

- w drodze rokowań po II przetargu,
- 5) gruntową niezabudowaną, nr 328/728 o pow. 0,1155 ha, obręb Gniewomirowice – zbyta w drodze rokowań, po II przetargu,
 - 6) gruntową niezabudowaną, nr 121 o pow. 1.9300 ha, obręb Pątnówek-Bobrów – zbyta bezprzetargowo na polepszenie zagospodarowania działki przyległej,
 - 7) gruntowa sklasyfikowana jako dr, nr 267 o pow. 0,1400 ha obręb Pątnówek - Bobrów – zamiana w celu poprawy warunków zagospodarowania działki przyległej,
 - 8) gruntową niezabudowaną, nr 328/707 o pow. 0,1806 ha, obręb Gniewomirowice – zbyta w drodze przetargu,
 - 9) gruntową niezabudowaną, nr 328/712 o pow. 0,1210 ha, obręb Gniewomirowice – zamiana w celu uregulowania stanu prawnego,
 - 10) gruntową niezabudowaną niezabudowanych, nr 328/729 o pow. 0,1133 ha, obręb Gniewomirowice – zbyta w drodze przetargu,
 - 11) udział ½ prawa własności w domu jednorodzinnym, budynkach gospodarczych i działce gruntowej nr 174 o pow. 4.700 m² obręb Ulesie - zbyta w drodze przetargu,
 - 12) lokalu mieszkalnego nr 4 w budynku nr 2A przy ul. Niedźwiedzickiej w Miłkowicach, zbycie dotychczasowemu najemcy,
 - 13) lokalu mieszkalnego nr 5 w budynku nr 2D przy ul. Kopernika w Miłkowicach, zbycie dotychczasowemu najemcy,
 - 14) lokalu mieszkalnego nr 6 w budynku nr 12 przy ul. Proletariackiej w Miłkowicach, zbycie dotychczasowemu najemcy,
 - 15) gruntową niezabudowaną, nr 328/713, 328/717, 328/699 o pow. łącznej 0,3272 ha, obręb Gniewomirowice – zbytych w drodze przetargu.

Szczegółowe informacje dot. daty zawarcia aktu notarialnego, ceny wywoławczej, daty sporządzenia operatu szacunkowego, opisu procedury sprzedaży objętych kontrolą transakcji zbycia mienia będącego własnością Gminy Miłkowice ujęto w tabeli stanowiącej **załączniku nr 3** do protokołu kontroli, zwanej dalej „tabelą”.

W wyniku kontroli ustalono, iż:

W ogłoszeniach o przetargach i rokowaniach zawierano zapis, iż nabywca ponosi koszty wyceny nieruchomości. Powyższa nieprawidłowość wystąpiła w przypadku sprzedaży działek ujętych w tabeli pod pozycjami nr 1, 2, 3, 4, 5. W myśl przepisów art. 23 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami to na organie gospodarującym zasobem nieruchomości ciąży obowiązek zapewnienia wyceny zbywanej nieruchomości. Wójt w tym zakresie złożył wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr IV-2, str. 254-256, pytanie nr 1** z których wynikało, iż: „Koszty wyceny sprzedawanych nieruchomości gruntowych oraz lokali mieszkalnych doliczane były do ceny zakupu na podstawie Uchwały nr XVII/81/2007 Rady Gminy Miłkowice z dnia 16 listopada 2007r. W sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miłkowice. W 2015 roku koszty te nie były doliczane do ceny zakupu lokali mieszkalnych”. Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy zauważyć, iż w § 14 powołanej uchwały Rady Gminy Miłkowice zawarto zapis, że koszty wyceny będą pobierane tylko i wyłącznie od nabywców lokali mieszkalnych będących dotychczasowymi najemcami nie zaś od nabywców nieruchomości gruntowych. W trakcie kontroli, pracownik Urzędu Gminy przygotował zestawienie sprzedanych nieruchomości w latach 2013 – I kw. 2016 stanowiące **akta kontroli część B nr IV-3, str. 257** na podstawie którego ustalono iż od nabywców w ww okresie pobrano 4.758,00 zł tytułem przygotowania nieruchomości do sprzedaży.

Protokoły z odbytych przetargów i rokowań nie zawierały informacji czy nieruchomości posiadają czy też nie posiadają obciążeń oraz zobowiązań. Brak wymienionych informacji był niezgodny z § 10 ust 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tj.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1490).

Dokonano zamiany nieruchomości gruntowej (poz. nr 14 w tabeli) sklasyfikowanej jako dr, działka nr 267 o pow. 0,1400 ha obręb Pątnówek-Bobrów stanowiącej własność Gminy Miłkowice na działkę nr 120/6 o pow. 0,1463 ha sklasyfikowaną jako RV bez określenia wartości rynkowej zamienianej nieruchomości gruntowej. Zgodnie z art. 150 ust. 2 w związku z art. 15 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami dla zamienianych nieruchomości określa się wartość rynkową aby w przypadku nierównej wartości zamienianych nieruchomości zastosować dopłatę, której wysokość jest równa różnicy wartości zamienianych nieruchomości. Ponadto w wykazie nieruchomości przeznaczonych do zamiany brak było wskazania ceny nieruchomości co było niezgodne z art. 35 ust. 2 pkt 6 ww ustawy. Ze złożonych przez Wójta w tym zakresie wyjaśnień **akta kontroli część B nr IV-2, str. 254-256, pytanie nr 2:** wynikało, iż „Wartość zamienianej nieruchomości gruntowej tj. działki nr 267 oraz działki nr 120/6 obręb Pątnówek-Bobrów określono jako wartość szacunkową gruntów zajętych pod drogi polne w porozumieniu z rzeczoznawcą majątkowym, który działał w tym okresie na rzecz Gminy Miłkowice. Zamiana ww gruntów dokonywana była na wniosek strony. Strona zaproponowała przyjęcie ceny gruntu zamienianego adekwatnej do ceny gruntu komunalnego”.

Przy sprzedaży działek ujętych w tabeli pod pozycjami nr 1, 7, 11 nabywcy wyłonieni w przetargu o terminie i miejscu zawarcia umowy nie byli informowani pisemnie, co było niezgodne z art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, który określa że: „Organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia”. Wójt w tym zakresie złożył wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr IV-2, str. 254-256, pytanie nr 3:** z których wynikało, że „W okresie objętym kontrolą nie były sporządzane i doręczano nabywcom wyłonionym w przetargach pisemne informacje o terminie i miejscu zawarcia umowy, ponieważ ustalenia te dokonywane były drogą telefoniczną Ten sposób komunikacji z nabywcą był szybszy. Terminy były ustalane w krótszym okresie, dostosowane do dyspozycyjności nabywcy, zbywcy i notariusza i od razu potwierdzone. Nabywcy zależało na szybszej finalizacji zakupu, w związku z tym po zakończonym przetargu ustalono sposób komunikacji z nimi. Organ w protokole sprzedaży informował nabywcę, że cytuję „Jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie stawi się w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia w Kancelarii Notarialnej, wówczas wpłacone wadium nie podlega zwrotowi.” Aktualnie nabywca jest informowany drogą pisemną o terminie i miejscu zawarcia umowy”.

Organ dokonał sprzedaży nieruchomości gruntowych ujętych w tabeli pod pozycjami nr 1, 2, 3, 4, 5 w trybie rokowań po drugim przetargu od 8 do 18 miesięcy po zamknięciu drugiego przetargu. Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami „Jeżeli drugi przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, właściwy organ albo minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w odniesieniu do nieruchomości, o których mowa w art. 57 ust. 1, oraz do nieruchomości ujętych w ewidencji, o której mowa w art. 60a ust. 2 pkt 1, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, może zbyć nieruchomość w drodze rokowań albo organizować kolejne przetargi. Przy ustalaniu warunków kolejnych przetargów stosuje się zasady obowiązujące przy organizowaniu drugiego przetargu”. Wójt w tym zakresie złożył wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr IV-2, str. 254-256, strony pytanie nr 4:** z których wynikał, iż „Sprzedaży nieruchomości działek nr 328/701, 328/728, 328/719, 328/718, 328/716 dokonano w trybie rokowań po drugim przetargu, ponieważ drugi przetarg zakończył się wynikiem negatywnym. Zgodnie z zapisem art. 39 u.g.n organizowane były rokowania w terminie ważności operatu szacunkowego z zachowaniem zasad obowiązujących przy organizowaniu drugiego przetargu”. Odnosząc się do wyjaśnień złożonych przez Wójta należy zauważyć, iż w sytuacji gdy upłynął okres 6 miesięcy od zamknięcia przetargu organ powinien był organizować przetargi na zbycie nieruchomości nie zaś organizować rokowania po drugim przetargu.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach sprzedaży nieruchomości w trybie przetargu lub rokowań nie udokumentowano czynności mających na celu sprawdzenie czy członkowie Komisji Przetargowej nie pozostają w stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności komisji przetargowej z uczestnikami przetargów, o czym mowa w § 9 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości zgodnie z którym „W przetargu nie mogą uczestniczyć osoby wchodzące w skład komisji przetargowej oraz osoby bliskie tym osobom, a także osoby, które pozostają z członkami komisji przetargowej w takim stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności komisji przetargowej”. Wójt w tym zakresie złożył wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr IV-4, str. 258-260, pytanie nr 1:** „W przypadkach sprzedaży nieruchomości wymienionych w zapytaniu nie udokumentowano czynności mających na celu sprawdzenia, czy członkowie Komisji przetargowej nie pozostają w stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności z uczestnikami przetargów, w związku z tym iż ani rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (t.j. Dz. U. z 2014r. poz. 1490) ani ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1774 ze zm.) nie wymagają udokumentowania takich czynności. Pomimo to na podstawie ogólnych przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego członkowie komisji każdorazowo byli informowani, iż w przypadku zaistnienia wątpliwości co do bezstronności winni wyłączyć się ze składu komisji przetargowej. Ponadto przed otwarciem przetargu komisja przetargowa weryfikuje poprawność złożonych dokumentów oraz przypomina zebranych oferentom zapisy m.in. § 9 rozporządzenia. Nadmienić pragnę, że tryb i sposób powoływania członków komisji przetargowej określa § 8 rozporządzenia, a § 9 stanowi, kto nie może uczestniczyć w przetargu. Przepisy te nie przewidują możliwości wyłączenia członka z udziału w komisji przetargowej. Podobne stanowisko zaprezentował na łamach Gazety Samorządu i Administracji nr 8/2009 z dnia 15-09-2009r., str. 52 Marcin Polit w artykule „Udział radnego w przetargu na zakup nieruchomości” cyt.: „Z tego powodu stwierdzenie, że osoba, która złożyła ofertę, pozostaje z członkiem komisji w stosunku pokrewieństwa, skutkować będzie niedopuszczeniem oferenta do udziału w przetargu, a nie wyłączeniem członka z udziału w komisji przetargowej.” Celem wyeliminowania wszelkich wątpliwości w przyszłych ogłoszeniach o przetargach i rokowaniach zawarta zostanie informacja przytaczająca przepisy § 9 ww. rozporządzenia”.

Zawarcie umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego Rep A numer 1954/2014 z dnia 25 kwietnia 2014r. na lokal mieszkalny nr 5 klatka D o pow. 40,5 m² położony w Miłkowicach przy ul. Kopernika 2D wraz z udziałem 291/10000 w działce gruntowej nastąpiło 2 lata i 5 miesięcy od podpisania protokołu uzgodnień na zbycie nieruchomości z dnia 16 września 2011. Wójt w tym zakresie złożył wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr IV-4, str. 258-260, pytanie nr 3:** „Podpisanie aktu notarialnego finalizującego sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 5 klatka D o pow. 40,5m² położonego w Miłkowicach przy ul. Kopernika 2 wraz z udziałem w działce gruntu w wysokości 291/10000 nastąpiło z opóźnieniem w stosunku do daty podpisania protokołu uzgodnień w związku z pobytem nabywcy poza granicami kraju. Nabywca nie zrezygnował z nabycia, prosił również o przełożenie terminu podpisania aktu notarialnego”.

Zamiany działki 328/712 obręb Gniewomirowice własność Gminy Miłkowice na działkę nr 328/714 obręb Gniewomirowice własność osoby fizycznej (akt notarialny z dnia 6 sierpnia 2015 r. Rep. A numer 3251/15) dokonano w celu uregulowania stanu prawnego. Wójt w tym zakresie złożył wyjaśnienia stanowiące **akta kontroli część B nr IV-5, str. 261-262** „W wyniku przeprowadzonych rokowań w dniu 16 maja 2014 roku zbyta została na rzecz J.Ł. działka gminna oznaczona w ewidencji gruntów numerem 328/714 obręb Gniewomirowice. Do ogłoszenia o rokowaniach dołączona była mapa lokalizacji zbywanych działek komunalnych sporządzona na podstawie danych zawartych w Ewidencji Gruntów i Budynków prowadzonej

przez Starostę Powiatowego w Legnicy. Rokowania zakończono podpisaniem aktu notarialnego nr A 5292/14 w dniu 18-06-2014r., do którego dołączono także aktualny wypis z ewidencji gruntów oraz mapkę z oznaczeniem zakupionej działki w terenie (zgodną z mapą załączoną do ogłoszenia o rokowaniach). Podczas okazania współpracującego z gminą geodetę granic nieruchomości w terenie, okazało się, że lokalizacji działki 328/714 jest niezgodne z mapami z rokowań i z aktu notarialnego. Nabywcy wskazano nieruchomość zlokalizowaną w innym miejscu tj. działkę nr 328/712 a nie działkę nr 328/714. Odmienna lokalizacja działek była wynikiem pomyłki powstałej w ewidencji gruntów prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Legnicy. Na podstawie telefonicznego, a następnie osobistego, zgłoszenia nabywcy o nieścisłościach, potwierdzonych przez geodetę, próbowano wyjaśnić powstały błąd. J.Ł. nie chciał przyjąć do wiadomości, że jego działka w terenie ma odmienną lokalizację, niż ta którą nabywał w drodze rokowań. Żądał wydania działki, którą nabył, ponieważ zależało mu na lokalizacji nieruchomości, a nie jej numerze. Po konsultacji z radcą prawnym, w związku z niewielką różnicą w powierzchniach działek objętych nieścisłościami przeprowadzono procedurę ich zamiany”.

Czynności w powyższym zakresie w zależności od okresu objętego kontrolą były wykonywane przez pracowników: kierownik wydziału Zasobów Komunalnych, Opłat i Podatków (Ł.Cz.), inspektor ds. mienia i gospodarki nieruchomościami (A.Z.), osoba zatrudniona na umowę zlecenie (I.W.)

Ujęcie w ewidencji księgowej operacji zbycia nieruchomości.

Na podstawie:

- ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 011-Środki trwałe – kartoteki środków trwałych dot. okresu od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2015 r.,
- źródłowych dowodów księgowych, tj. LT nr 3/2014 z 31 lipca 2014 r., LT nr 4/2014 z dnia 31 lipca 2014 r., LT nr 5/2014 z dnia 31 lipca 2014 r., LT nr 8/2014 r. z dnia 17 października 2014 r., LT nr 11/2014 z dnia 23 grudnia 2014 r., LT nr 14/2014 z dnia 23 grudnia 2014 r., LT nr 3/2015 z dnia 19 czerwca 2015 r., LT nr 4/2015 z dnia 14 sierpnia 2015 r., LT nr 6/2015 z dnia 8 października 2015 r. LT nr 7/2015 z dnia 8 października 2015 r., LT nr 8/2015 z dnia 8 października 2015 r., LT nr 11/2015 z dnia 8 października 2015 r., LT nr 12/2015 z dnia 24 listopada 2015 r., LT nr 13/2015 z dnia 24 listopada 2015 r.

stwierdzono, iż w księgach rachunkowych nie ujęto faktów zbycia nieruchomości. Dotyczy to;

Działki o numerze ewidencyjnym 328/701 obręb geodezyjny Gniewomirowice (akt notarialny Rep. A numer 11058/13 z dnia 4 grudnia 2013r.). W trakcie kontroli 23 sierpnia 2016 r. dokonano ściągnięcia ww nieruchomości z ewidencji środków trwałych dokumentem LT nr 19/2016. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości „do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym”.

Budynków znajdujących się na działce nr 174 obręb geodezyjny Ulesie (akt notarialny Rep. A numer 2902/15 z dnia 20 kwietnia 2015r.), natomiast ujęto tylko zbycie gruntów; W wyjaśnieniu ujętym **akta kontroli część B nr IV-4, str. 258-260, pytanie nr 2** Wójt wskazał, iż „Co się tyczy nieruchomości o nr 174 położonej w obrębie Ulesie procedura zbycia posiadanego udziału w gruncie, a co za tym idzie również zabudowań na niej posadowionych została rozpoczęta w marcu 2014 roku. Pierwszy przetarg z dnia 23 września 2014 roku został zakończony wynikiem negatywnym. Sprzedaż nastąpiła w drodze II przetargu w dniu 25 marca 2015 roku. Z uwagi na fakt trwania już procedury zbycia przedmiotowej nieruchomości nie weryfikowałem czy wszystkie jej składniki (grunt i budynki) ujęte są w księgach rachunkowych. Nieruchomość została ujęta w księgach rachunkowych zgodnie z decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr DEC.GK-II-1-72241/38-5/98 z dnia 28-05-1998r. Zapis ten zgodny był również z danymi w ewidencji gruntów prowadzoną przez Starostę Legnickiego oraz z danymi

zawartymi w księdze wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości przez Sąd Rejonowy w Legnicy. O fakcie nie ujęcia zabudowań w księgach rachunkowych dowiedziałem się w wyniku prowadzonej kontroli. Natomiast w przypadku działki nr 328/701 położonej w obrębie geodezyjnym Gniewomirowice, której sprzedaż sfinalizowana została końcem roku 2013, w związku ze zmianami organizacyjnymi na przedmiotowym stanowisku, nastąpiło nieumyślne przeoczenie ujęcia faktu zbycia ww. nieruchomości w księgach rachunkowych. Sytuacja ta została wyjaśniona i zbycie ujęte w księgach w trakcie trwania kontroli". Odnosząc się do wyjaśnień złożonych stwierdzić należy, iż do ewidencji księgowej Urzędu wprowadzono tylko działkę gruntową nr 174 obręb Ulesie którą Gmina nabyła decyzją Wojewody Legnickiego nr DEC.GK-II-1-72241/38-5/98 z dnia 28 maja 1998 r, nie wprowadzono zaś budynku mieszkalnego oraz budynków gospodarczych znajdujących się na tej działce. Zgodnie z art. 4 ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną; księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Przeprowadzone w 2008 r. i 2012 r. (pełne) inwentaryzacje powinny ujawnić różnice inwentaryzacyjne i spowodować doprowadzenie stanu księgowego do ich stanu rzeczywistego poprzez ujęcie w księgach rachunkowych ujawnionych aktywów (budynków). Powyższe wynika wprost z art. 4 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj.: Dz.U z 2009, nr 152, poz. 1223 ze zm.; Dz.U. z 2013, poz. 330, z późn. zm.), zgodnie, z którym „jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy a rachunkowość jednostki obejmuje między innymi okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów.

W pozostałych przypadkach operacje zbycia nieruchomości ujmowano w księgach rachunkowych ujmowano w miesiącach ich sprzedaży.

2. Najem, dzierżawa

W kontrolowanej jednostce nie było odrębnych uregulowań dotyczących zasad dzierżawy i najmu, poza ogólnymi zasadami zawartymi w uchwale Rady Gminy nr XVII/81/2007 z 16 listopada 2007 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miłkowice. Zmiany do ww. uchwały wprowadzono uchwałą Rady nr IX/62/11 z 10 czerwca 2011 r. (wymienione uchwały **stanowią akta kontroli część B nr IV-6, str. 263-271**). Gmina nie posiadała odrębnych wewnętrznych procedur, które regulują działania zmierzające do ustalania i odzyskania niezapłaconych w terminach należności z tytułu umów cywilnoprawnych. Ustalono, iż możliwość stosowania przez Wójta ulg w stosunku do należności cywilnoprawnych wynikała z przyjętej przez Radę uchwały nr LV/298/2010 z 5 października 2010 r. w sprawie zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny. Zmiany do niniejszej uchwały wprowadzone były uchwałą Rady Gminy nr VI/40/2011 z 29 marca 2011 r.

Wysokość stawek czynszu dzierżawnego za grunty będące własnością Gminy Miłkowice określona była w zarządzeniu nr 87/2013 Wójta z 8 listopada 2013 r. Stawka czynszu dzierżawnego uzależniona była od przeznaczenia gruntu. I tak:

- 1) dla użytków rolnych – za jeden ha fizyczny w wysokości 4% przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego,
- 2) dla gruntów przeznaczonych pod ogródki działkowe – 0,20 zł za 1 m²,
- 3) dla gruntów o przeznaczeniu nie rolnym: pod działalność gospodarczą – 8 zł za 1 m² dla gruntów o pow. do 500 m² oraz 4 zł za 1 m² dla gruntów o pow. powyżej 500 m² pod działalność związana z produkcją energii elektrycznej 1 zł za 1 m², pod grunty dzierżawione na cele rekreacyjne 5 zł za 1 m², pod garaże 5 zł za 1 m², pod komórki i

budynki gospodarcze 3 zł za 1 m², pozostałe 0,10 zł za 1 m².

Stawki czynszu miały zastosowanie do gruntów oddawanych w dzierżawę w trybie bezprzetargowym. Natomiast do gruntów oddawanych w trybie przetargowym ustalone stawki stanowiły minimalne stawki wywoławcze.

Sprawami związanymi z dzierżawą gruntów rolnych, sporządzaniem umów dzierżawnych w okresie objętym kontrolą zajmowali się: Kierownik Referatu Gospodarowania Mieniem Komunalnym, Planowania przestrzennego i Ochrony Środowiska (Ł.Cz.), Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego, Planowania przestrzennego i Ochrony Środowiska (I.W.), Inspektor ds. gospodarki komunalnej i mienia gminy (A.Z.), a od 1 stycznia 2016 r. Inspektor ds. mienia i gospodarki nieruchomościami, zgodnie z zakresami czynności z 1 listopada 2011 r., 1 lipca 2013 r., 2 stycznia 2014 r., 1 kwietnia 2014 r., 1 stycznia 2016 r.

Jak wynikało ze sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości (dział 010 rozdział 01095 § 0750 oraz dział 700 rozdział 70005, § 0750) w 2013 r. wyniosły - 20.086,46 zł, w 2014 r. - 29.370,56 zł, w 2015 r. - 20.621,63 zł.

Kontrolą objęto następujące umowy dzierżawy gruntów Gminy:

- 1) umowę dzierżawy z 17 marca 2014 r. działki gruntu nr 328/19 o pow. 4,8771ha, położonej w obrębie Gniewomirowice, (tryb bezprzetargowy),
- 2) umowę dzierżawy nr GKN 24/2014 z 3 lipca 2014 r. działki gruntu nr 782 o pow. 53,06 ha, położonej w obrębie Dobrzejów, (tryb bezprzetargowy),
- 3) umowę dzierżawy nr GKN 25/2014 z 3 lipca 2014r. działki gruntu nr 561/1 o pow. 1,60 ha, położonej w obrębie Rzeszotar, (tryb bezprzetargowy),
- 4) umowę dzierżawy z 12 czerwca 2012 r. działek gruntu o numerach: 564/1, 565/1, 566/1, 569, 571, 673, 572/1, 574, 575/1, 577/1, 578/1 o łącznej powierzchni 28,3700 ha, położonych w obrębie Rzeszotar, (tryb bezprzetargowy),
- 5) umowę dzierżawy nr GKN 39/2014 z 20 listopada 2014 r. działek gruntu nr 148/5 i 148/6 o łącznej powierzchni 4,5773 ha, położonych w obrębie Lipiec, (tryb bezprzetargowy),
- 6) umowę dzierżawy nr GKN 2/2015 z 18 lutego 2015 r. działek gruntu nr 148/5 i 148/6 o łącznej powierzchni 4,5773 ha, położonych w obrębie Lipiec, (tryb przetargowy),
- 7) umowę dzierżawy z 3 października 2013 r. działka gruntu nr 375 o pow. 1,67 ha, położona w obrębie Miłkowice, (tryb bezprzetargowy),
- 8) umowę dzierżawy z 17 lipca 2013 r. działek gruntu o numerach: 782, 783, 785, 786 o łącznej powierzchni 76,80 ha położonych w obrębie Dobrzejów, (tryb bezprzetargowy),
- 9) umowę dzierżawy nr GKN 32.1.2014 z 2014 r. (zawartą do 3 miesięcy) oraz kolejną umowę nr zawartą 22 grudnia 2014 r. działek gruntu nr 148/1 i 148/2 o łącznej powierzchni 4,3342 ha, położonych w obrębie Lipce, (tryb bezprzetargowy).

Sprawdzono procedurę zawierania wyżej wymienionych umów dzierżawy, ujęcie w ewidencji księgowej oraz terminowość wpłaty czynszów w latach 2014-2015 wynikającą z zawartych umów, a także czy w przypadku powstania zaległości naliczane były odsetki. Szczegółowe dane dotyczące przedmiotowych umów najmu i dzierżawy zawarte zostały w tabeli pn. „Szczegółowe informacje dotyczące umów dzierżawy objętych kontrolą” stanowiącej załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli umów dzierżawy gruntów rolnych stwierdzono, że:

Przed zawarciem umów dzierżawy wymienionych w poz. 1, poz. 4, poz. 7, nie sporządzono wykazu nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy, a tym samym stosownych informacji w tym zakresie nie podano do publicznej wiadomości, czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015, poz. 1774 wcześniej: Dz.U. z 2015 r., poz. 782, Dz.U. z 2014 r. poz. 518, Dz.U. z 2010 r., nr 102, poz. 651), zgodnie z którym „Właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste,

uchwałą wymaga:

- 1) przekazanie nieruchomości w drodze darowizny na cele publiczne,
- 2) przekazanie nieruchomości Skarbowi Państwa oraz jednostkom samorządu terytorialnego w drodze darowizny,
- 3) sprzedaż nieruchomości Skarbowi Państwa oraz jednostkom samorządu terytorialnego za cenę obniżoną oraz oddanie nieruchomości gruntowej Skarbowi Państwa oraz jednostkom samorządu terytorialnego nieodpłatnie w użytkowanie wieczyste,
- 4) nieodpłatne obciążenie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego ograniczonymi prawami rzeczowymi,
- 5) zamiana nieruchomości, zamiana prawa użytkowania wieczystego, o ile dokonywana jest między gminą a Skarbem Państwa oraz między jednostkami samorządu terytorialnego bez obowiązku dokonywania dopłat w przypadku różnej wartości zamienianych nieruchomości lub praw”.

Odnosząc się do złożonego przez Wójta wyjaśnienia, kontrolujący podtrzymuje stwierdzoną nieprawidłowość, dotyczącą konieczności uzyskania przez Wójta zgody Rady Gminy na zawarcie kolejnej umowy, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Z treści art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym wynika, że gospodarowanie mieniem gminnym należy do kompetencji wójta. Również art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi, że wójt gospodaruje gminnym zasobem nieruchomości, co obejmuje ich sprzedaż, wynajem i dzierżawę. Gospodarowanie gminnym zasobem nie oznacza jednak, że wójt posiada całkowitą swobodę w tym zakresie, bowiem rada, jako organ stanowiący, ma wpływ na kształtowanie spraw majątkowych gminy, co określone zostało w art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy. Z powyższego wynika, że w sytuacji, gdy rada nie skorzystała z kompetencji uchwalenia zasad dokonywania czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu, Wójt może dokonywać tych czynności, wyłącznie za zgodą rady gminy. W kontrolowanej gminie rada nie upoważniła Wójta do zawierania kolejnej umowy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Zatem w sytuacji braku określenia przez radę gminy w uchwale zasad dotyczących zawierania kolejnych umów, konieczna jest indywidualna uchwała rady gminy wyrażająca zgodę na dokonanie tych czynności.

W przedłożonych kontrolującym dokumentach dzierżawców: Ł.K. (umowa nr GKN 24/2014 z 3 lipca 2014 r. poz. 2); S.S. (umowa nr GKN 25/2014 z 3 lipca 2014 r. poz. 3), R.M. (brak numeru umowy – umowa zawarta 3 października 2013 r. poz. 7) brak było wniosków o zawarcie umów dzierżawy. Z wyjaśnienia złożonego przez Wójta wynika, że: „Jeśli chodzi o umowę nr GKN 24/2014 i nr GKN 25/2014 to wyjaśniam, że przedmiotowe umowy zostały zawarte na polecenie Wójta. Wójt po spotkaniu z Ł.S. i S.S. wydał polecenie przygotowania przedmiotowych nieruchomości do dzierżawy. Co się tyczy umowy zawartej z R.M. z dnia 3 października 2013 r. to wyjaśniam, iż ze stroną były prowadzone ustne rozmowy mające wyjaśnić użytkowanie działki. W ich toku ustalono, że działka będąca przedmiotem dzierżawy była użytkowana przez nauczycieli pracujących w szkole podstawowej w Miłkowicach. Użytkowanie wynikało z przepisów prawa określonych w Kartce Nauczyciela. Osoby te wyraziły zgodę dla Pana R.M. na zagospodarowanie tejże nieruchomości. Po powzięciu takiej informacji podjęto decyzje o konieczności uregulowania tego faktu, w związku z czym zawarto stosowną umowę dzierżawy na uszną prośbę zainteresowanego” (pkt 4 akt kontroli część B nr IV-7, str.

użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu”.

W powyższej sprawie kontrolujący przyjął od Wójta wyjaśnienia (**pkt 1 akt kontroli część B nr IV-7, str. 272-276**) następującej treści: „*W zakresie sporządzenia wykazu do umowy dzierżawy nr RGP.I.13/2014 wyjaśniam, że przedmiotowy wykaz nie został sporządzony, ponieważ ww. umowa była przedłużeniem umowy dzierżawy zawartej z G.B. w dniu 17-05-2011r. Jeśli chodzi o wykaz dotyczący umowy z 12 czerwca 2012 roku informuje, że jego brak wynikał z nienależytej staranności pracownika merytorycznie odpowiedzialnego. Błędy przy sporządzaniu wykazów nieruchomości zostały potwierdzone w wyniku poprzedniej kontroli przeprowadzonej przez pracowników Regionalnej Izby Obrachunkowej, a zalecenia w tym zakresie przyjęto do realizacji. Co się tyczy wykazu do umowy z dnia 3 października 2014, wyjaśniam, że wykaz został sporządzony z dniem 10 lipca 2013 roku (wykaz nr 11/2013). Został on również opublikowany tego dnia na stornie BIP. Prawdopodobnie w wyniku zmian na stanowiskach pracy oraz zmiany zajmowanych pomieszczeń oryginał wykazu zaginął*”

Odnosząc się do wyjaśnienia w zakresie umowy nr RGPI.13/2014 (poz.1), z którego wynika, że wykaz nie został sporządzony, ponieważ ww. umowa była przedłużeniem umowy dzierżawy zawartej 17 maja 2011 r., stwierdzić należy, iż zawarcie kolejnej umowy nie zwalnia Wójta z podjęcia stosownych działań zmierzających do opublikowania zamiaru przeznaczenia działek do dzierżawy w postaci sporządzenia i właściwego opublikowania wykazu nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy. Wynika to z art. 35 ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym „wykaz sporządza się i podaje do publicznej wiadomości, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość”.

W wykazach nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy nr 15/2014 (poz. 2), nr 14/2014 (poz. 3), nr 54/2014 (poz. 6), nr 9/2013, nr 8/2013, nr 6/2013, nr 5/2013 (poz. 8), nr 56/2014 (poz. 9) nie ujęto informacji wymaganych przepisem art. 35 ust. 2 pkt 5 i pkt 10 ustawy o gospodarce nieruchomościami, tj. nie wskazano terminu zagospodarowania nieruchomości i zasad aktualizacji opłat. W wyjaśnieniu (**pkt 2 akt kontroli część B nr IV-7, str. 272-276**) złożonym 20 lipca 2016 r. Wójt, oświadczył, że: „*Informacje o sposobie zagospodarowania nieruchomości były określane w zawieranych umowach dzierżawy, natomiast zasada aktualizacji opłat za czynsz dzierżawny podana została w zarządzeniu Wójta Gminy w sprawie ustalenia stawek czynszu dzierżawnego za grunty będące własnością Gminy Miłkowice (zawarta ona była również w umowach dzierżawy). Informacje te omyłkowo pominięto w zamieszczanych wykazach nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy*”.

Po upływie ważności umów dzierżawy a przed zawarciem kolejnych umów dzierżawy tych samych działek, tj.: działka nr 328/19 obręb Gniewomirowice (poz. 1), działka nr 782 obręb Dobrzejów (poz. 2), działka nr 568/1 obręb Rzeszotary (poz. 3), działki nr 148/1 i 148/2 obręb Lipce (poz. 9), Wójt nie uzyskał zgody Rady Gminy na zawarcie tych umów. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446, wcześniej: Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm., Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm., Dz.U. z 2001 r., nr 142, poz. 1591 ze zm.), zgodnie z którym uchwała rady gminy jest wymagana w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Ze złożonego wyjaśnienia (**pkt 3 akt kontroli część B nr IV-7, str. 272-276**) wynika, że: „*Wójt gminy nie uzyskiwał zgody Rady Gminy na zawarcie kolejnych umów dzierżawy z tym samym dzierżawcą dotyczących tych samych działek, gdyż stosowna Rada w uchwale nr XVII/81/2007 z dnia 16 listopada 2007r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miłkowice uchwaliła, iż gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi własność gminy należy do wójta (§ 3 uchwały). Ponadto w § 4 ust. 3 uchwały określono, że zgody rady gminy wyrażonej odrębną*

załączono do protokołu kontroli – **akta kontroli część B nr IV-9, str. 279-284**). Zgodnie z § 3 ust. 3 uchwały, podjęcie decyzji o umorzeniu należności musiało być poprzedzone postępowaniem wyjaśniającym, które miało na celu wykazanie istnienia przesłanek do umorzenia. Rada upoważniła Wójta do udzielania ulg, jeżeli należność pieniężna nie przekraczała kwoty 15.000 zł od jednego dłużnika, a jeżeli należność przekraczała kwotę 15.000 zł decyzję o umorzeniu Wójt mógł podjąć po uzyskaniu pozytywnej opinii komisji Rady Gminy właściwej ds. budżetu.

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych według stanu na 31 grudnia 2014 r. wykazane zostały zaległości z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości (dział 700 rozdział 70005 § 0750) w kwocie 9.624,39 zł a ze sprzedaży nieruchomości (dział 700 rozdział 70005 § 0770) w kwocie 20.189,80 zł, łącznie 29.814,19 zł. Natomiast w sprawozdaniu Rb-27S według stanu na 31 grudnia 2015 r. zaległości wykazane zostały w kwotach odpowiednio: 1.510,35 zł (dział 700 rozdział 70005 § 0750) i 24.789,80 zł (dział 700 rozdział 70005 § 0770), łącznie 26.300,15 zł.

Kontroli w zakresie podejmowania działań windykacyjnych poddano 6 największych dłużników, którzy według stanu na 31 grudnia 2014 r. posiadali zaległości w łącznej wysokości 28.015,24 zł, co stanowiło 93,97 % kwoty zaległości ogółem.

Ustalenia kontroli:

- zaległości dotyczące umów dzierżawy (dział 700 rozdział 70005 § 0750)

1. P.W. – dzierżawca według stanu na 31 grudnia 2014 r. posiadał zadłużenie w łącznej kwocie 5.554,06 zł, w tym: należność główna 3.717,64 zł i odsetki 1.836,40 zł wynikające z umowy dzierżawy zawartej 12 listopada 2008 r. gruntów działki nr 478/2/D o łącznej powierzchni 0,1392 ha z przeznaczeniem na działalność gospodarczą w kwocie: 3.556,91 zł oraz z umowy (z osobą fizyczną) dzierżawy zawartej 13 maja 2013 r. działki nr 478/2 obręb Siedliska o pow. 0,1392 ha w kwocie 160,75 zł. Zaległość z tytułu dzierżawy wynikała z niezapłaconych faktur, których termin płatności przypadał odpowiednio: 31 grudnia 2010 r. w kwocie 1.698,24 zł (faktura nr 000172/10), 30 czerwca 2011 r. w kwocie 1.392 zł (faktura nr 000075/11), 30 grudnia 2011 r. w kwocie 466,67 zł (faktura nr 000160/11) i 31 grudnia 2013 r. w kwocie 160,75 zł z umowy zawartej 13 maja 2013 r. oraz odsetek od zaległości w łącznej kwocie 1.836,40 zł naliczonych do 31 grudnia 2014 r. W dokumentach znajdowały się: pismo z 25 maja 2011 r. z prośbą dłużnika o umorzenie zaległości, pismo podpisane przez Wójta z datą 31 maja 2011 r. (FN.III.3222.5.20111) kierowane do dłużnika z prośbą o przedłożenie dowodów potwierdzających sytuację finansową oraz upomnienia: z 10 listopada 2011 r., 29 marca 2012 r., 19 listopada 2012 r., 27 września 2013 r. Wszystkie upomnienia były odebrane, co udokumentowane było zwrotnymi potwierdzeniami odbioru. Z uwagi na to, że zadłużenie dotyczyło umowy cywilnoprawnej do dłużnika powinny być wysyłane wezwania do zapłaty a nie upomnienia. Kontrola wykazała, że poza wysłanymi upomnieniami gmina nie dochodziła należności w sądzie. Należność w łącznej kwocie 3.556,91 zł uległa ostatecznie przedawnieniu 31 grudnia 2014 r. Natomiast kwota 160,75 zł przedawni się 31 grudnia 2016 r.

2. M.K. i K.K. – dzierżawcy według stanu na 31 grudnia 2014 r. posiadali zadłużenie z tytułu dzierżawy gruntów o łącznej powierzchni 28,3700 ha (umowa dzierżawy z 10 kwietnia 2010 r.) w łącznej kwocie: 6.145,52 zł, w tym: należność główna 4.107,73 zł i odsetki 2.058,84 zł. Z uwagi na niedotrzymanie warunków umowy, zaleganie z zapłatą czynszu z dniem 17 kwietnia 2012 r. umowa dzierżawy została wypowiedziana. Zaległość z tytułu dzierżawy wynikała z niezapłaconych rat czynszu dzierżawnego, tj.: 31 grudnia 2010 r. kwota 1.179,73 zł, 30 czerwca 2011 r. kwota 1.082,60 zł, 31 grudnia 2011 r. kwota 1.082,60 zł i 17 kwietnia 2012 r. kwota 762,80 zł. Do dłużników kierowane były upomnienia: z 17 kwietnia 2011 r., 10 listopada 2011 r., 29 marca 2012 r., 19 listopada 2012 r. Poza wysłanymi upomnieniami Gmina nie dochodziła należności w sądzie. Należność w kwocie 4.107,78 zł uległa przedawnieniu ostatecznie w dniu 1

272-276).

Z oświadczenia złożonego przez Wójta wynika, że czynności w powyższym zakresie w zależności od okresu objętego kontrolą były wykonywane przez pracowników: Kierownika Referatu Gospodarowania Mieniem Komunalnym, Planowania przestrzennego i Ochrony Środowiska (Ł.Cz.), Kierownika Referatu Rozwoju Gospodarczego, Planowania przestrzennego i Ochrony Środowiska (I.W.), Inspektor ds. gospodarki komunalnej i mienia gminy (A.Z.).

Opłaty z tytułu dzierżawy nieruchomości regulowane były z opóźnieniem w stosunku do terminów wynikających z umów. Do dzierżawców zalegających z płatnościami nie były wysyłane wezwania do zapłaty. Po telefonicznych interwencjach Inspektora ds. księgowości budżetowej (M. Ł.) zaległości były regulowane wraz z należnymi odsetkami.

Dochody z tytułu czynszu dzierżawnego ewidencjonowane były na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej – obroty konta 221-12 700-70005-0750 za lata 2014-2016 oraz przedłożonego kontrolującym zestawienia dzierżawców prowadzonego przez Inspektora ds. księgowości budżetowej i płac w arkuszu Excel z podziałem na poszczególnych dzierżawców kontrolujący ustalili, że w Urzędzie nie było prowadzonej ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Powyższe było niezgodne z art. 16 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz.1047), według którego „Konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej” oraz z opisem konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” zawartym w załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...), (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 ze zm.) i opisem do konta 221 zawartym w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 85/2010 Wójta z 31 grudnia 2010 r. zmienionym zarządzeniem nr 6/2015 z 15 stycznia 2015 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy Miłkowice. Stosownie do tych zapisów ewidencja szczegółowa do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą. W powyższym zakresie Wójt złożył następujące wyjaśnienie: „W związku z ograniczonymi środkami finansowymi Gminy oraz niewielką ilością dzierżawców gruntów gminnych – nie zakupiono modułu do programu SIGID służących ewidencji opłat dzierżawnych, ewidencja ta była prowadzona za pomocą arkusza kalkulacyjnego Excel. Powyższe podyktowane było względami praktycznymi, ponieważ mamy ponad 70 dzierżawców i łatwiej było to zaewidencjonować w arkuszu kalkulacyjnym niż ręcznie na kartotekach. Co miesiąc dane wynikające z arkusza uzgadnianie były z ewidencją syntetyczną, a raz w roku arkusz ten był utrwalany w formie wydruku. Podjęto decyzję o zakupie modułu z SIGID do Ewidencji Opłat Dzierżawnych i do Ewidencji i Rozliczania Zezwoleń na Sprzedaż Alkoholu, postaramy się do czasu zakończenia kontroli uregulować ten problem” (akta kontroli część B nr IV-8, str. 277-278)

Czynności w powyższym zakresie wykonywali: – Inspektor ds. księgowości budżetowej i płac (M.Ł.) i Skarbnik (E.W.).

3. Windykacja należności cywilnoprawnych

Zasady udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Ordynacja podatkowa, Rada Gminy określiła w uchwale nr LV/298/2010 z 5 października 2010 r. w sprawie zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny. Zmiany do niniejszej uchwały wprowadzone były uchwałą Rady Gminy nr VI/40/2011 z 29 marca 2011 r. (ww. uchwały

kwotę 4 107,73 zł- wysłałam 4 upomnienia, zaś Panu (P.W.) zalegającemu kwotę 3 556,91 zł 5 upomnień – brak reakcji ze strony dłużników. Przypadkowo czytając wyjaśnienia dotyczące należności cywilnoprawnych napotkałam się na informację, że czynsz dzierżawny jest świadczeniem okresowym który przedawnia się po trzech latach od dnia wymagalności i że należności budżetowe cywilnoprawne dochodzi się wysyłając dłużnikom wezwanie do zapłaty. W związku z występującymi zaległościami w płatnościach z tyt., czynszu dzierżawnego u dwóch dzierżawców zwróciłam się o pomoc prawną do Pana Radcy Prawnego w Urzędzie Gminy Miłkowice w dniu 22 grudnia 2015 roku co zrobić z dłużnikami?. Otrzymałam opinię prawną w dniu 08.01.2016 roku, że należności nie mogą być dochodzone bo są należnościami okresowymi, które się przedawniły i należy je wyksięgować. Ze względu na zaistniały przypadek po raz pierwszy nie wiedziałam jak postąpić i zwróciłam się do Pani Skarbnik (E.W.) co zrobić z wydaną opinią Pana Radcy Prawnego, uzyskałam ustną informację, że należy dokonać zmniejszenia przypisu. Nie miałam wiedzy, że bezwzględnie w takim przypadku jest potrzebna decyzja Pana Wójta wyrażająca zgodę na umorzenie takich należności” (akta kontroli część B nr IV-13, str. 298).

Czynności w powyższym zakresie wykonywali pracownicy księgowości i finansów, Skarbnik (E.W.) i Inspektor ds. księgowości budżetowej i płac (M.L.).

- zaległości dotyczące sprzedaży nieruchomości (dział 700 rozdział 70005 § 0770)

Według stanu na 31 grudnia 2014 r. zaległość w kwocie 20.189,80 zł wynikała z czterech umów sprzedaży nieruchomości, w których część należności została rozłożona do spłaty w ratach, tj.: umowa z 21 kwietnia 1997 r., umowa z 26 września 1996 r., 25 października 1994 r., 23 października 2012 r. Szczegółowe dane zostały zawarte w tabeli pn. „Zaległości dotyczące sprzedaży nieruchomości (dział 700 rozdział 70005 § 0770) Gminy Miłkowice według stanu na 31 grudnia 2014 r. i nadal to jest na 30 czerwca 2016 r.” stanowiącej załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

Na podstawie przedłożonych dokumentów: umów sprzedaży (kserokopii), upomnień, wydruków z podglądu do ksiąg wieczystych, ewidencji księgowej, ewidencji pomocniczej prowadzonej w arkuszu Excel stwierdzono, że Gmina, nie prowadziła żadnych działań windykacyjnych poza wysyłaniem upomnień do zalegających z płatnościami. Zaległości dotyczyły lat 1997-2014. Upomnienia sporządzane i wysyłane były na drukach jakie stosuje się do należności podatkowych w egzekucji administracyjnej. Do zaległości wynikających z umów cywilnoprawnych należało wysyłać wezwania do zapłaty (art. 485 § 1 pkt 3 ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego Dz.U. z 2014 r., poz. 101 ze zm., wcześniej Dz.U. z 1964 r., nr 43, poz. 296 ze zm.).

Wierzytelności gminy (raty rozłożone do spłaty) zostały zabezpieczone wpisami hipotek na kupowanych nieruchomościach. W aktach notarialnych kupujący względem zapłaty reszty ceny poddali się egzekucji z tych aktów na mocy art. 777 § 1 pkt 4 Kodeksu postępowania cywilnego, z treści którego wynika, że: tytułem egzekucyjnym jest akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej lub wydania rzeczy oznaczonych co do gatunku, ilościowo w akcie określonych, albo też wydania rzeczy indywidualnie oznaczonej, gdy w akcie wskazano termin wykonania obowiązku lub zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie. Kontrolujący przyjął od Wójta wyjaśnienia w sprawie prowadzenia windykacji wobec ww. dłużników: „Z informacji uzyskanych od pracownika księgowości wynika, że powyższe należności zabezpieczone zostały wpisem hipoteki na rzecz Gminy Miłkowice więc nie ulegną przedawnieniu. Osobom zalegającym były wystawiane upomnienia. W maju 2001r. przekazano dokumenty dotyczące zaległości zahipotekowanej dwóch dłużników Radcy Prawnemu celem podjęcia stosownych działań w celu odzyskania wierzytelności Gminy Miłkowice.” (pkt 3 wyjaśnień stanowiących akta kontroli część B nr IV-12, str. 292-297).

Odnosząc się do wyżej wymienionych wyjaśnień złożonych przez Wójta dotyczących

lipca 2015 r. Z ewidencji pomocniczej prowadzonej w arkuszu kalkulacyjnym Excel przez Inspektora ds. księgowości budżetowej i płac (M.Ł.) wynikało, że zadłużenie od opisywanych wyżej dłużników (P.W. oraz M.K. i K.K.) na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiło 7.825,39 zł a na 31 grudnia 2015 r. wynosiło 160,75 zł. Na pytanie kontrolujących o wyjaśnienie różnicy w stanie zadłużenia, Inspektor odpowiedziała, że należność w kwocie 7.664,64 zł została odpisana z uwagi na niemożność jej dochodzenia. Następnie kontrolującym przedłożona została notatka sporządzona przez Inspektora ds. księgowości budżetowej i płac (M.Ł.) dotycząca dłużników: M.K i K.K i P.W. (brak daty sporządzenia notatki), z której wynikało, iż na koncie - czynsz dzierżawny 700 70005 0750 za 2015 r. dokonano zmniejszenia przypisu o kwotę 7.664,64 zł, która dotyczyła M.K.(4.107,73 zł) i P.W. (3.556,91 zł). Do notatki dołączona była opinia radcy prawnego z 8 stycznia 2016 r., z której wynikało, że roszczenia są przedawnione, nie mogą być dochodzone i należy je wyksięgować (notatka wraz z opinią radcy prawnego stanowią **akta kontroli część B nr IV-10, str. 285-287**). Żaden z przedstawionych dokumentów nie zawierał podpisu Wójta ani Skarbnika Gminy.

Wyksięgowanie kwoty 7.664,64 zł z konta 221-12 dokonano pod datą 31 grudnia 2015 r. Potwierdzeniem wykonania operacji był generowany z systemu komputerowego dokument „Polecenie Księgowania nr 45 z dnia 2015-12-31 nr dz. 396”.

W przedstawionych dokumentach brak było źródłowego dokumentu, posiadającego cechy dowodu księgowego określone w Rozdziale II Dowody księgowe – dane ogólne Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Miłkowice (stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia nr 7/2005 Wójta Gminy Miłkowice z 1 lutego 2005 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową, które zmienione zostało zarządzeniem nr 102/2008 z 31 grudnia 2008 r. i nr 75/2012 z 26 października 2012 r.) oraz w art. 21 ust. 1 pkt 1-6 ustawy o rachunkowości. Według § 7 w związku z § 22 ust.2 Instrukcji obiegu i kontroli (...), podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody stwierdzające operację gospodarczą, które powinny być sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym. Jako **akta kontroli część B nr IV-11, str. 288-291** ujęto wydruk z ewidencji księgowej konto 221-12, zestawienia według stanu na 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2015 r. pn. „Wysokość opłat za czynsz dzierżawny należny do zapłaty w (...) z tytułu dzierżawy gruntów komunalnych” - stanowiąca ewidencję pomocniczą w arkuszu Excel oraz polecenie księgowania nr 45.

Do Wójta Gminy Miłkowice zwrócono się z pytaniem dlaczego nie podejmowano czynności windykacyjnych i dopuszczono do przedawnienia należności w łącznej kwocie 7.664,64 zł oraz wskazanie na podstawie jakiego dokumentu o kwotę tą dokonano zmniejszenia na koncie 221-12 „należności z tytułu dochodów budżetowych”

W złożonym 28 lipca 2016 r. wyjaśnieniu, ujętym jako **akta kontroli część B nr IV-12, str. 292-297, pkt 1 i pkt 2**), Wójt wskazał, iż: „*Brak jest uzasadnienia dla dopuszczenia do przedawnienia należności z tytułu należności z czynszów dzierżawnych. Nie wiedziałem wcześniej o tych należnościach przeterminowanych i spisanych, dowiedziałem się dopiero w wyniku tej kontroli. Z informacji uzyskanych od pracownika księgowości wynika, że odpisu należności dokonano bez uzyskania decyzji o umorzeniu, a jedynie opierając się na pisemnej opinii Radcy Prawnego i ustnego polecenia poprzedniej Pani Skarbnik (E.W). Celem poprawienia tej sytuacji i uniknięcia podobnych incydentów w przyszłości będą dokonane zmiany w regulaminie organizacyjnym i w zakresach czynności, w ten sposób, że czynności windykacyjne i egzekucyjne należności zarówno publicznoprawnych jak i cywilnoprawnych będą powierzone pracownikowi, który będzie się tym zajmował na bieżąco i będzie się szkolił w tych przepisach*”. Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła również Inspektor ds. księgowości budżetowej i płac (M.Ł.) „*W moim zakresie czynności mam powierzone prowadzenie ewidencji analitycznej z tytułu czynszów dzierżawnych, z tytułu sprzedaży nieruchomości, natomiast nie mam spraw związanych z windykacją należności budżetowych. Mimo to wysyłałam w miarę moich możliwości upomnienia osobom zalegającym z płatnościami. Panu (M.K.) zalegającemu*

D.S. *Ollet*

M.Ł.

Wójt i Skarbnik Gminy Miłkowice zostali poinformowani o przysługującym im prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania, pisemnych wyjaśnień co do przyczyny tej odmowy, zgodnie z pkt 9 ppkt 9 załącznika Nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1747).

Protokół kontroli sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach i po odczytaniu podpisano bez zastrzeżeń. Jeden egzemplarz protokołu wręczono Kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Przeprowadzenie kontroli udokumentowano w poz. 2/2016 w książce kontroli założonej 12 grudnia 2000 r.

Miłkowice, dnia 15 września 2016 r.

Za jednostkę kontrolowaną:

WÓJT GMINY

mgr Danuta Stachura
1.

SKARBNIK GMINY

mgr Renata M. Matusiewicz - Dąbala
2.

GMINA MIŁKOWICE
ul. II Armii Wojska Polskiego 71
59-222 MIŁKOWICE
NIP: 691-12-23-506, Regon: 390647506

Kontrolujący:

St. INSPEKTOR
ds. Kontroli Gospodarki Finansowej

mgr Joanna Majchrowska
1.

St. INSPEKTOR
ds. Kontroli Gospodarki Finansowej

mgr Małgorzata Ozga
2.

3. *Adrian Zoltowski*

proszonych działań windykacyjnych należności cywilnoprawnych wynikających z umów dzierżawy i umów sprzedaży stwierdzono, że zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 25 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami do obowiązków wójta (burmistrza, prezydenta miasta) należy podejmowanie czynności w postępowaniu sądowym, w szczególności w sprawach dotyczących własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości, o zapłatę należności za korzystanie z nieruchomości, o roszczenia ze stosunku najmu, dzierżawy lub użyczenia, o stwierdzenie nabycia spadku, o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie. Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Ustawowy obowiązek egzekwowania należności oraz podejmowania czynności zmierzających do wykonania zobowiązania obejmuje wszystkie jednostki sektora finansów publicznych, bez względu na ich formę prawną oraz przynależność do podsektora państwowego lub samorządowego. Aby rozpocząć egzekucję z majątków dłużników należało jedynie zwrócić się do sądu o nadanie takim aktom notarialnym klauzuli wykonalności – tytuł egzekucyjny stałby się wówczas tytułem wykonawczym uprawniającym do egzekucji. Do dnia kontroli Wójt nie skorzystał z możliwości wystąpienia do sądu i uzyskania klauzul wykonalności poszczególnym aktom notarialnym. Nie uzyskał również nakazów zapłaty i nie dochodził w żaden inny sposób wymagalnych należności. Należności stały się przedawnione, można je dochodzić jedynie z nieruchomości obciążonej hipotecznie, zgodnie z art. 77 ustawy z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2016 r. poz. 790, wcześniejsze publikacje: Dz.U. z 1982 r., nr 19 poz. 147; Dz.U z 2001 r. nr 124, poz. 1361; Dz.U z 2013 r. poz. 707), „przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej”.

Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Ustawowy obowiązek egzekwowania należności oraz podejmowania czynności zmierzających do wykonania zobowiązania obejmuje wszystkie jednostki sektora finansów publicznych, bez względu na ich formę prawną oraz przynależność do podsektora państwowego lub samorządowego. Niedochodzenie należności j.s.t., dopuszczenie do przedawnienia tych należności, niezgodne z przepisami umorzenie należności j.s.t., jest zagrożone dochodzeniem odpowiedzialności z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 168 ze zm.).

V. Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi

W ramach tematyki rozdziału V przeprowadzono kontrolę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miłkowicach, z której został sporządzony odrębny protokół.

Na powyższych ustaleniach czynności kontrolne zakończono.

Integralną część niniejszego protokołu stanowią następujące załączniki nr:

1. Protokół kontroli kasy
2. Protokół kontroli druków ścisłego zarachowania
3. Tabela zawierająca informacje dot. transakcji sprzedaży nieruchomości
4. Szczegółowe informacje dotyczące umów dzierżawy objętych kontrolą
5. Zaległości dotyczące sprzedaży nieruchomości Gminy Miłkowice według stanu na 31 grudnia 2014 r. i nadal to jest na 30 czerwca 2016 r.
6. Zestawienie akt kontroli część B.